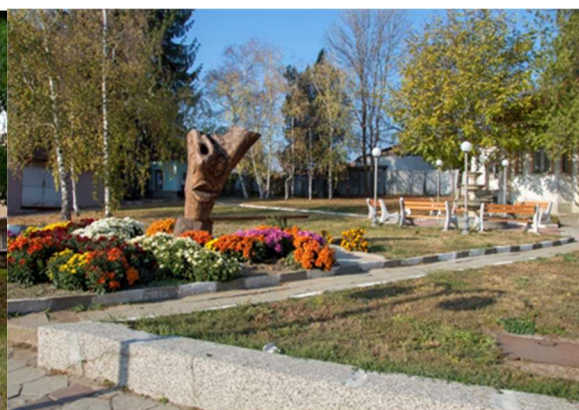




ПРОГРАМА **ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА** **НА ОБЩИНА ПОРДИМ** **2021-2027 Г.**

ПРИЕТА С РЕШЕНИЕ НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – ПОРДИМ

№330 от 30.11.2021г.

ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
РАЗДЕЛ 1. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА	
<u>1. Природно – географски и териториално административни данни</u>	
<i>Географско положение.....</i>	<i>5</i>
<i>Кметства и населени места.....</i>	<i>6</i>
<i>Пътна мрежа.....</i>	<i>7</i>
<i>Релеф.....</i>	<i>8</i>
<i>Климат.....</i>	<i>8</i>
<u>2. Социално – икономически фактори</u>	
2.1. Демографска характеристика на община Пордим	
<i>2.1.1. Население.....</i>	<i>14</i>
<i>2.2. Икономически показатели.....</i>	<i>19</i>
<u>3. Данни и информация отнасящи се до околната среда</u>	
3.1. Въздух	
<i>3.1.1. Качество на атмосферния въздух (КАВ).....</i>	<i>23</i>
3.2. Води	
3.2.1 Хидрографска мрежа	
<i>Повърхностни водни тела).....</i>	<i>29</i>
<i>Подземни водни тела.....</i>	<i>35</i>
<i>3.2.2 Системи за напояване и хидротехнически съоръжения.....</i>	<i>38</i>
<i>3.2.3 Замърсяване на водите.....</i>	<i>40</i>
<i>3.2.4 Водоснабдителна мрежа.....</i>	<i>43</i>
3.3 Отпадъци.....	49
3.4. Почви.....	57
3.5. Зелена система и биоразнообразие	
<i>3.5.1. Защитени зони и биоразнообразие.....</i>	<i>60</i>
<i>3.5.2. Защитени територии.....</i>	<i>69</i>
<i>3.5.3. Горски територии.....</i>	<i>70</i>
<i>3.5.4. Растителен и животински свят.....</i>	<i>70</i>
<i>3.5.5. Лечебни растения.....</i>	<i>71</i>
3.6. Шум.....	99
<u>3.7. Управленски и финансови фактори</u>	
<i>3.7.1. Структура на управлението на дейности, свързани с ОС.....</i>	<i>100</i>
<i>3.7.2. Информирание на обществеността.....</i>	<i>104</i>
3.7.3 Финансови фактори	
<i>3.7.3.1. Общински бюджет и финансиране на дейностите по опазване на околната среда</i>	<i>107</i>
<i>3.7.3.2 Външно финансиране - Оперативни програми.....</i>	<i>108</i>
РАЗДЕЛ II. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ /SWOT АНАЛИЗ.....	114
РАЗДЕЛ III. ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНАТА.....	121
РАЗДЕЛ IV. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	
Генерална стратегическа цел.....	122
Специфични цели	122
РАЗДЕЛ V: ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ.....	125
РАЗДЕЛ VI. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА.....	135
РАЗДЕЛ VII. МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ.....	136
РАЗДЕЛ VIII. НОРМАТИВНА И СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА.....	138

ВЪВЕДЕНИЕ

Общината е основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление, съгласно чл. 2., ал. 1 от Закона за местното самоуправление и местната администрация /ЗМСМА/. От ЗМСМА произтичат правомощията на органите на местната власт по отношение на процесите на управление на околната среда. В чл. 17, ал. 1, т. 8 от ЗМСМА е посочено, че местното самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност, в т.ч. в сферата на опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси.

Структурата и съдържанието на Общинската ПООС са изработени в съответствие с актуалните изисквания на Закона за опазване на околната среда /ЗООС/. ПООС се разработва на основание чл. 79, ал. 1 от ЗООС.

Програмата обхваща шестгодишен период – 2021 – 2027 г., като по този начин отговаря на изискванията за минимум три години, съгласно чл. 79, ал. 2 от ЗООС. По смисъла на същия закон, както Националната стратегия за околна среда, така и общинските програми за околна среда са средство за постигане целите на Закона и се разработват в съответствие с принципите за опазване на околната среда по чл. 3 от ЗООС, а именно:

1. Устойчиво развитие;
2. Предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве;
3. Предимство на предотвратяването на замърсяване пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него;
4. Участие на обществеността и прозрачност в процеса на вземане на решения в областта на околната среда;
5. Информираност на гражданите за състоянието на околната среда;
6. Замърсителят плаща за причинените вреди;
7. Съхраняване, развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие;
8. Възстановяване и подобряване на качеството на околната среда в замърсените и увредените райони;
9. Предотвратяване замърсяването и увреждането на чистите райони и на други неблагоприятни въздействия върху тях;

10. Интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики за развитие на икономиката и обществените отношения;

11. Достъп до правосъдие по въпроси, отнасящи се до околната среда.

Основната цел на Програмата за опазване на околната среда е да се постигне устойчиво решаване на екологичните проблеми и подобряване на общото състояние на околната среда в община Пордим, чрез което да се осигури добро качество на живот за жителите на общината и намаляване до минимум на риска за човешкото здраве.

ПООС е координирана с национални и регионални документи, сред които:

- Общински план за интегрирано развитие на община Пордим 2021-2027 г;
- Областна стратегия за развитие на област Плевен 2014 - 2020 г.
- Регионален план за развитие на Северозападния район за периода 2014-2020 г. ;
- Национална стратегия за регионално развитие за периода 2012 - 2022 г.;
- Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025 г.
- Национална стратегия за околна среда за периода 2009 - 2018 г.;
- Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух (2018 – 2024 г.)
- Национален план за управление на отпадъците за периода 2021 - 2028 г.;

Основните цели на общинската програма за опазване на околната среда са:

- да отговори на три въпроса: къде сме сега?, какво искаме да направим?, как да го направим?
- да обедини усилията на общинските органи, държавните институции, населението, НПО и предприятията на територията на общината за решаване на проблемите
- да открие приоритетите в разглежданата област на общината и да стикова общинските мерки с националните програми и стратегии
- да се предвидят основни мерки, чрез които общината следва да изпълни задълженията си и да изпълни правомощията си
- да аргументира проектите на общината предложени за финансиране от общински, национални и международни източници на финансиране
- да използва оптимално ограничените финансови и човешки ресурси, като ги съсредоточи за решаване на най – приоритетните проблеми.

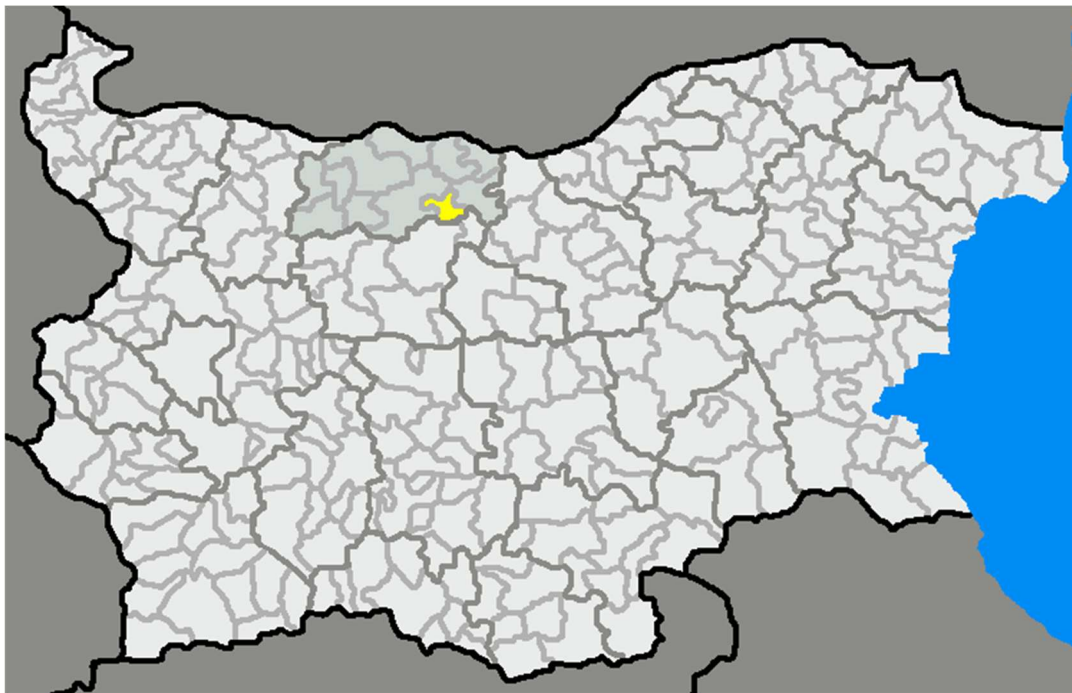
РАЗДЕЛ 1. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА.

1. Природно – географски и териториално административни данни.

Географско положение:

Община Пордим се намира в Централна Северна България, в Дунавската равнина, в административна област Плевен (NUTS 3) и в Северозападен район (NUTS 2).

Общата площ на общината е 238.1 кв. км., което е около 5,5% от територията на област Плевен (4 333.5 кв. км.) и около 1,2% от територията на Северозападен район (19 070 кв. км.)



На четвърто (последно) място е по територия спрямо съседните общини.

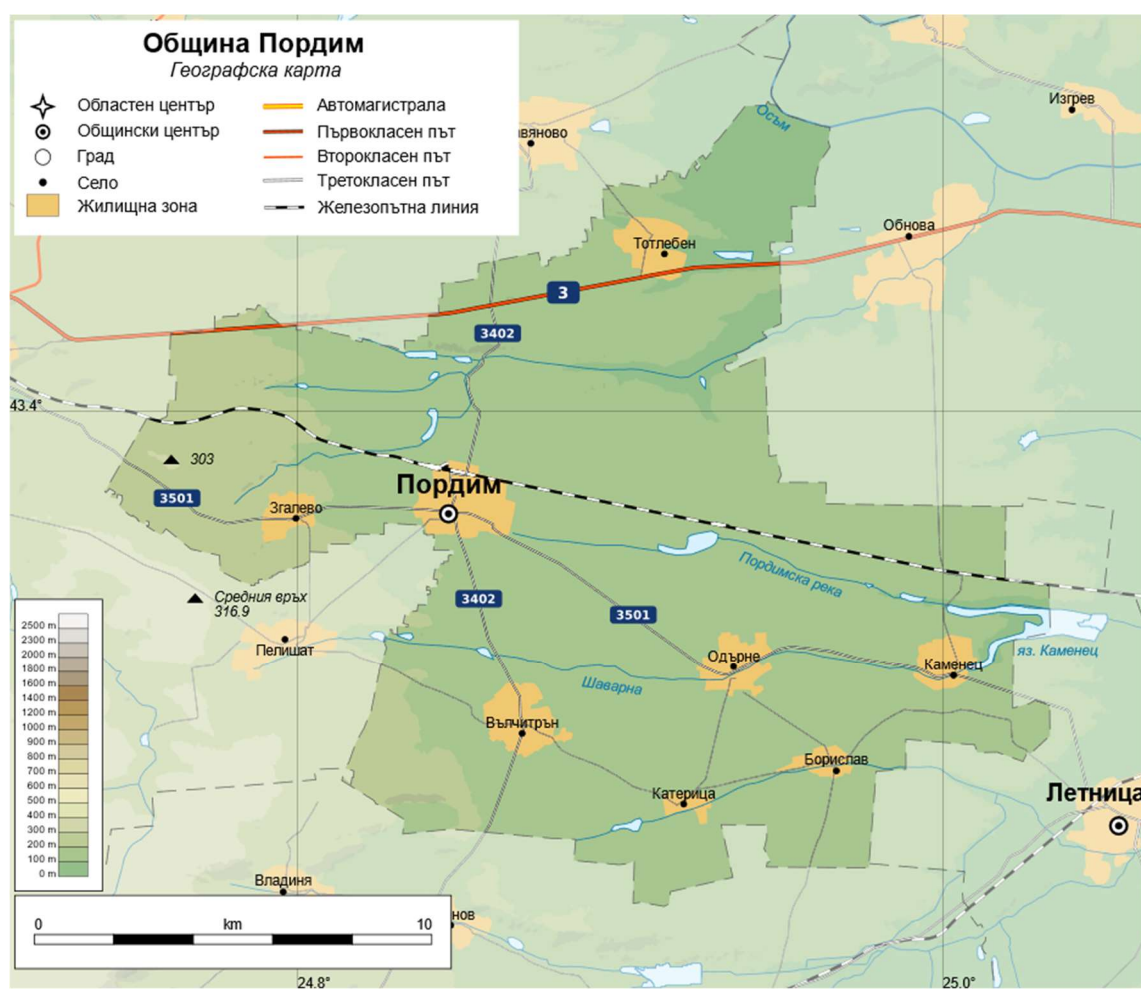
Земеделските територии заемат общо 208 005 дка (87,4% от площта на общината при средно за страната 57,4%). Горските територии заемат 9 735 дка (4,1% при средно за страната 33,5%). Населените места и другите урбанизирани територии заемат 12 463 дка площ (5,2% от територията на общината). Водните течения и водни площи са 5 339 дка и имат относителен дял 2,2% (колкото средното равнище за страната - около 2%). Териториите за добив на полезни изкопаеми и площите за транспорт и инфраструктура заемат най-малка част от територията на община Пордим, около 1,1% от територията на общината, съответно 810 дка и 1 780 дка. Община Пордим граничи на запад с община Плевен, на изток с община Левски, на юг с община Летница и община Ловеч.

През територията на общината преминава жп линията София - Варна, като на тази отсечка се намира жп гара Пордим и жп спирки Одърне и Каменец. През землището на община Пордим преминава първокласен път от София за Русе и Варна.

Кметства и населени места:

Административният център на общината е град Пордим. Селищната система на общината включва 8 населени места – общинският център гр. Пордим и 7 села – Борислав, Вълчитрън, Згалево, Каменец, Катерица, Одърне и Тотлебен.

Всички села са „6“-та и „7“-ма категория, с изключение на с. Катерица („8“-ма категория) съгласно Методиката за категоризиране на административно - териториалните и териториалните единици.



Административният център на общината е с най-висока категория – „5“.

Пътна мрежа

През територията на община Пордим преминават:

- Първокласен път Е-83 Гара Бяла-о.п. Плевен-Луковит-Коритна-Ябланица-Ботевград
- Третокласен път 3402 Коиловци-Славяново-Пордим-Вълчитрън с дължина 14,2 км и

- Третокласен път 3501 Згалево-Пордим-Одърне-Каменеца-Летница с дължина 25 км.

Гъстотата на пътната мрежа е 444км/1000км², при 189км/1000км² за района и 174км/1000 км² за страната. Това дава възможност да се осъществяват сигурни връзки с останалата част от страната.

Пътната мрежа на общината е добре развита, всички населени места са свързани с общинския център. Пътната мрежа, чрез която се осъществяват връзките между отделните селища в общината, със съседните общини и областния център е първокласна, третокласна и четвъртокласна с обща дължина 106,7 км. Общата дължина на общинските пътища е 62,70 км., което представлява 59% относителен дял от пътната мрежа. От тях асфалтирани са 60%. Уличната мрежа в града и селата е изградена през 70-те години на миналия век и е силно амортизирана. В гр. Пордим уличната мрежа е изградена 100%, от които 90% асфалтирана, в селата уличната мрежа е изградена 90% и асфалтирана 60%. Населените места в общината се обслужват от организиран автобусен транспорт.

Всички села от общината имат автобусна връзка с общинския и областния център.

В системата на железопътните връзки общината е добре обезпечена, през територията и преминава железопътна линия София-Варна, като гр. Пордим, с. Одърне и с. Каменеца са с ЖП-спирки.

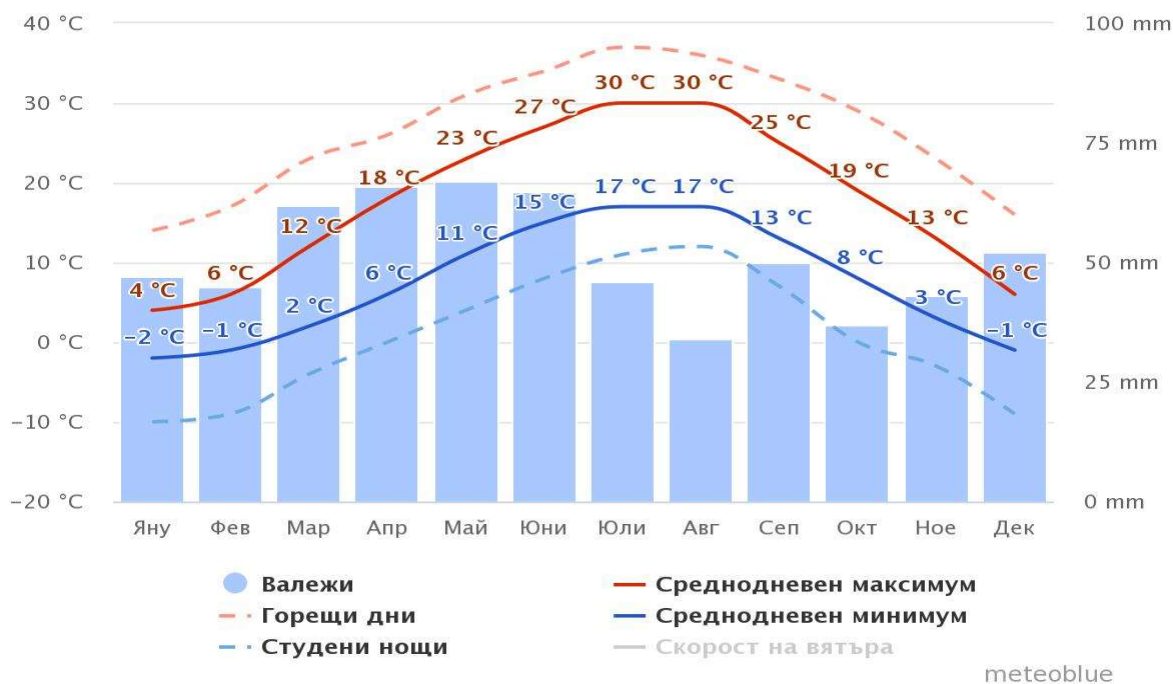
Релеф:

Преобладаващият релеф е равнинно-хълмист, а средната надморска височина е 183,5 м. Районът се отнася към Дунавската платформена равнина. Характерно е наличието на хълмове с надморска височина 150-200 м. Релефът е разчленен хоризонтално. Ерозионният срез в района е пълстър и обхваща отложенията на неогена. Вертикалните движения на земната кора са 2-3мм/год.

Климат

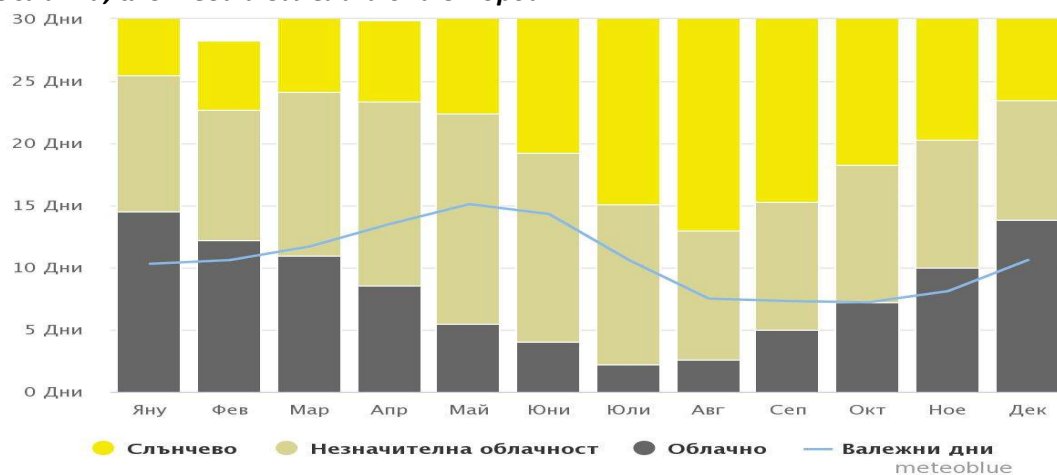
По отношение на климатичните зони общината попада към умерено-континенталната климатична област, подобласт Севернобългарска. Средната температура на въздуха през месец януари е от -4°С до -2°С, през месец юли - от 23°С до 24°С. Средногодишната температура на въздуха е 11° - 12°С.

Средни годишни температури и количество на валежите

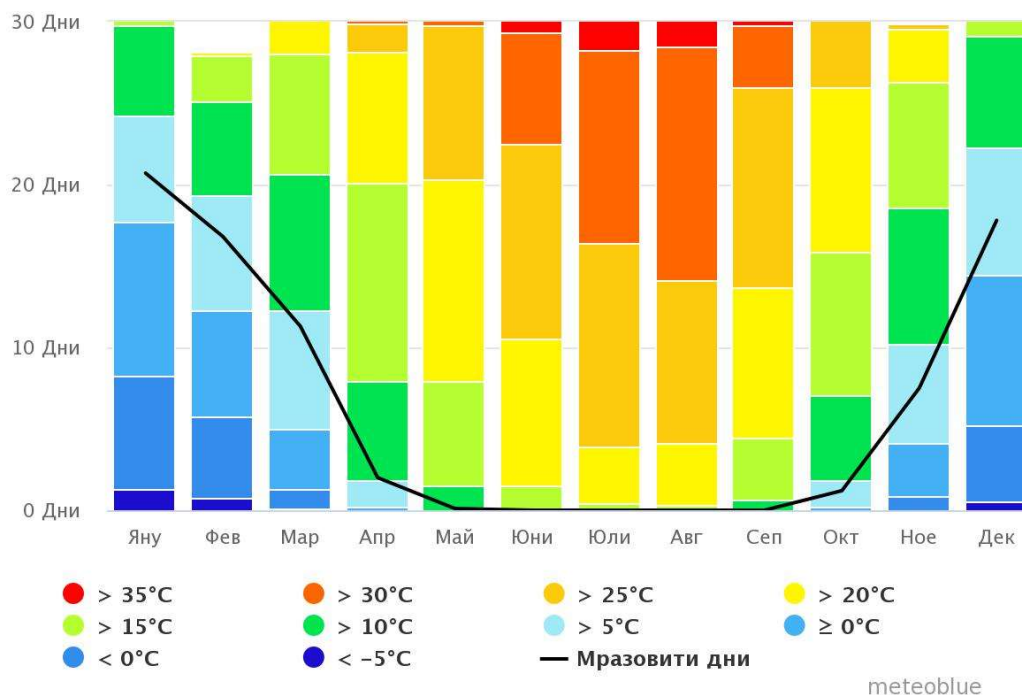


"Среднодневният максимум" (плътна червена линия) показва средната максимална дневна температура за всеки месец за Пордим. По същия начин "Среднодневният минимум" (плътна синя линия) показва средната минимална дневна температура. Горещите дни и студените нощи (пресечени червени и сини линии) изразяват средната дневна температура в най-топлия ден и средната-нощна температура в най-студената нощ от месеца за последните 30 години.

Облачни, слънчеви и валежни дни в Пордим:



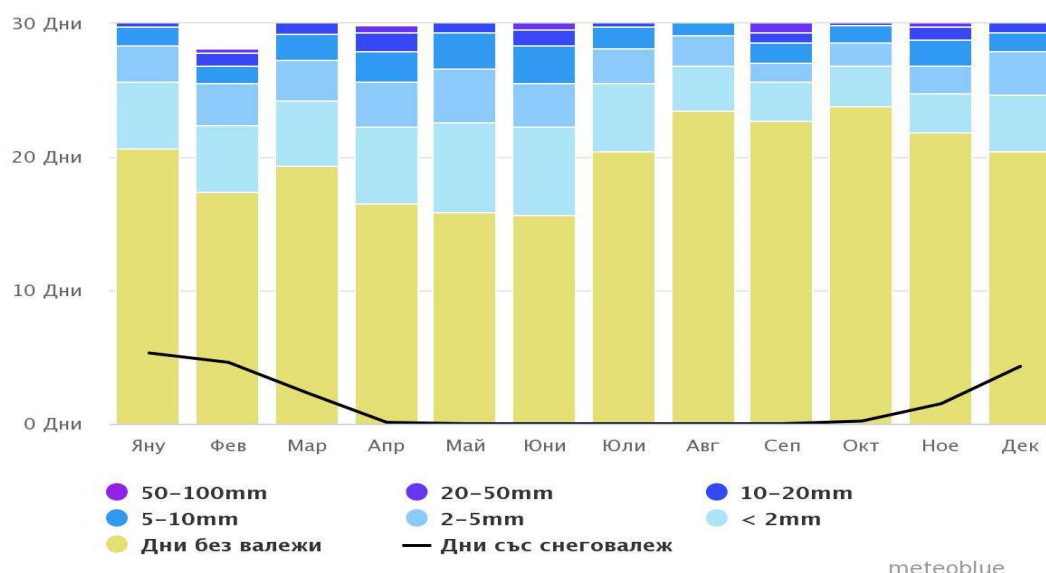
Максимални температури в Пордим



Диаграмата за "Максимална температура" за Пордим показва колко са дните на месечна база, в които са достигнати определени температурни стойности.

Средната относителна влажност на въздуха е: - за м.януари над 80%; - за м.юли до 50%; - за м.октомври до 60%. Зимните валежи са предимно от сняг - 70-90% от общото количество на валежите. Снежната покривка е устойчива поради ниските температури и обилните снеговалежи.

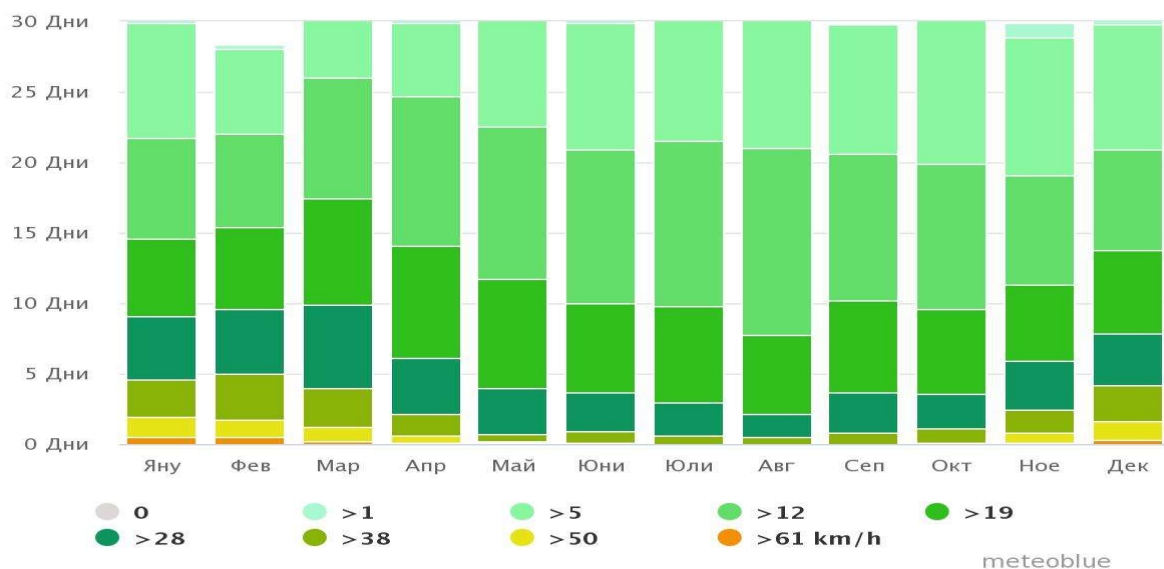
Количество на валежите в Пордим



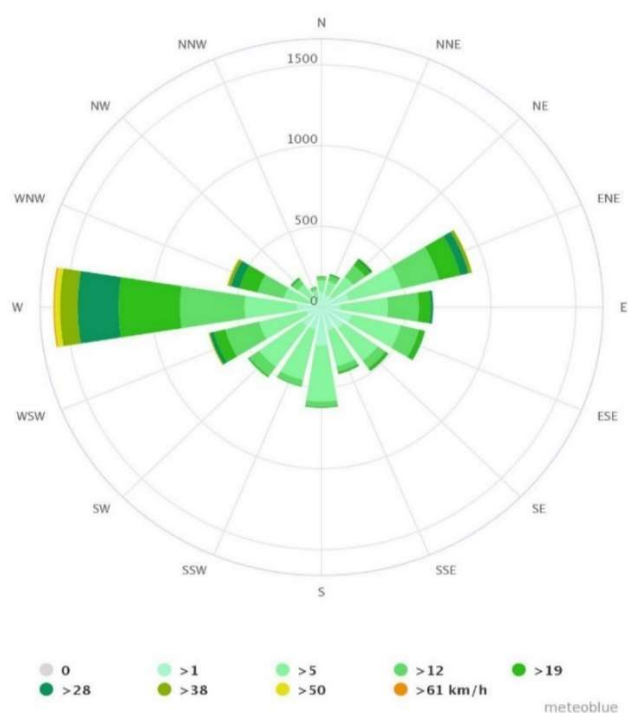
Пролетта е топла, а лятото изключително горещо поради равнинния характер на територията. Средните температури през най-горещия месец се движат между 30-35°C. Есенните студени дни настъпват към средата на месец октомври.

Преобладаващите ветрове са с посока запад. През месец януари преобладаващите северозападни ветрове са 40% със средна скорост на вятъра 2 м/сек, а през месец юли са 40% със средна скорост 1.5 м/сек. Броят на дните със силен вятър са от 22 до 24 бр. годишно.

Скорост на вятъра в Пордим



Диаграмата за Пордим показва дните в месеца, през които вятърът достига определена скорост.



Розата на вятъра за Пордим показва колко дни в годината вятърът духа от определена посока

Сравнително малкият брой дни с мъгла са характерни за района на гр. Пордим, обусловени от физикогеографските условия на района, малката надморска височина 172 м. и липса на голям воден басейн.

Климатични изменения

Анализите на многогодишните климатични данни показват следните факти за промяната на климата в глобален аспект:

- повишението на средногодишните температури на въздуха през 20-ти век е най-голямо спрямо предишните векове за последните 1000 години;
- средната глобална приземна температура на въздуха се е увеличила с 0,74 °C през периода 1906-2005 година;
- над 10 от последните 15 години са измежду най-топлите от началото на регулярните инструментални метеорологични наблюдения, започнали около 1850 година;
- снежната покривка постепенно намалява в повечето региони на света, особено през пролетта;
- максималната продължителност на периода, през който земята е замръзнала, е намаляла с около 7% през втората половина на 20-ти век;
- годишната температура на въздуха, осреднена за Европа, се е повишила с 0,8 -1,0 °C, а изминалите последни две десетилетия са били най-топлите на континента за периода на инструменталните измервания;
- през 20-ти век валежите над Северна Европа са се увеличили с 10 до 40%, докато в някои региони от Южна Европа те са намалели с 20%.

В България по отношение на промените на климата се наблюдава следното:

- налице е тенденция към затопляне – последното десетилетие е по-топло от предходното, което от своя страна е по-топло от десетгодишния период преди него;
- увеличава се честотата на екстремните метеорологични явления;
- увеличават се случаите с проливни валежи;
- увеличава се броят на дни с гръмотевични бури и градушки в по-хладни десетдневия през април и септември ;
- намалява годишната амплитуда между максималната и минималната температура на въздуха, като минималната температура се повишава по-бързо от максималната;
- намалява дебелината на снежната покривка.

Въз основа на тези данни за досегашните промени на климата са разработени модели за прогнозиране на бъдещите климатични изменения, обусловени от дейността на човека. Моделите симулират взаимодействията в климатичната система и изчисляват характеристиките на бъдещия климат въз основа на възможните бъдещи емисии на

парникови газове и аерозоли в атмосферата. Прогнозирането на бъдещите емисии е свързано с прогноза за икономическото развитие на света, която може да има твърде разнопосочен и неопределен характер. Затова в климатологията се използват различни типове сценарии, отразяващи различни варианти на бъдещото развитие на човешката дейност. Въз основа на това се извършва многовариантно предвиждане на бъдещите изменения на климата, което не би следвало да се определя като прогноза, а само като предвиждане на „климатичния отговор“ при съответните сценарии.

Резултатите от предвижданията за климатичните промени в България през следващите сто години, получени чрез прилагане на регионалния модел ALADIN, показват, че затоплянето в страната през 2050 г. ще бъде с 0.75-1.5 °C според най-оптимистичния сценарий (RCP2.6) и с 2.5-3.5 °C според най-песимистичния сценарий (RCP8.5).

През 2070 г. нарастването на температурата се предвижда да бъде още по-значимо – с 1.5-2.5 °C според оптимистичния сценарий и с 3.5-4.5 °C според песимистичния сценарий.

По отношение на валежите, оптимистичният сценарий не превижда съществени промени към 2050-2070 г. Песимистичният сценарий, обаче, предвижда към този времеви хоризонт редуциране на валежите със 100-200 мм. Според този сценарий ще настъпят промени и в режима на валежите - те ще намалеят през вегетационния период, но ще нарастнат през студения сезон.

В обобщение: на базата на проведените дългогодишни инструментални наблюдения в страната върху средната годишна температура на въздуха и върху валежите, може да се направи изводът, че в България през следващите десетилетия се очаква затопляне, както и редуциране на валежите, особено през топлото полугодие. Намаляването на валежните количества ще доведе до промяна на водните ресурси. При най-песимистичните сценарий се очаква понижаване на речния отток в страната до 40-50%.

ИЗВОДИ

Предизвикателствата от изменението на климата изисква планирането на краткосрочни адаптивни мерки с цел превенция и на смекчаващи мерки с оглед неизбежните влияния на климатичните промени в дългосрочна перспектива.

В тази връзка, част от планираните мерки и дейности ще бъдат насочени към:

- Актуализиране и ефективно прилагане на общински програми за намаляване нивата на замърсителите и достигане на установените норми за нивата на фини прахови частици ФПЧ10 в атмосферния въздух;

- Програма от мерки за адаптиране на горите и смекчаване на негативното влияние на климатичните промени върху тях;
- Стратегически план за развитие на горския сектор;
- Подкрепа на проекти за увеличаване дела на производството на енергия от ВЕИ в района;
- Разширяване участието на общините в СЗР в Инициативата „Спогодба с кметове“ (Covenant of Mayors) и създаване на конкретни проекти с цел намаляване на емисиите чрез по-голяма енергийна ефективност и производство и употреба на по-чиста енергия

2. Социално – икономически фактори

2.1. Демографска характеристика на община Пордим

2.1.1. Население

Броят на населението по постоянен адрес в общината бележи изразена тенденция към намаление. Средногодишният абсолютен прираст е отрицателен – т.е. общината обезлюдява средно с 116 души на година, като най-чувствително е намалението през 2016 г. и 2017 г – с по 159 човека на година.

Структура на населението

Естественят прираст за всички години от анализирания период е с отрицателни стойности и средногодишно изменение от -122 човека. Това е индикация за трайна тенденция на намаляване на населението в общината, обезлюдяване на по – малките населени места и застаряване на населението в общината. Една от причините за отрицателния естествен прираст е ниската раждаемост през последните години, която е свързана с негативното влияние на редица социални, икономически, демографски и други фактори. Към тях се отнасят недостатъчната материална осигуреност на семействата и психическата нагласа за малко деца, снижаването на жизнения стандарт, безработицата и др.

Като положителна тенденция може да се отчете фактът, че средногодишното изменение на механичния прираст, отразяващ разликата между броя на заселените и броя на изселените лица във и от община Пордим, е с положителна средногодишна стойност от 5.67.

В община Пордим за периода 2014-2019 г. най-силно се обезлюдяват селата. Средният отрицателен прираст за общината е -1.67%. При среден отрицателен прираст за град Пордим от -0.59, в селата то е с чувствително по-високи стойности.

Коефициентът на възрастова зависимост в община Пордим, средно за анализирания период, е изключително висок и е в размер на 85.5%, при стойности от 42.92% за област Плевен. В същото време, като положителна тенденция трябва да се отчете фактът, че темпът на изменение на коефициента е с отрицателни стойности – средногодишно с – 0.77%. При стойност от 86.5% през 2014 г. той намалява с 3.7% през 2019 г. и достига нива от 82.7%, което показва, че населението в общината застарява относително бавно. За анализирания период, живородени са 239 деца – средно по 40 на година. Най-малко – 33 деца, са родени през 2017 г. Най-висока е раждаемостта през 2014 г., през която са родени 47 деца. За периода 2014 -2019 г. са починали общо 973 души – средно по 162 човека на година.

Разделението по пол, средно за периода, е в съотношение 51.01% : 48.99% в полза на жените. Стойности, относително по-високи от средните, запазващи превеса на жените, се наблюдават само през 2014 г. – 51.42% : 48.58%.

Съотношението между възрастовите групи, отразено чрез броя на населението в зависимост от степента на трудоспособност, очертава тенденция за постепенно застаряване. За анализирания период, при относителния дял на броя на населението в трудоспособна възраст се наблюдава плавно повишение – от 48.38% за 2014 г. до 50.58% за 2019 г. Броят на жителите на общината в трудоспособна възраст за две последователни години – 2017 и 2018 – е непроменен и възлиза на 2724 души. Средният относителен дял на броя на населението в трудоспособна възраст е 49.73%, при средногодишно изменение от -1.26%.

Относителният дял на населението над трудоспособна възраст от общия брой, средно за периода, е 37.39%. Независимо от плавно намаляване на броя на хората в над трудоспособна възраст, особено силно изразено през последните две години от анализирания период, средногодишният темп на изменение (- 2.78%) е чувствително по-нисък от този на живеещите в общината в трудоспособна възраст. Групата на лицата в нетрудоспособна възраст е с относително постоянни стойности – средно 13.22% от общия брой.

Гъстота на населението

Степента на усвоеност на територията е в правопрпорционална зависимост от броя на живеещите. Основният показател за оценка – гъстота на населението, отразяващ броя на постоянните жители на единица от общата площ на територията, отразява тенденциите в изменението на броя на населението. Очертана тенденция за намаляване броя на живеещите в община Пордим лица дава отражение и върху стойностите на показателя, който за анализирания период очаквано е с намаляващи стойности – от 25.01 жители на

един кв. км през 2014 г. до 22.06 през 2019 г. Средният темп на намаление на гъстота на населението за анализирания период е отрицателен, със стойност – 2.01%.

Населението на община Пордим е концентрирано в общинския център, в който, към 31.12.2019 г., живеят 37.41% от общия брой жители. Най-слабо заселено е землището на с. Катерица с 46 души (0.81%), следвано то с. Борислав със 136 жители (2.41%).

Заетост и безработица

Икономически активните лица в община Пордим възлизат на 1 970 лица и представляват 1,8% от икономически активните лица в област Плевен и около 0,05% от икономически активните в България. Делът на безработните лица възлиза на 18,9% от всички икономически активни лица и е по-нисък от дела на безработните лица от всички икономически активни за област Плевен средно (19,1%) и по-висок от тези средно за страната (14,9%).

Разглеждано по икономически дейности, през 2012 г. в община Пордим най-много са наетите лица в сектора на „селското, горското и рибното стопанство” – 29,2%, следвани от сектора „преработваща промишленост” – 16% и сектора „образование” – 15,8%. Характерно е, че за пръв път през периода 2009-2012 г., през 2012 г. броят на наетите лица в сектора „преработваща промишленост” е по-висок от този в сектора „образование”. За сравнение, в област Плевен, най-голям е делът на наетите лица в сектора на „преработващата промишленост” – 39,2%, следвани от сектора „търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети” – 20,6%, сектора на „хуманно здравеопазване и социална работа” – 8,4% и „селско, горско и рибно стопанство” – 8,1%.

Жилищна осигуреност.

По данни на НСИ за 2010 г. броят на жилищата в община Пордим е 4 347, докато броят сгради е 4 463. Броят им намалява през 2011 г. до съответно 4 138 и 4 206. През 2012 г. няма съществена промяна спрямо 2011 г. Преобладаващата част от жилищните сгради са тухлени постройки (79,1% от всички жилищни сгради през 2012 г.), незначителна част са стоманено-бетонни и панели (0,5%). Това е обусловено от факта, че строителството е предимно нискоетажно, а териториалното разпределение на жилищните ресурси е благоприятно.

Преобладават тристайните (40,2%) и четиристайни жилища (24,9%), следвани от двустайните. Средната полезна площ на едно жилище е 73,6 кв. м. или 49 кв. м. полезна площ на жител от населението. Средностатистическото жилище на жителите на община Пордим отговаря на стандартен двустаен или тристаен апартамент със спалня (1 или 2 бр.), кухня и дневна и отделно антре, санитарен възел и складово помещение.

Жилищната задоволеност се характеризира с показателя брой жилища на 1 000 души население. За община Пордим този показател е недостатъчен, за да се прецени количеството наличен фонд, тъй като е деформиран от множеството необитавани сгради. На 1000 души има 666 жилища, като в сравнение със страната (471/1000), общината е с по-висока стойност по отношение на количеството жилища. Този показател косвено показва степента на обезлюдяване в общината.

Здравеопазване

Здравните грижи за населението се осигурява от 7 лекарски практики. Във всички населени места има изградени и функционират лекарски кабинети. В община Пордим няма болнични заведения, което е един от основните проблеми, тъй като населението е предимно от възрастни хора и се срещат трудности с придвижването им до областния град Плевен, за да ползват специализирана медицинска помощ.

Образование.

На територията на община Пордим функционират две основни училища – в селата Тотлебен, Одърне и Вълчитрън, СОУ “Св. Св. Кирил и Методий” с преподаване на народна музика и хореография в гр. Пордим. Детските градини са 1 в Пордим с четири филиала в селата Вълчитрън, Згалево, Одърне и Каменец.

Организиран е транспорт за извозване на учениците до Средищното училище – СОУ „Свети Свети Кирил и Методий”, гр. Пордим и ОУ “Н. Й. Вапцаров”, с. Вълчитрън, където се обучават деца от закритите училища в с. Каменец и с. Згалево.

Преобладаваща част от учениците от ромски произход успяват да завършат осми клас, но не продължават своето образование. Все по-трудна става издръжката на детските заведения в малките населени места на общината, поради малкия брой деца, които се отглеждат в детските градини, което значително повишава средния веществен разход за издръжка.

Култура.

Община Пордим има добри културни традиции. Налице са исторически паметници, провеждат се редица културни прояви с национално и местно значение.

На територията на общината има неразработени исторически забележителности в селата Згалево, Каменец, Борислав и Одърне и в гр.Пордим.

На територията на общината функционират 7 народни читалища – читалище в гр. Пордим, НЧ „Христо Ботев”, с. Борислав, НЧ „Светлина”, с. Вълчитрън, НЧ „Съзнание”, с. Згалево, читалище „Просвета”, с. Катерица, читалище в с. Одърне, читалище в с. Каменец, читалище „Пробуда – 1903“ в с. Тотлебен. Всички читалища са регистрирани

по Закона за народните читалища. Към тях са сформирани и библиотеки, певчески и танцови самодейни състави. Клубовете на пенсионера развиват активна дейност.

Един от най - значимите за община Пордим артефакти е Вълчитрънското съкровище. Открито е случайно на 18 декември 1924г. край с. Вълчитрън. Смята се че е изработено в края на Бронзовата епоха /около XV - XIII в. пр. Хр./ от чисто, самородно злато. Тежи 12 кг и половина и е използвано както за ритуални, така и за битови нужди. Най - големият му съд е кантарасовиден, служел е за смесване на виното, тежи 4,5 кг. и побира повече от 10 литра. Друг съд се състои от три листовидни легенчета, свързани с тръбички, които ги превръщат в скачени съдове. Вероятно във всяко от тях е наливана определена течност, която се е смесвала с другите две и така през главната тръбичка е наливана в големия съд. В момента съкровището се съхранява в Националния археологически мезуей в София и реплика в с.Вълчитрън.



В региона има редица исторически паметници вписани в Регистъра на военните паметници в област Плевен, църкви и къщи, включени в Регистъра на Националния институт за недвижимо културно наследство. В с. Катерица се намира Етнографския музей, а в гр. Пордим две важни къщи - музеи част от историята на региона:

- къща музей "Негово кралско величество Карол I";
- къща музей "Великий княз Николай Николаевич".

Важен момент за развитието на туризма са малкото места за настаняване в общината. В Националния туристически регистър не се съдържа никаква информация относно местата за настаняване и средствата за подслон. По данни на община Пордим има две къщи за гости в с. Згалево и с. Одърне, изградени по ПРСР. Необходимо е общината да насърчи развитието именно на тази сфера, за да бъде конкурентна на околните общини.

ИЗВОДИ:

- Населението на община Пордим бележи трайна тенденция на застаряване. Броят на младите хора и на хората в трудоспособна възраст в общината през последните години намалява. Естественят прираст е отрицателен, като бележи тенденция на увеличение. В селата по-голяма част от жителите са над 65 годишна възраст, а броят на самотно живеещите хора е преобладаващ.

- Община Пордим е най-малката по брой население сред общините в област Плевен. От това следва, че общината е с ограничен човешки капитал, което ще бъде ограничаващ и задържащ фактор върху развитието ѝ през следващите години.

- За намаляване равнището на безработица в общината е необходимо да се предприемат действия за увеличаване на заетостта, повишаване пригодността за заетост и интегриране на неравнопоставените групи на пазара на труда.

- През последните години се наблюдава тенденция на намаляване броя на учениците в училищата поради отрицателния демографски прираст.

- Читалищата имат изключително значение за съществуващото културно многообразие и заедно с учебните заведения са решаващ фактор за интелигентния растеж, преследван от ЕС, чрез инвестиции в образованието, творчеството и иновациите.

- В общината няма недостиг на жилища, населението обитава предимно собствени жилища. В общината няма обособени квартали на уязвими етнически малцинства със структурна бедност. Същевременно голям брой жилища в селата са необитаеми и свободни, намират се в райони с неподдържана пътна мрежа, без отходни канали и са неблагоустроени, изоставени и полусъборени.

2.2. Икономически показатели

Анализът на данните за БВП и БДС по икономически сектори на ниво област Плевен и район на ниво NUTS 2 - Северозападен район за периода 2015 -2018 г. очертава състоянието и тенденциите в икономическото развитие. Средно за периода, БВП, формиран във Северозападния район, е с най - ниския относителен дял за страната и съставлява едва 6.76% с леко изразена тенденция от увеличение до 6.99% през 2018 г. В рамките на плановия район, област Плевен е на второ място по относителен дял на БВП, в общо произведения в района, със средни стойности за периода от 28.6%.

Тенденция към нарастване на относителния дял се наблюдава в сектора на услугите – от 33.64% за 2014 г. до 34.72% за 2018 г. Средното равнище на относителния дял на аграрния сектор в общата сума на БДС е 24.5%, като най - високи темпове на нарастване бележи през 2017 г. – 25.59% в сравнение с предходната. Като положителна тенденция може да се отчете и фактът, че БВП на човек от населението за област Плевен бележи

ръст от 11.60% за 2018 г. спрямо предходната при, среден темп на нарастване на БВП на човек от населението за България от 8% на година.

За община Пордим, динамиката на нетните приходи от продажби на предприятията на един жител варира в относително високи граници: при отрицателен прираст за първите две години от анализирания период (2014г. и 2015 г.), през 2015 г., нетните приходи от продажби на един жител нарастват с 13.87%. Прирастът остава с положителни стойности и през следващите две години. Една от основните причини за повишаване на стойностите на показателя е в регистрирания спад на населението за същия период (2016 -2018 г), средно с 2.23% на година.

Отраслова структура на общината

Нефинансовите предприятия, осъществявали дейност в област Плевен за 2019 г., са 9 797, като броят им се увеличава с 1.2% в сравнение с 2018 година. С най-висок относителен дял е сектор „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети – 38.8% от общия брой на отчетените предприятия. Следват сектори „Селско, горско и рибно стопанство – 9.0%, „Преработваща промишленост”- 8.1%, „Хотелиерство и ресторантьорство” – 6.3%, и „Професионални дейности и научни изследвания” – 6.1%.

Регистрираните предприятия на територията на община Пордим за 2019 са 131 броя – 1.34% от действащите нефинансови предприятия в област Плевен. От регистрираните предприятия в общината, 92.38% попадат в категорията на микропредприятията с до 9 души зает персонал. – относителен дял, съответстващ на структурата на нефинансовите предприятия в област Плевен.

Сектор „Индустрия“

В община Пордим, секторът е съсредоточен в преработката на суровини в междинни или крайни продукти – преработваща промишленост, която според трисекторния модел на икономиката, заедно със строителството, образува вторичния сектор. На територията на общината, предприятията от сектора развиват дейност в следните сфери:

- Хранително-вкусова промишленост:
 - “Атлантик Ко” - цех за производства на лютеница, кетчуп, доматиено пюре и др.
 - „Банчев 17 – Красимир Банчев“ ЕТ;
 - Маслобойна ЕТ ”Ниагара”;
 - Цех за безалкохолни напитки “Фаворит”.
- Производство, съхранение и преработка на селскостопанска продукция:

- Завод за фуражни смески „Бони Търговия“ АД за преработка на селскостопанска продукция – гр. Пордим;
- Зърнена база ”Слънчев ден” ЕООД – гр. Пордим
- Цех за фуражни смески “Сикон - Гранола”, с. Одърне.
- Шивашки фирми в гр. Пордим: „Спринт ко“ ЕООД, „Зоел“ ООД и два плетачни цеха – в гр.Пордим и с.Тотлебен на фирма „КНМ Текстил“ ООД

Сектор „Услуги“.

Секторът на услугите е съвкупност от отрасли и дейности за задоволяване потребностите на хората, което предопределя неговото значимо социално значение. В икономическата теория той е определян като „третичен икономически сектор“, включващ отраслите с най-голяма значение: търговия, образование, туризъм, здравеопазване, социални и административни услуги, комуникации и съобщения, транспорт.

- Търговия. Този сектор е сравнително добре развит, с оглед неговата разнообразност и възможности за започване на дейност с незначителен капитал. В бранша се включва и занаятчийството, което може да се окаже добра алтернатива за не малка част от населението. В с. Тотлебен функционира фирма „Агрокорпорейшън” за ремонт и търговия със земеделска техника – нова и втора употреба.

Отрасъл „Селско стопанство“

Развитието на селското стопанство в община Пордим е резултат от използване на следните сравнителни предимства: оптимални природни условия и ресурси, сравнително добре развита транспортна инфраструктура, традиции и квалификация на работната сила, осигуряване на външно финансиране. Селскостопанският земеделски фонд на територията на общината е 208 000 дка. Основни форми на обработка на земеделската земя са частните земеделски кооперации и сдружения, 13 на брой. С всяка следваща година все повече се утвърждават и арендаторите като успешна форма за обработка на земя. Сключваните от кооперациите и арендаторите арендни договори им дават предимство при тегленето на кредити и ползването на субсидии от фондовете на ЕС.

Растениевъдството е главен селскостопански подотрасъл за общината. Равнинният релеф и умерено-континентален климат благоприятстват развитието на селскостопански култури. Застъпено е производството на зърнени и технически култури.

Важен дял от растениевъдството заема отглеждането на тютюн. За целта се използват вече създадените бази в гр. Пордим и с. Одърне, които са снабдени с тютюносушилни и складови помещения. Въпреки благоприятните климатични и почвени условия, в района на община Пордим, зеленчукопроизводството е слабо развито. Площите със зеленчукови

култури заемат 173 дка. Една от причините за този нисък дял е неподдържане на създадените напоителни системи, в резултат на което част от тях са неизползваеми. С традиции в общината като дял от растениевъдството е отглеждането на тютюн. Създадените бази в гр. Пордим и с. Одърне, които са снабдени с тютюносушилни и складови помещения през последните години не се използват, поради прекратяване на производството.

Животновъдството в общината се развива главно в личното стопанство, причина за което е високата безработица в региона и установените традиции. В община Пордим функционират 6 кравеферми: в с. Каменец една, с. Тотлебен две и в с. Вълчитрън - три ферми. Овце се отглеждат в Одърне и Пордим. В с. Каменец има птицеферма.

Високите производствени разходи и ниските изкупни цени на животинската продукция са причина за отлив от този отрасъл на земеделските кооперации и преминаването му към частни стопани и по-малки семейни ферми или фирми, занимаващи се с уговяване и търговия на животни.

Това извежда на преден план като перспективи създаването на елитни животни за подобряване

породния състав, механизирание процесите на отглеждане.

През последните години добре се развива пчеларството – нараства броят на регистрираните пчелари и пчелни семейства.

Наличието на 23-те язовира (вкл. два рибарника) на територията на община Пордим е предпоставка за развитие на рибовъдството. Част от тях са отдадени под наем за отглеждане на риба. Продукцията е предназначена основно за пазара на общинско и областно ниво.

ИЗВОДИ:

- Основни структуроопределящи отрасли в община Пордим са преработващата промишленост и търговията, следвани от секторите на държавното управление, образованието и земеделието

- Почвените и климатичните условия в община Пордим създават добри предпоставки за развитие на селското стопанство.

- Община Пордим е сравнително слабо развита в индустриален, промишлен смисъл. Факторите, влияещи върху екологичните качества на околната среда са: производствена дейност, транспорт, обществено–битови отоплителни източници.

3 Данни и информация относящи се до околната среда

3.1. Въздух

3.1.1. Качество на атмосферния въздух (КАВ)

Опазването на качеството на атмосферния въздух е огромен проблем, който ще доминира в политиката на ЕС и през следващите години. Въздухът няма да стане по – чист единствено чрез стриктен контрол на замърсяването. Това ще изисква задълбочени промени в политиката на ЕС, националните и местните политики като разнообразие на мерки, действия и практики в различните области. Спектърът от глобални проблеми, изискващ внимание е широк: изчерпването на озоновия слой, киселинните дъждове, нивата на озона и другите замърсители в приземните слоеве, промените в климата.

В градските територии са концентрирани голяма част от промишлените дейности, интензивен трафик, но тук са разположени и жилищата на хората. В резултат на това огромното нарастване на замърсяването на въздуха е проблем, който рефлектира върху всеки от нас. Рамковата директива за управление на качеството на въздуха в градовете е ключов елемент от стратегията на ЕС за подобряване качеството на въздуха като цяло. Това налага стриктни изисквания относно извършвания мониторинг за вида и броя на контролираните замърсители, с оглед изготвяне на планове за действие за подобряване качеството на въздуха в средносрочен и дългосрочен аспект. От друга страна информирането на обществеността е основно изискване в Директивата.

Нивото на замърсяване на въздуха се определя както от количеството емисии от различни източници, така и от характера на разсейването им в атмосферата.

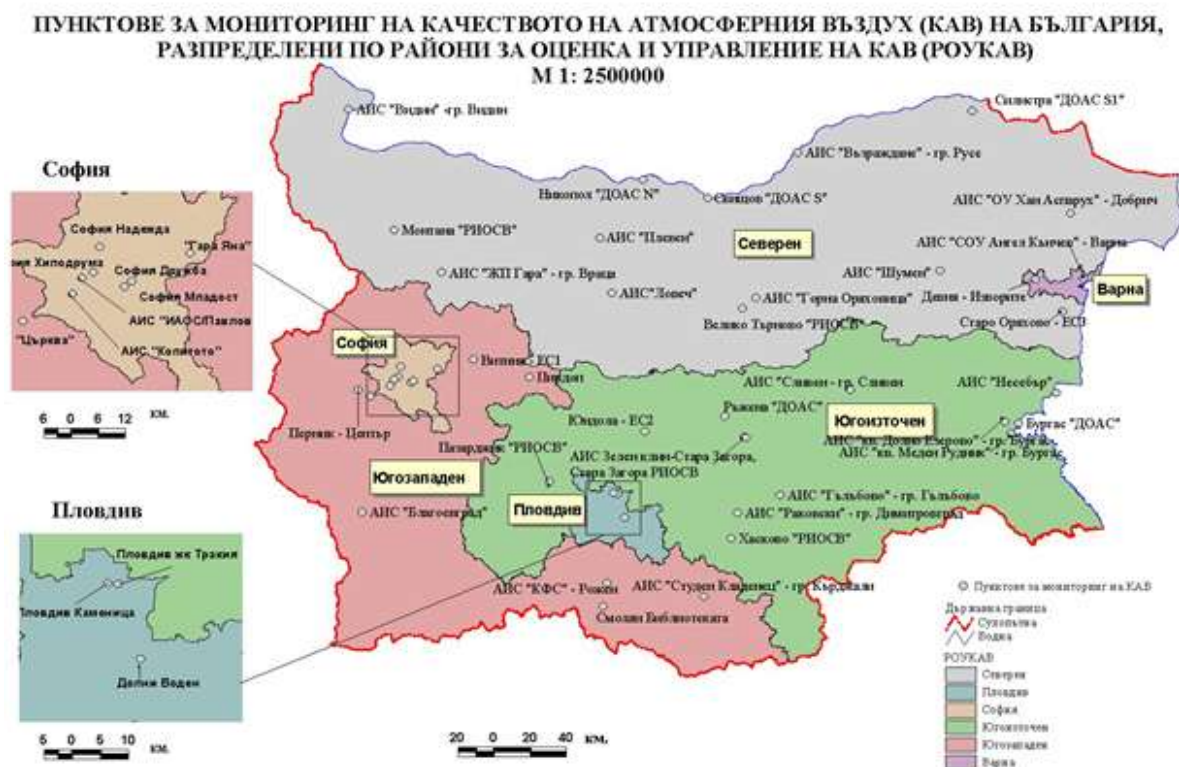
Емисионни норми са тези норми на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници. Нормите за емисии се класифицират по компоненти в зависимост от технологичните източници и провеждането на горивните процеси.

Емисионни норми са тези пределно допустими концентрации -ПДК на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места, регистрирани за определен период от време ,чието наличие не е свързано с риск за здравето.

Качеството на въздуха е последица от комбинираното действие на много и разнообразни фактори. Метеорологичните характеристики въздействат пряко върху разпространението на замърсителите в атмосферния въздух.

Община Пордим е част от Северен/Дунавски РОУКАВ. За района, в рамките на област Плевен, нормите за КАВ за периода 2009-2013 г. са превишени единствено на територията на гр. Плевен, по един основен показател за КАВ – съдържанието на ФПЧ10. Община Пордим не спада към зоните, в които са превишени нормите за КАВ.

На територията на общината няма разположен пункт за мониторинг на показателите за КАВ. Най-близкия измервателен пункт за КАВ е в гр. Плевен.



Замърсяването на въздуха в района на общината е по отношение на:

- **Замърсяването с ФПЧ 10** продължава да бъде основен проблем за качеството на атмосферния въздух в страната и процентът на населението, живеещо при нива на замърсяване с ФПЧ10 над допустимите норми е много висок – 78.6 % от 3.3 млн. население, живеещо в населени места, в които се контролира този замърсител. Изчисленията са извършени съгласно методика на Европейската агенция по околна среда.

- **Азотен диоксид:** За Агломерация Северен/Дунавски РОУКАВ (BG0004) действат 14 пункта за мониторинг на замърсяване с азотен диоксид.

Емисиите от пътния транспорт продължават да оказват влияние върху този тип замърсяване, особено в по-големите градове. През 2015 и 2016 е регистрирано превишаване на пределно допустимите стойности на азотен диоксид в най - големите български градове, а също и в Плевен.

- **Замърсяване в района от серни диоксиди** - Серният диоксид (SO_2) е газ, който е невидим и има лош, остър мирис. Той реагира лесно с други вещества, за да образува вредни съединения, като сярна киселина, серниста киселина и сулфатни частици.

- Краткосрочните излагания на SO_2 могат да навредят на дихателната система на човека и да затруднят дишането.

- SO_2 и други серни оксиди могат да допринесат за киселинни дъждове, които могат да навредят на чувствителни екосистеми

- Децата, възрастните хора и тези, които страдат от астма, са особено чувствителни към въздействието на SO_2 .

- **Въглероден оксид** - Емитира се от непълно изгаряне на изкопаеми горива и биогорива.

Най-високи концентрации са измерени в градски области, през пиковите часове на деня. Времето на живот в атмосферата на въглероден оксид е около три месеца. Той бавно оксидира във въглероден диоксид, образувайки и озон, допринасяйки за атмосферната фонова концентрация на озон. CO_2 е един от основните фактори на парниковия ефект и съответните промени на климата.

Фактори на атмосферно замърсяване:

Като главни фактори на замърсяване на атмосферния въздух на територията на община Пордим остават: транспортния трафик по републиканската пътна мрежа и градските улици; битовото отопление и селскостопанските дейности.

Транспортен трафик

Транспортният трафик допринася в голяма степен за влошаване на качеството на атмосферния въздух. Отделяните от двигателите вредни вещества в състава на изгорелите газове (азотни оксиди, въглероден оксид, серни оксиди, сажиди, леки органични съединения) както и фини прахови частици са в основата на замърсяването на приземния атмосферен слой в градската част на територията. Характерно за транспортния трафик е, че той е линеен тип източник, при който замърсяването е сравнително ограничено – 50-100 м. от пътната мрежа.

Битово отопление

Съществен източник на замърсяване на атмосферния въздух е и населението и по-точно вредните емисии, отделяни от отоплението през зимния период - прах, серен диоксид, сажиди. В общия случай нискокачествените горива, използвани в домакинствата и някои предприятия, са точкови източници на замърсяване на атмосферния въздух със серен

диоксид, най-вече през зимния сезон. Проблемът допълнително се усложнява от остарелия сграден фонд и ниската енергийна ефективност на сградите.

Селско стопанство и земеделски земи

Селското стопанство също е сред важните източници на замърсяване за община Пордим. Основно замърсяването от селското стопанство в региона е свързано със запрашване и прашни бури от земеделски земи, етерична ферментация, третиране на оборски тор, емисии на N₂O от селскостопански земи, изгаряне на селскостопански отпадъци на полето.

От значение за качеството на атмосферния въздух е и горенето на стърнища и други непотребни остатъци. В този случай в атмосферата се отделят общо съдържание на аерозоли, въглероден оксид /CO/, летливи органични съединения /ЛОС/. Във връзка със субсидиите, отпускани от МЗХ и с влизането в сила на измененията в Закона за опазването на земеделските земи, регистрираните земеделски производители преустановиха опалването на стърнища. Констатираните случаи на опалвания са много редки.

Емисиите на N₂O от селскостопански почви също са фактор за атмосферно замърсяване. Тук се включват основно следните категории емисии на N₂O: директни емисии, индиректни емисии и емисии от пасищни животни, като с по-съществено отражение са първите две. Директните емисии са в резултат на торене със синтетични азотни торове, внасяне на азот в почвата с животински отпадъци, разлагане на отпадъци от азотофиксиращите растения, разлагане на растителни отпадъци от други култури. Към индиректните емисии се отнасят емисиите от изпускане в атмосферата на амоняк и азотни оксиди след внасяне на азотни торове в почвите, емисии от източване на води. Тук трябва да се има предвид, че съществуващите емисии на метан от почвите се считат за естествени (не антропогенни). Към емисиите от пасищни животни се причисляват емисиите от животинските отпадъци на пасища и други зелени площи.

Фактор за замърсяване е и ентерична ферментация. Емисиите от този източник се получават в резултат на ферментацията в храносмилателния тракт на селскостопанските животни.

ИЗВОДИ:

За района не са характерни значими емисии на вредни вещества в атмосферата. Най-големи замърсители са транспорта и битовото отопление през зимата. Поради липсата на актуални данни от НАСЕМ или скорошни измервания не може да се прецени дали, колко често и за кои райони при пикови моменти на замърсяване стойностите достигат над

критичните. В тази връзка се препоръчва извършване на замервания с мобилните станции на РИОСВ – Плевен през определен интервал или при настъпване на рискови събития, като например много ниски температури.

За намаляване на вредното влияние на водещите фактори, се препоръчват следните конкретни дейности:

- Екраниране на пътните платна с растителност, както за пътищата от републиканската мрежа, така и за пътните артерии в населените места, където това е възможно.
- Модернизирането на транспортната инфраструктура и пътните настилки, вкл. чрез покриване с битумна паста или друга подходяща настилка.
- Използване на химически заместители при третирането против обледяване.
- Осигуряване на условия за повишен контрол и спазване на ограниченията в населените места по отношение на трафика от леки автомобили и особено на тежкотоварни.
- Повишаване на контрол върху превозващи пръст и строителни отпадъци товарни автомобили.
- Контрол и по-високи санкции при нарушения като горене на гуми, изхвърляне на отпадъци на нерегламентирани места, паркиране в зелени площи и пр.
- Благоустрояване на зелените площи, в това число допълнително затревяване и поставяне на бордюри.
- Системен контрол към всички строителни обекти, за недопускане емитиране на прах и замърсяване на инфраструктурата, екраниране на строителните обекти.
- Модернизация на уреди за отопление на твърдо гориво. Новите политики и законовите мерки, предвиждат премахване на традиционните отоплителни уреди в общините, които не отговарят на изискванията за качество на атмосферния въздух. Това ще ускори модернизирането на националната отоплителна система.
- Промяна на масово използваните горива – от дърва към газ или електричество/централно отопление чрез политики и законови мерки, свързани с поетапното извеждане от употреба на уреди, които не отговарят на стандартите за качество на атмосферния въздух.
- Ускоряване на газифицирането на общината – очаква се някои домакинства да сменят уредите си за твърдо гориво и да преминат на битово отопление с природен газ или централно отопление.

- **ЗЕМЕДЕЛИЕ** – избор на мерки засягащи управлението на животинските торове и използването на азотни торове. Министерството на земеделието, храните и горите извършва пълна оценка на селскостопанския отрасъл, с цел изготвяне на стратегия за селското стопанство. Следните две мерки илюстрират допълнителните политики и законови мерки, които да бъдат въведени за намаляване емисиите в селското стопанство:

- **Употреба на торове:** - значителния стремеж за гарантиране спазването на Директивата за нитратите и прилагането на добри земеделски практики в употребата на торовете ще доведе до допълнително намаляване на емисиите на амоняк (NH₃). Очаква се процентът на емисиите на амоняк от използването на азотни торове (неорганични и органични) да намалява с по 2.5%. Всяка година от 2016 г. до 2026 г. Подобен резултат се очаква и за емисиите на азотни оксиди (NO_x) и на неметанови летливи ограничени съединения (НМЛОС) на местата, където те са налични.

- **Управление на животинските торове:** Прилагането на най-добрите практики за управление на животинските торове ще ускори намаляването на емисиите на амоняк. Очаква се емисиите от управление на оборския тор на едър рогат добитък да намаляват с по 2% годишно от 2016г. до 2026г. Същото се предвижда и за емисиите на азотни оксиди и неметанови летливи ограничени съединения, на местата където са налични.

3.2. Води

3.2.1 Хидрографска мрежа

Повърхностни водни тела (ПВТ)

Община Пордим попада във водосбора на повърхностно водно тяло BG1OS130R1115 р. Осъм от вливане на р. Ломя при Левски до вливане на р. Мечка при Дебово; вкл. приток - р. Мечка, в състояние умерено добро. В „Плана за управление на речните басейни в Дунавския регион 2016-2021“ е предвидена мярката „Възстановяване на надлъжна и напречна свързаност на реката - меандри и странични ръкави“ . В участъка си от с. Обнова до устието си, река Осъм е водоприемник III категория, съгласно категоризацията на реките в Република България и данни от извършени химически анализи от РИОСВ-Плевен на водите от реката.

Като се изключи участъкът от около 2 km от долното течение на река Осъм, минаващ през землището на село Тотлебен, основна водна артерия на общината е река Шаварна. Тече на изток в Дунавската равнина под името Барата, а след язовир „Каменец“ – вече под името Шаварна (БАРА) (30 km, ляв приток на Осъм), която протича през нея от запад

на изток. Неин основен приток е Пордимска река (Долна Шаварна), ляв приток, която се влива в язовир „Каменец“.

В река Осъм отпадни и дъждовни води от населените места на Общината се заустват непряко, чрез притоците ѝ Шаварна и Пордимска бара. Двете реки са доста замърсени – натоварват се с отпадъци. Основният проблем произлиза от директното заустване на отпадъчни води, строителни и битови отпадъци в коритата им.

На територията на Общината се намира язовир “Каменец” с национално значение, както и още 23 язовира с местно значение, предназначени за напояване и риболов, които са със статут на общинска публична собственост. В с. Вълчитрън има четири микро язовира. В близост до с. Катерица минава река, в горната част на която е построен микро язовир. Района на с. Тотлебен е богат на извори.

Съгласно чл.119 а, ал.1, т.1 от Закона за водите, в Община Пордим попадат следните водни тела от поречието Осъм (латинското съкращение в кода на телата за поречието - OS):

№	Код на водното тяло	Име на водното тяло	Категория на водното тяло	Име на реката/язовира	Описание	Дължина (km)/Площ (km ²)	СМВТ /ИВТ*	Екологично състояние/потенциал	Химично състояние	Специфична екологична цел за водното тяло
1	BG10S700R002	Берница OSRWB 02	река	Берница	р.Берница от извор до яз.Александрово	13,420	не	умерено	добро	Предотвратяване влошаването на екологичното състояние и постигане на добро, запазване и подобряване на доброто химично състояние до 2015г.
2	BG10S700R004	Берница OSRWB 04	река	Берница	р.Берница от яз.Александрово до вливане в р.Осъм	4,250	не	умерено	добро	Предотвратяване влошаването на екологичното състояние и постигане на добро, запазване и подобряване на доброто химично състояние до 2015г.

№	Код на водното тяло	Име на водното тяло	Категория на водното тяло	Име на реката/язовира	Описание	Дължина (km)/Площ (km ²)	СМВТ/ИВТ*	Екологично състояние/потенциал	Химично състояние	Специфична екологична цел за водното тяло
3	BG10S600R005	Бара	река	Бара	р.Пелишатска бара от извор до яз.Каменец	23,070	не	добро	добро	Запазване и подобряване на доброто екологично и доброто химично състояние до 2015г.
4	BG10S700R011	Осъм RWB11	река	Осъм	р.Осъм от гр.Левски до с.Дойренци	47,550	да	добър	добро	Запазване на добрия екологичен потенциал до 2015г. Запазване и подобряване на доброто химично състояние до 2015г.
5	BG10S300R012	Пордимска бара	река	Пордимска бара	р.Пордимска бара	17,130	не	добро	добро	Запазване и подобряване на доброто екологично и доброто химично състояние до 2015г.
6	BG10S300R013	Тръстенишка бара	река	Тръстенишка бара	р.Тръстенишка бара	7,070	не	добро	добро	Запазване и подобряване на доброто екологично и доброто химично състояние до 2015г.
7	BG10S200R014	Мечка	река	Мечка	р.Мечка	19,340	Не	добро	добро	Запазване и подобряване на доброто екологично и доброто химично състояние до 2015г.
8	BG10S130R015	Осъм	река	Осъм	р.Осъм от гр.Левски до устие	65,910	да	умерен	добро	Предотвратяване влошаването на екологичния потенциал и постигане на добър, запазване и подобряване

№	Код на водното тяло	Име на водното тяло	Категория на водното тяло	Име на реката/язовира	Описание	Дължина (km)/Площ (km ²)	СМВТ/ИВТ*	Екологично състояние/потенциал	Химично състояние	Специфична екологична цел за водното тяло
										на доброто химично състояние до 2015г.
9	BG10S600L006	яз. Камене ц	река	яз. Камене ц р. Пелишката бара	с.Каменец, общ. Пордим, обл. Плевен	1,800	да	лош	добро	предотвратяване влошаването на екологичния потенциал и постигане на добър до 2027г. Запазване и подобряване на доброто химично състояние до 2015г.

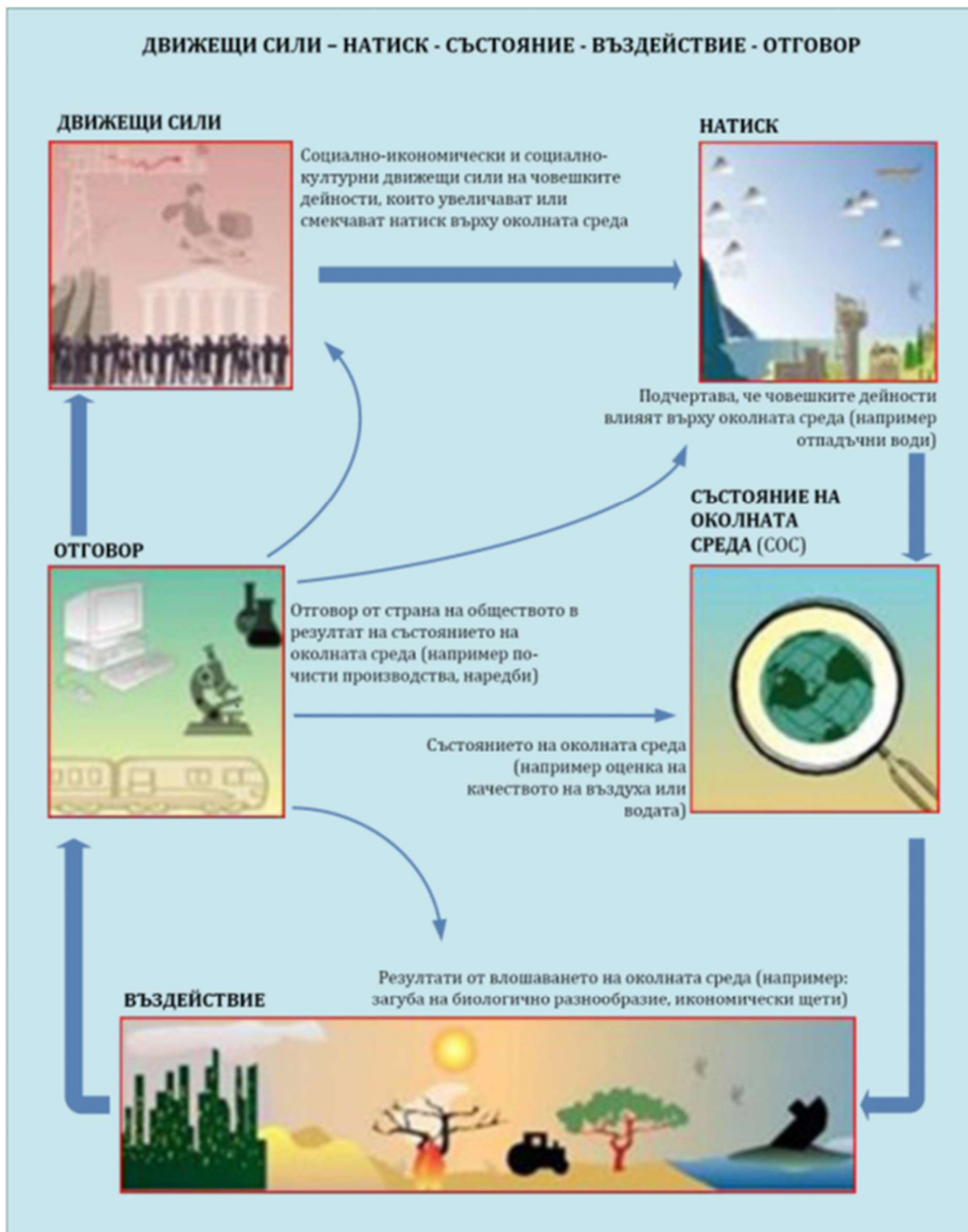
***СМВТ - Силномодифицирано водно тяло; ИВТ – Изкуствено водно тяло**

СМВТ са водни тела, които, в резултат на физичните промени от човешката дейност, са се променили съществено по своя характер и следователно не могат да отговорят на изискванията за „добро екологично състояние“.

ИВТ са водните тела, създадени от човешката дейност.

Вместо „добро екологично състояние“, оценката на околната среда за СМВТ и за ИВТ е „добър екологичен потенциал“ (ДЕП), който трябва да бъде постигнат най-късно до 2027г.

Връзките Движещи сили – Натиск – Състояние – Въздействие – Отговор, са представени на Фигурата по – долу:



Определението за СМВТ в чл.2(9) на Рамкова директива за водите подчертава, че за такива се считат водни обекти, които са били предмет на физически изменения в резултат на човешка дейност. Чл.4(3) посочва, че уместните физически изменения предизвикват хидроморфологични промени, които ще трябва да бъдат възстановени, за да се постигне добро екологично състояние. Следователно хидроморфологичните промени са в резултат на физически изменения на водното тяло. Важно е да се подчертае, че

промените в хидроморфологията трябва да са не само значими, но също и в резултат на тях да има съществена промяна в характера на водния обект.

Подходящите възстановителни мерки за всички хидроморфологични изменения и свързаните с тях въздействия, се селектират от списъка по-долу, като се вземе под внимание съответната им употреба или въздействие.

„Мерките за възстановяване“ от негативните ефекти се оценяват въз основа на определените специфични употреби/цели, за които водното тяло е значително изменено по своя характер (физични модификации) (съгласно чл. 4 (3) от Рамкова директива за водите) и върху околната среда, като цяло:

- Околната среда по принцип;
- Места за развлечения и почивка;
- Водоснабдяване;
- Производство на електроенергия;
- Напояване;
- Регулиране на водата (включително прехвърляне на води);
- Защита от наводнения;
- Отводняване на земи;
- Урбанизация;
- Други важни дейности за устойчиво човешко развитие.

По отношение на повърхностните води се препоръчват следните мерки за прилагане съгласно План за управление на речните басейни:

№	Мярка	Мотиви за прилагане на мярката	Очакван положителен ефект/продължителност на ефекта	Тип на мярката (административна, инвестиционна)
1	Провеждане на проучвателен мониторинг за определяне на зони в реки или участъци от реки, които да бъдат защитени от хидроморфологичен натиск, с цел естествено размножаване на рибни видове	Неблагоприятни въздействия върху един от задължителните БЕК - риби.	Създаване на благоприятна среда за развитие на рибните общества и подобряване на екологичния статус. Дългосрочен ефект	Административна

2	Контрол по премахване на нерегламентирани сметища в близост до и в речни корита, които са причина за влошаване на състоянието на водите.	Регистрирани нерегламентирани сметища в близост до и в речни корита и временно пресъхнали дерета	Елиминиране на замърсителите и подобряване на състоянието на повърхностните води.	Административна
---	--	--	---	-----------------

Регламентирани са следните видове използване/употреби на водите на СМБТ:

- Селско стопанство – отводняване;
- Селско стопанства – напояване;
- Енергетика – ВЕЦ;
- Енергетика – не ВЕЦ ;
- Язовири за отглеждане на риба, аквакултури и рибни стопанства;
- Защита от наводнения;

Екологичният проблем на общината свързан със замърсяването на водите е в тясна връзка с проектите и предвижданите действия по отношение на проектирането и изграждането на канализационни системи в селата и пречиствателни станции за отпадните води.

Основни източници на замърсяване на повърхностните водни тела са попивните ями, и прекомерното наторяване на селскостопанските площи. Проблем е и липсата на канализация и ПСОВ за малките населени места на общинта. Основни замърсители на повърхностните води в района на общината са и периодично възникващите нерегламентирани сметища. Сред останалите източници на замърсяване на водите в общината са промишлеността, транспорта и животновъдството.

Подземни водни тела:

В хидроложко отношение територията на община Пордим е слабо водообилна. Подземните води са акумулирани в лещи и прослойки от неогенски пясъци и са на дълбочина повече от 20м.

Съгласно данните от Басейнова дирекция Дунавски район в община Пордим попадат следните подземни водни тела:

	Код на подземното водно тяло	Име на подземното водно тяло	Площ на подземното водно тяло, km ²	Химично състояние	Количествено състояние	Специфична екологична цел за подземното водно тяло
1	BG1G0000Qal019	Порови води в Кватерна - р. Осъм	365	лошо	добро	Постигане на добро състояние на подземните води до 2027г.

2	BG1G0000QpI025	Порови води в Кватернера - между реките Вит и Осъм	997	добро	добро	Запазване на доброто състояние на подземните води до 2015г.
3	BG1G000N1bp036	Карстови води в Ломско-Плевенската депресия	6573	лошо	добро	Постигане на добро състояние на подземните води до 2027г.
4	BG1G0000K2m047	Карстови води в Ломско-Плевеския басейн	2067	добро	добро	Запазване на доброто състояние на подземните води до 2015г.
5	BG1G00000K1040	Карстови води в Ловеч-Търновския масив	1380	лошо	добро	Постигане на добро състояние на подземните води до 2027г.

В териториалният обхват на общината попада Подземно водно тяло с код BG1G0000QPL025 и име „Порови води в Кватернера - между реките Вит и Осъм” . Химичното състояние на тялото се наблюдава с три мониторингови пункта (МР 127, МР 128 и МР 398): о МР 127 при с.Обнова, дренаж ПС "Калчева чешма", община Левски, област Плевен; МР 128 при с.Каменец, дренаж "Куртовец" ПС"Каменец", община Пордим, област Плевен; МР 398 при гр.Левски, ШК „Чолаков инвест – Левски“, общ. Левски, об. Плевен.

Получените резултати от проведения през 2019 г. мониторинг и в трите пункта показват наднормени концентрации по показател „нитрати“. Високи концентрации на нитрати са констатирани и в предходните години, и съгласно Плана за управление на речните басейни в Дунавски район 2016 – 2018 г., тялото е оценено в „лошо химично състояние“. Основна причина за тази оценка е дифузият натиск упражняван от земеделието. Процентът на обработваемите земи на територията, на която попадат мониторинговите пунктове достига до 85%.

Подземното водно тяло се явява зона за защита на подземните води за питейно – битово водоснабдяване.

На територията на Басейнова дирекция за управление на водите Дунавски район за състоянието на подземните води се следят следните показатели:

1.Физико-химични показатели

I-ва група – основни физико-химични показатели - разтворен кислород, активна реакция, електропроводимост, нитрати, амониеви йони, температура на водата, перманганатна окисляемост, обща твърдост, калций, магнезий, хлориди, натрий и калий, сулфати, хидрогенкарбонати, карбонати и сух остатък.

II – ра група – допълнителни физико-химични показатели- нитрити, фосфати, общо желязо, манган.

2. Специфични замърсители

I-ва група – метали и металоиди – олово, кадмий, арсен, живак, мед, цинк, никел, общ хром, хром три и шествалентен, стронций, обща алфа и бета активност.

II-ра група – органични вещества - трихлоретилен, тетрахлоретилен, алдрин, диелдрин, ендрин, атразин, симазин, пропазин, ендосулфан, метоксихлор, хептахлор, хлордан, DDT/DDD/DDE, HCH – съединения, ацетохлор, пендиметалин, флутриафлор, триадименол, манкоцеб, алахлор, циперметрин.

В община Пордим конкретни проблеми по отношение на замърсяването на подземните води се явяват наднормените концентрации на хрома.

Уязвими и чувствителни зони на територията на Община Пордим съгласно чл.119 а, ал.1, т.1 от Закона за водите

Уязвими зони - Община Пордим попада в уязвими зони, съгласно Заповед № РД 930/25.10.2010г. на Министъра на ОСВ за определяне на нитратно уязвимите зони. В приложения към заповедта са определени водните тела, които са замърсени или са застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници, териториите на общините или части от тях в обхвата на уязвимата зона по надморска височина и карта на зоната.

Чувствителни зони - Община Пордим попада в чувствителни зони, съгласно Заповед № РД 970/28.07.2003г. на Министъра на ОСВ. Чувствителните зони в повърхностните водни обекти в териториалния обхват на БДДР: с начало „р. Дунав, от границата при с. Ново село“ и край „р. Дунав, до границата при гр. Силистра“, както и „Всички водни обекти във водосбора на р. Дунав на територията на Р България“. Съгласно заповедта водоприемниците в поречие Осъм са определени като чувствителни зони.

3.2.2 Системи за напояване и хидротехнически съоръжения

През последните години се наблюдава ежегодно намаляване на годните хидромелиоративни площи, поради липса на средства за поддържане на хидромелиоративните съоръжения. Унищожени са хиляди метри облицовани открити канали, ограбват се помпени станции, хидранти към тръбопроводите, ел. проводи към

помпените станции и др. Наблюдава се намаляване на напояване на площи и в напоителни полета с годни съоръжения, въпреки субсидираната цена на водата.

В землището на гр. Пордим има изградени напоителни съоръжения за три типа напояване – гравитачно, с открити канали за напояване по бразди, напорно-подземна тръбна мрежа за ДМ “Волжанка“ и подобро гравитачно, които са разрушени. Земеделските площи са водообезпечени от местните водоизточници –

микроязовирите: ”Садина 1“, “Садина 2“, “Садина 3“ и “Дрен“, изградени в местностите “Садината“ и “Миризините“.

В момента не работи нито една от системите, въпреки че микроязовирите са в добро състояние. Ако се осигурят средства за възстановяване на ел. провод към помпена станция при язовир “Садина 1“ и за откритите съоръжения на тръбната мрежа на напорния тръбопровод, който е работил до 2001 год. ще се осигури напояване на 2800 ка. земеделски земи. Пораженията на този етап не са прекалено сериозни и ремонта е осъществим.

Към язовир “Дрен“ е изградена гравитачна система за поливане на 1945 дка. Разпределителната мрежа е от открити канали през 120 м. Каналите са изоставени, обрасли с дървета и храсти, няма и следа от облицовките с бетонови плочи и трудно биха могли да бъдат възстановени.

с. Вълчитрън - Съществуват три микроязовира. Язовир “Долник“ може да напоява 500 дка зеленчукови култури в местността “Барище“. Язовир “Шосейна варианта“ може да напоява помпено 650 дка.

с. Каменец - На територията на землище с. Каменец се намират два микроязовира в добро състояние, които са захранвали напояването на 160 дка. – гравитачно и 650 дка. помпено. Възможно е възстановяване на системата, ако се осигурят необходимите средства.

В землището на с. Каменец се намира част от яз. Каменец и част от НС“Осъм – Левски – Обнова“ – държавна собственост, които към м. юни 1994 год. са напоявали 3986 дка земеделски земи. По сведения на кооперациите обработващи земята на землището до м.юни 2004 год. голяма част от хидрантите са изчезнали или повредени и това е една от причините да не се използва системата.

с. Одрне - Съществуват два язовира общинска собственост. Язовирът в местността “Каменско шосе“ е бракуван и не е възможно да бъде възстановен.

Язовирът в местността “Горна Шаварна“ е в добро състояние, има малък водосбор, който е недостатъчен за осигуряване на необходимата вода за поливане на обхванатите със съоръжения площи.

За снабдяване с необходимата вода има изградена деривация от язовирите на землище с. Вълчитрън. Деривацията е прекъсната при шосе Пордим – Одърне. При осигуряване на средства за ремонт на системата и икономически интереси могат да се напояват 3290 дка земеделска земя. Има издадени два броя разрешения за водовземане.

с. Згалево - Съществува един язовир, общинска собственост, който според комисията, определяща състоянието на язовирите е в “неизправно, частично работещо състояние“. Бракувана е цялата напоителна система. Основната причина е липсата на необходимото количество вода. Язовира има малък водосбор, а допълнителни източници няма.

с. Тотлебен - Съществуващите четири язовира общинска собственост, като два от тях са бракувани, са в добро състояние, но напоителните канали са напълно унищожени. Напояване на земеделски земи може да се осъществи само при изграждане на нова напоителна система.

с. Борислав - Напояването на землище може да се осъществи от: - Язовир “Над село“ – общинска собственост с водообезпечаване поливането на 280 дка. земя. Напояването се извършва по гравитачен начин, като чрез разпределителна мрежа водата се довежда до обхванатата площ, а с временна канална мрежа се извършва напояването. Напоителната система не се ползва.

- От НС “Александрово“ чрез канали от бетонови тръби, полутръби и монолитно облицовани канали до 1992 год. са напоявани 3776 дка. земеделски земи. Към 31.12.1999 год. системата е имала годност за напояване на 2645 дка. Поради скъпата вода, кооперациите и частните земеделски производители не могат да си позволят ползването на напоителните системи.

с. Катерица - Поливните площи на землище с. Катерица са със захранване от яз.“Над село”- общинска собственост и от НС “Александрово“.

- От язовир “Над село“ има възможност за напояване на 197 дка. Земеделска земя. Напояването е по гравитачен начин. Чрез разпределителна мрежа водата се довежда до обхванатата площ, а чрез временна канална мрежа се извършва напояването. Каналите са с монолитна облицовка, която вече е унищожена. Необходими са много средства за възстановяването и.

- От НС “Александрово” – държавна собственост, към 31.12.1992 год. са напоявани 1553 дка земеделска земя.

В община Пордим следва да се запазят в добро състояние работещите системи, да се направи ремонт на относително запазените съоръжения, да бъдат създадени нови структури за поддържане и подходящи, икономически изгодни условия за земеделските производители за напояване на обработваните от тях земеделски земи.

3.2.3 Замяряване на водите:

По данни на „ВиК” ЕООД- Плевен на територията на община Пордим има изградена канализация с дължина 1 км. Битовите отпадъчни води се заустват в локални филтрационни кладенци, разположени в границите на имотите от типа септични ями. Изхвърлянето на отпадъчните води директно в околната среда, без пречистване, довежда от една страна до замяряване на реките, а от друга до тяхното затлачване.

Замяряване на повърхностните води

Въз основа на събраната и анализирана информация са определени потенциалните категории натиск върху повърхностните води:

- натиск от точкови източници на замяряване;
- натиск от дифузни източници на замяряване;
- натиск от физични изменения/хидроморфологичен натиск;
- натиск от климатични изменения.

Всеки от посочените видове е в резултат от действието на различни движещи сили.

Замяряването от точкови източници

- ***Зауствания на битови отпадъчни води.***

Като битови отпадъчни води се разглеждат формираните потоци от потребление на вода от жилищните и обществените сгради, както и от битовите помещения на индустриалните предприятия

Съгласно критериите за значимост, заустванията от непречистени градски отпадъчни води на населени места под 2000 е.ж., се считат за източник на значим натиск само, ако оказват натиск по елемента за качество, водещ до недостигане на екологичните цели. Приема се, че заустванията от тях поотделно не са значим натиск, но тяхното натрупване може да повлияе цялостно върху състоянието на водосбора на водното тяло.

Заустванията от непречистени градски отпадъчни води на населени места под 2000 е.ж. са идентифицирани като водещи, тъй като оказват значим натиск по елемента за

качество, възпрепятстващ постигането на екологичните цели. Причините за това могат да се търсят в наличието на слабо населени места под 2000 е.ж., които са с частично изградена или с неизградена канализационна мрежа. Общото им натрупване като няколко на брой зауствания в съответното водно тяло оказва кумулативен ефект.

Замърсяване от дифузни източници

- Земеделие и съпътстващите го дейности във водосборната площ на повърхностните водни тела;
- Животновъдство;
- Рибовъдство;
- Ерозия и типове почва – степента на податливостта на ерозия и типовете почви във водосбора на повърхностното водно тяло;
- Депата за отпадъци, които не отговарят на екологичните изисквания;
- Атмосферни отлагания - атмосферни замърсители, постъпващи във водосбора на повърхностното водно тяло.

Натиск от физични изменения/хидроморфологичен натиск

Това е натискът от физичните изменения на водните обекти в резултат на човешката дейност - измененията на бреговете и крайбрежните зони на реките, изменения на речното легло, изменение на водния режим – отток и ниво. Този натиск се проявява в две направления – хидроложки и морфологични изменения. Хидроложките изменения са изменения на водния режим. Тези изменения се проявяват в различна степен и форма - постоянно или сезонно изменение на оттока (напр. след язовир или поради водовземане), изменение на скоростта на речното течение, изменение/вариране на водното ниво.

Хидроморфологичните изменения променят естествената водна и крайбрежна среда и по този начин имат пряко негативно въздействие върху развитието на водните и крайбрежни екосистеми

Изграждането на диги и корекциите на реките се извършват с оглед осигуряване на защита от наводнения на населението и на стопанските обекти. Към този вид натиск се отнася и укрепването на бреговете с цел защита от ерозия. При корекциите/изправянето на реките са променя формата на реката (премахване на меандрите) и речния профил; променя се и скоростта на течението. Тези промени водят до изменение на екосистемите в тези участъци. Наличието на диги прекъсва връзката с естествените заливни територии и води до осушаване на крайречните влажни зони.

Натискът от климатични изменения

На този етап няма данни, респ. основания, натискът от климатични изменения да се определи като самостоятелна причина за непостигане на добро състояние на повърхностните водни тела, но значимостта на този натиск се определя от кумулативния ефект, който той оказва върху състоянието на водите в комбинация с другите видове натиск и от очертаните тенденции за засилване на въздействието му.

Замърсяване на подземните води:

При анализа на антропогенния натиск, въздействащ върху качеството (химичното състояние) на подземните водни тела, са разгледани основните видове източници на натиск, а именно:

- Точковите източници на замърсяване;
- Дифузните източници на замърсяване;
- Натиск от директно въвеждане на замърсители в подземните води

Натиск от точкови източници - източници на територията на общината са:

- Значими зауствания на битови отпадъчни води – градски канализации
- Селскостопански обекти - складове за торове и пестициди;
- Депа за отпадъци.

Натиск от дифузни източници - източници на територията на общината са:

- Селско стопанство (обработваема земя, трайни насаждения, пасища, хетерогенни селско стопанства);
- Населени места без изградена канализация;
- Участъци с висока степен на податливост на ерозия.

Основната движеща сила, пораждаща дифузно замърсяване е земеделието, поради силно развитата селско стопанска дейност.

Друг значим източник на замърсяване се явяват населените места без изградена канализация.

Натиск от водовземане - Натискът от водовземане е определен като значим, когато експлоатационният индекс е над 40% (за цялото ПВТ или за частта от него), определен по модула на разполагаемите ресурси на ПВТ и площта на ПВТ /района.

3.2.4 Водоснабдителна мрежа

Съгласно Публичен регистър на обектите подлежащи на здравна защита на Регионална здравна инспекция (РЗИ), гр. Плевен, на територията на Община Пордим са регистрирани следните обекти за питейно-битово водоснабдяване, експлоатирани от «ВиК» ЕООД, гр. Плевен:

гр. Пордим:

Обект/Транспортни средства			Видове дейности, които ще се извършват (в обекта или с транспортните средства)
Наименование (брой и вид на транспортните средства)	Адрес (на обекта или местодомуването на транспортните средства)	Община (район)	
Помпена станция 1 Пордим	гр.Пордим, п.и.№701003	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Шахов кладенец 1 при ПС 1 Пордим	гр.Пордим, п.и.№701003	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Кула - водоем Пордим	гр.Пордим, кв.57а	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Дренаж при ПС 1	гр.Пордим, п.и.№701003	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Шахов кладенец 3 с БПС при ПС2 Пордим	гр.Пордим, п.и.№500404, м.Чуките	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Шахов кладенец 2 с БПС при ПС2 Пордим	гр.Пордим, п.и.№500402, м.Селището	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Шахов кладенец 1 с БПС при ПС2 Пордим	гр.Пордим, п.и.№500401, м.Селището	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Дренаж "Сюлейманова чешма"	гр.Пордим	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Помпена станция 2 Пордим	гр.Пордим, п.и.№500401	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди

С. Борислав

Обект/Транспортни средства			Видове дейности, които ще се извършват (в обекта или с транспортните средства)
Наименование (брой и вид на транспортните средства)	Адрес (на обекта или местодомуването на транспортните средства)	Община (район)	
Дренаж "Над село"	с.Борислав, п.и.№000081, м.Край село	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Шахтов кладенец "Корията"	с.Борислав, п.и.№000080, м.Долни ливади	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Помпена станция с.Борислав	с.Борислав, п.и.№000070, м.Край село	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди

С. Вълчи трън

Обект/Транспортни средства			Видове дейности, които ще се извършват (в обекта или с транспортните средства)
Наименование (брой и вид на транспортните средства)	Адрес (на обекта или местодомуването на транспортните средства)	Община (район)	
Напорен резервоар с.Вълчи трън	с.Вълчи трън, п.и.№000412, м.Камена могила	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Тръбен кладенец с БПС	с.Вълчи трън, п.и.№000101, м.Барище	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Помпена станция с.Вълчи трън	с.Вълчи трън, п.и.№000101, м.Барище	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Тръбен кладенец 3	с.Вълчи трън	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Тръбен кладенец 2	с.Вълчи трън	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди

Тръбен кладенец 1	с.Вълчи трън	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Напорен резервоар до ПС	с.Вълчи трън	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Тръбен кладенец с БПС	с.Вълчи трън, п.и.000410, м. "Турското"	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди

С. Згалево

Обект/Транспортни средства			Видове дейности, които ще се извършват (в обекта или с транспортните средства)
Наименование (брой и вид на транспортните средства)	Адрес (на обекта или местодомуването на транспортните средства)	Община (район)	
Шахов кладенец ПС "Виня"	с.Згалево, п.и.№750006, м.Виня	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Шахов кладенец 2 при ПС 1 Пордим	с.Згалево, п.и.№750017, м.Под село	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Шахов кладенец 3 при ПС 1 Пордим	с.Згалево, п.и.№750017, м.Под село	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Дренаж "Виня"	с.Згалево, п.и.№750007, м.Виня	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Помпена станция "Виня"	с.Згалево, п.и.№750006, м.Виня	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Тръбен кладенец ПС "Виня"	с.Згалево, п.и.№750006, м.Виня	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Напорен резервоар Згалево	с.Згалево, п.и.№900054, м.Липачката	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Шахов кладенец ПС "Виня"	с.Згалево, п.и.№750006, м.Виня	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди

С. Каменец

Обект/Транспортни средства			Видове дейности, които ще се извършват (в обекта или с транспортните средства)
Наименование (брой и вид на	Адрес (на обекта или местодомуването на	Община (район)	

транспортните средства)	транспортните средства)		
Дренаж "Шаварна"	с.Каменец, п.и.№000038	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Напорен резервоар	с.Каменец, п.и.№000276	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Помпена станция	с.Каменец, п.и.№000098	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди

С. Катерица

Обект/Транспортни средства			Видове дейности, които ще се извършват (в обекта или с транспортните средства)
Наименование (брой и вид на транспортните средства)	Адрес (на обекта или местодомуването на транспортните средства)	Община (район)	
Напорен резервоар	с.Катерица	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди

С. Одрне

Обект/Транспортни средства			Видове дейности, които ще се извършват (в обекта или с транспортните средства)
Наименование (брой и вид на транспортните средства)	Адрес (на обекта или местодомуването на транспортните средства)	Община (район)	
Шахов кладенец с БПС	с.Одрне, п.и.№000068, м.Барище	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Напорен резервоар с.Одрне	с.Одрне, п.и.№000074, м.Младите лозя	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Дренаж при ПС 1 с.Одрне	с.Одрне, п.и.№000175, м.Барище	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Помпена станция 1 с.Одрне	с.Одрне, п.и.№000175, м.Барище	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Помпена станция 2 с.Одрне	с.Одрне, п.и.№000155, м.Горна Шаварна	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Шахов кладенец "При гарата"	с.Одрне, п.и.№000155, м.Горна Шаварна	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди

С. Тотлебен

Обект/Транспортни средства			Видове дейности, които ще се извършват (в обекта или с транспортните средства)
Наименование (брой и вид на транспортните средства)	Адрес (на обекта или местодомуването на транспортните средства)	Община (район)	
Помпена станция 2	с.Тотлебен	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Шахтов кладенец "Дълбок дол"	с.Тотлебен, п.и.№055001, м.Дълбок дол	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Напорен резервоар	с.Тотлебен, п.и.№041015, м.Плевенски път	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Тръбен кладенец в зоната на НР	с.Тотлебен, п.и.№041015, м.Плевенски път	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Помпена станция 1 Тотлебен	с.Тотлебен	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди
Дренаж "Куртов вир"	с.Тотлебен, п.и.№400025, м.Над село	Пордим	подаване на вода за питейно-битови нужди

В осемте селища на Общината е изградено 100% водоснабдяване с питейна вода. Уличната водоснабдителна мрежа във всички населени места е амортизирана, като загубите в някои от селищата достигат до 50-60%. Голям процент от уличните водопроводи са изградени от етернитови тръби, като в гр. Пордим и с. Вълчитрън, съществуват и тръби MANNESMANN от 30-те години на миналия век.

Водата, която се подава в системата на ВиК е 100% от подпочвени източници-шахови кладенци и помпени станции. Големите общи загуби и високата енергоемкост на водоснабдяването го правят една сравнително скъпа услуга за населението.

От основно значение за общественото здраве и качеството на живот на населението е осигуряването на непрекъснато водоснабдяване с безопасна и съответстваща на нормативните изисквания питейна вода, предпоставка за което е централизираната водоснабдителна система. Подаването на съответстваща на нормативните изисквания

питейна вода и провеждането на мониторинга в пълен обхват е отговорност на ВиК операторите. Регионалните здравни инспекции (РЗИ) извършват контролен мониторинг на качеството на питейната вода при потребителя с цел защита на общественото здраве. Случаите на установени несъответствия по проследяваните микробиологични параметри са сравнително по-чести в по-малки зони на водоснабдяване – индикация за недобра водоснабдителна практика, респ. неефективен и непостоянен режим на дезинфекция на водата, включително и в зони с амортизирана водоразпределителна мрежа и чести аварии.

ИЗВОДИ

Предвид изложеното от приоритетно значение за община Пордим са мерките, свързани с реализацията на пречиствателни съоръжения на населените места, както и реновиране на мрежите за битово водоснабдяване.

Насоките за развитие с цел подобряване състоянието на водите са:

- изграждане на канализационна система на гр. Пордим;
- изграждане на ПСОВ и ЛПСОВ или включване в по-голяма ПСОВ.
- изграждане на канализационни мрежи по селата и разработване на концепция за осигуряване на пречистването на отпадъчните води;
- Необходимост от подмяна на част от водопроводната мрежа
- Премахване на заустването на необработени отпадъчни води в изкуствени и естествени водоприемници чрез системи за отвеждане и пречистване на отпадъчни води
- Намаляване на общите количества използвана вода чрез инвестиции във водостопанската инфраструктура и мерки за подобряване на ефективността при използването на водните ресурси.
- контрол над използваните пестициди в селското стопанство.

3.3 Отпадъци

Непрекъснато нарастващото количество отпадъци, образувани от жизнената дейност на хората, производството и търговията, налага предприемането на мерки за намаляване на общото им количество, повторната им употреба и увеличаване рециклирането и оползотворяването им. Същевременно с развитието на технологиите за третиране на отпадъци, все повече се разширяват възможностите за използването на отпадъците като алтернативен суровинен и енергиен източник и намаляване на количеството, предназначено за депониране.

Програмата за управлението на отпадъците на Община Пордим има за цел да предотврати или намали вредното им въздействие върху човешкото здраве и околната среда чрез предотвратяване или намаляване на вредното въздействие от образуването и управлението на отпадъците, както и чрез намаляване на цялостното въздействие от използването на ресурси и чрез повишаване ефективността на това използване.

В общинската програма за управление на отпадъците (ПУО) са заложили конкретни мероприятия, целящи минимизиране отрицателното влияние на отпадъците върху околната среда

Основната цел, която е поставена в нея е: **Ефективно използване на отпадъците като ресурси и намаляване на генерирането и на депонирането им.**

Програмата предвижда мерки за постигане на следните цели:

- Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване.
- Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им.
- Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда.
- Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

Тези цели, залегнали в Програмата за управление на дейностите по отпадъците на Община Пордим 2016-2020 г., са в синхрон със стратегическите цели гарантиращи постигането на генералната цел на НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2021-2028 г. която е:

Общество и бизнес, които подобряват прилагането на йерархията на управление на отпадъците във всички процеси и нива.

Общината трябва да постигне целите заложили в законодателството в областта на околната среда за намаляване на отделните видове отпадъци. В тази връзка община Пордим е предприела следните действия:

- За гр. Пордим и другите населени места на общината съществува изградена система на организирано сметосъбиране и сметоизвозване.
- Има изготвени план за локализация на съдовете, графици и маршрути за събиране. Покритието на услугата е 100% (за гр. Пордим и останалите населени места в общината.)

- В община Пордим е приключил проект – Рекултивация на общинско сметище за битови отпадъци в град Пордим. С реализацията на този проект ще се подобри жизнената среда на жителите на града, както и пространството около града като закритото сметище се превърне в зелена, екологично чиста зона.

Всички населени места от общината се обслужват от съществуваща общинска система, за събиране, транспортиране и депониране на битовите отпадъци. Във всички 8 населени места от общината в т. ч. гр. Пордим и селата: Вълчитрън, Каменец, Одърне, Тотлебен, Згалево, Борислав, Катерица е организирано сметосъбиране, сметоизвозване и поддържане чистотата на територията на общината от дейност “Чистота” на общинската администрация.

Събраните отпадъци се извозват до регионално депо за битови отпадъци част от „Регионална система за управление на отпадъците в регион Плевен”. Във всички населени места от общината депата са закрити.

На територията на общината не съществуват съоръжения за предварително третиране и/или обезвреждане и/или рециклиране на отпадъци.

Битови отпадъци

Процесите, свързани с формиране, събиране, извозване, депониране и друго обезвреждане на отпадъците, са в пряка зависимост от развитието и организацията на стопанската дейност, демографските особености на района и от природните условия, в които се осъществява човешкия живот. Битовите отпадъци се формират от жизнената дейност на хората. Количеството и съставът им зависят от:

- Мястото на образуване;
- Стандарта на живот на населението и неговата култура;
- Степен на благоустроеност на населените места;
- Начин на отопление;
- Други фактори.

Като се изхожда от административно-териториалната и социално-икономическа характеристика на община Пордим, основните източници на ТБО се явяват:

- Домакинствата;
- Търговски и обслужващи обекти

Системата за сметосъбиране е изградена в голямата си част от индивидуални съдове. Община Пордим депонира отпадъците от домакинствата и учрежденията на новото регионално депо. Честотата на извозване на съдовете за битови отпадъци в населените места е както следва:

- гр. Пордим – 1 път на две седмици и 10 камиона на месец (прогнозни количества);
- с. Каменец - 1 път на две седмици и 4 камиона на месец (прогнозни количества);
- с. Одърне - 1 път на две седмици и 4 камиона на месец (прогнозни количества);
- с. Борислав и с. Катерица – 1 път на месец и 1 камион на месец (прогнозни количества);
- с. Вълчитрън - 1 път на две седмици и 6 камиона на месец (прогнозни количества);
- с. Згалево - 1 път на две седмици и 4 камиона на месец (прогнозни количества);
- с. Тотлебен - 1 път на две седмици и 4 камиона на месец (прогнозни количества).

Разделно събиране на отпадъци

За разделното събиране на отпадъци от опаковки разположени на територията на гр. Пордим, са разположени девет тройки цветни контейнери за стъкло, пластмаса и хартия.

Съвместно с Организацията по оползотворяване „Екопак България” АД са разработени *Програми за разделно събиране на отпадъците от опаковки в цветни контейнери* на територията на съответната община, които се изпълняват съвместно с фирмите извършващи сметосъбиране и сметоизвозване в общините, които извършват и дейностите събиране и транспортиране на отпадъци от опаковки.

Съгласно Плана за действие към Програмата за УДО са извършени дейности по изграждане на площадка за разделно събиране, сепариране, компостиране и рециклиране на отпадъци.

Производствени неопасни отпадъци

Производствените отпадъци са количества вещества (продукти, остатъци, суровини и материали), несъдържащи вредни замърсители, създаващи риск за здравето на хората и околната среда, които не могат да се използват в производството (поради липса на технологии или пазар), не могат да бъдат продадени и от които притежателят желае или е длъжен да се освободи. Те се формират в резултат на промишлената, занаятчийската и обслужващата дейност на физическите и юридически лица.

Количеството и съставът на производствените отпадъци са силно променливи и зависят от множество фактори и най-вече от вида и технологията на производството.

Информацията за генерирани производствени отпадъци е изключително недостатъчна и несистематизирана. В действащата Наредба за управление на дейностите по отпадъците на територията на община Пордим се забранява депонирането на производствени отпадъци

Строителни отпадъци

Организирано е събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на Общината.

Към момента на територията на цялата страна инфраструктурата за управление на отпадъците от строителство и събаряне е крайно недостатъчна.

Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влягане на рециклирани строителни материали, създава условия от нормативна гледна точка за рециклиране и цялостно управление на строителните отпадъци, но липсата на достатъчно и равномерно разпределени инсталации за третирането им, създава проблеми при прилагането на Наредбата.

След анализ на регистрираните лица, притежаващи разрешително за дейности с отпадъци, издадено по реда на чл. 35, ал. 1 от ЗУО, фигуриращи в регистъра на ИАОС, както и на депата за инертни отпадъци, се потвърди констатацията направена по-горе.

Инсталации за оползотворяване или депониране на СО		
местоположение на площадката	наименование на фирмата - собственик	описание на дейността
гр. Вълчи дол, обл. Варна	Булгаргаз ЕАД	депо за инертни отпадъци
с. Бели извор, общ. Враца	Холсим АД	депо за инертни отпадъци
гр. Пазарджик	Алекса - 69 ЕООД	дейност R05 - оползотворяване на СО
гр. Шумен	Барс АД	дейност R05 - строителна фирма, притежаваща разрешително за оползотворяване на СО
с. Костиево, общ. Марица	Вис строй 1 ООД	дейност R05 - площадка, оборудвана с трошачка и сита
гр. Бургас	Евробилд ООД	дейност R05 - строителна фирма, притежаваща разрешително за оползотворяване на СО
Димитровград	ЕТ Евстати Димитров	дейност R05 - разполага с мобилна челюстна трошачка
с. Косталево, общ. Враца	Кралтрейс ООД	дейност R05 - разполагат с трошачки, като приемат от физически и юридически лица

гр. Аксово, обл. Варна	Община Варна	дейност R05 - рециклиране на СО
гр. Смолян	Ростер ООД	дейност R05 - рециклиране на СО
гр. София	Сервизен център за метали	дейност R05 - рециклиране на СО
гр. София	Софинвест	дейност R05 - рециклиране на СО

В общината няма специално изградено депо за съхраняване на строителни отпадъци, което да отговаря на изискванията за опазване на околната среда.

С приемането на Наредба за управление на строителните отпадъци и за влягане на рециклирани строителни материали, приета с ПМС 277 от 5.11.2012 г. (Обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.), Чл. 3-Наредбата се прилага за:

1. отпадъците по приложение № 1, образувани от строителни и монтажни работи (СМР), независимо от категорията на строежа, съгласно чл. 137, ал. 1 от Закона за устройство на територията (ЗУТ);
2. отпадъци по приложение № 1 от премахване на строежи по т. 1, в т.ч. след въвеждането им в експлоатация;
3. рециклирани строителни материали, а чл.11 определя постигането на количествените цели за оползотворяването им.

Правилното управление на строителните отпадъци и отпадъците от разрушаване на сгради допринася за постигането на устойчивост и подобряване качеството на живот. Поради тази причина отпадъците от строителство и разрушаване са определени като ключов аспект в пакета за кръгова икономика, представен от ЕК през 2015 г

Възможни мерки в тази насока са:

Тъй – като възложителите на инвестиционни проекти, финансирани с публични средства, са отговорни за влягане в строежите на определен процент материали от рециклирани строителни отпадъци или материално оползотворяване в обратни насипи е препоръчително да се предприеме:

- Включване в тръжните документи за строителство на сгради на изискването за влягане в строежите на рециклирани строителни материали
- Включване в тръжните документи за строителство на пътища на изискването за влягане в строежите на рециклирани строителни материали

- Включване в тържните документи за строителство на изискването за оползотворяване на строителни отпадъци в обратни насипи.

Опасни отпадъци от бита

Опасни отпадъци са тези, чийто състав, количество и свойства създават риск за човешкото здраве и околната среда и са класифицирани като такива според Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане.

Основните групи опасни отпадъци, образувани в домакинствата са:

- Живак и живаксъдържащи уреди
- Лакове и бояджийски материали
- Домакински препарати и химикали
- Мастила и замърсени опаковки
- Фармацевтични продукти (лекарства с изтекъл срок на годност)

Основен източник на тази група отпадъци на територията на Общината са транспорта, услугите на здравеопазването, а така също и домакинствата на гражданите.

Отговорността за управлението на болничните отпадъци е на медицинските заведения, в които се образуват.

Към момента на изготвяне на програмата няма конкретна информация за управлението на този тип отпадъци.

Отпадъци от негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА)

Община Пордим е сключила договори с организации за оползотворяване на масово разпространени отпадъци за:

- Разделно събиране на негодни батерии и акумулатори
- Разделно събиране на електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО)

На територията на общината, съгласно изискванията на Наредба за реда за извършване на търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали, има лицензирани фирми, които извършват търговски дейности с отпадъци от черни и цветни метали. Системата за събиране на отпадъци черни и цветни метали за рециклиране е организирана независимо от общинската система за събиране на битови отпадъци на основата на изкупвателни пунктове.

ИЗВОДИ

Подробни изводи и препоръки за управлението на отпадъците в община Пордим са налични в Общинската програма за управление на отпадъците, която е неразделна част от настоящата Програма за опазване на околната среда.

Все пак, е необходимо тук да бъдат изведени няколко основни извода, касаещи опазването на околната среда в община Пордим, а именно:

Всички населени места са включени в организирана система за сметосъбиране и транспортиране на битовите отпадъци. Сметосъбирането и третирането на отпадъци в общината е функционално свързано с изградената Регионална система за управление на отпадъците. Изградено е Регионално депо за неопасни битови отпадъци – Плевен, в което се извършва сепариране и депониране на битовите отпадъци. Затворени и рекултивирани са старите сметища, забранено е изхвърлянето на отпадъци.

Въпреки отбелязания напредък, все още има редица компоненти от системата за управление на отпадъците, които се нуждаят от развитите и оптимизация. Необходимо е да се оптимизират механизмите за предотвратяване на образуването на отпадъци. Необходимо е да се предприемат мерки за по-добро оползотворяване на възможностите на системата за разделно събиране и за цялостно обхващане на населението в общината. Необходимо е да се оптимизират условията за оползотворяване на биоотпадъците.

3.4. Почви.

Почвата като компонент на ОС е незаменим, ограничен и практически невъзстановим природен ресурс, което налага опазването му от вредни въздействия и унищожаване, както и неговото устойчиво ползване.

Политиката и мерките за устойчиво управление на земите и почвите на европейско ниво са включени основно в Почвената стратегия и Пътната карта за ресурсна ефективност. Страните - членки прилагат мерки за опазване на почвите от 8 идентифицирани „заплахи“ - ерозия, киселяване, засоляване, уплътняване, намаляване на почвеното органично вещество, замърсяване, запечатване и свлачища. Компетентни органи са няколко институции – Министерство на околната среда и водите, Министерство на земеделието и храните и Министерство на регионалното развитие и благоустройство, както и регионалните им структури. Програмата за мониторинг е изцяло съобразена с последните изисквания на ЕК и ЕАОС, с добрите практики в редица европейски страни, както и с националното законодателство.

Област Плевен обхваща територия от 4 653 кв. км, което е 4.2 % от територията на страната. Земеделските земи на територията на Плевенска област са 379 180 ха, което е около 81.5 % от общата територия на областта, като най-разпространени са черноземните и алувиално-ливадните почви. По долините на реките и по брега на р. Дунав има ливадно- блатни почви. Горските територии са 43 430 ха, което е 9.3 % от територията на областта. Урбанизираните територии са 21 950 ха, което е 4.7 % от общата територия на областта. Водните течения и водни площи са 15 330 ха, което е 3.3 % от територията на областта. Други – 5 390 ха, което е 1.15 % от територията на областта.

На територията на общината преобладават следните почвени видове: карбонатни черноземи, типични черноземи, излужени черноземи, алувиално- ливадни, делувиално- ливадни. В землищата на с. Одърне, с. Борислав, с. Катерица и с. Згалево се срещат и тъмносиви горски, оподзолени черноземи и антропогенни почви.

Замърсяване на почвите:

Замърсяване с тежки метали.

На територията на РИОСВ – Плевен (Плевенска и Ловешка област) броят на пунктовете по почвен мониторинг I-во ниво - широкомащабен мониторинг е 33. През 2019 година Регионална лаборатория (РЛ) - Плевен е извършила пробонабиране от 8 пункта. Извършено е съответното изпитване на пробите съгласно утвърдената от Изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС) Годишна програма за мониторинг на почви. Всяка проба се извършва в две дълбочини: от 0-20 см и от 20-40 см за обработваеми земи. Следят се следните показатели: активна реакция на почвата (рН), биогенни елемент - общ азот по Келдал, общ фосфор, органично вещество – общ въглерод и органичен въглерод, обемна плътност и 9 броя тежки метали и металоиди – мед, цинк, олово, кадмий, никел, кобалт, хром, арсен и живак. Оценка и анализ на получените резултати по почвен мониторинг I во ниво се извършват от отдел „МБРГЕП“ в ИАОС в срок до 1 месец от постъпването на данните от информационната система съгласно утвърдената програма за 2019 г.

В Общината Пордим има два пункта от I-во ниво – широкомащабен мониторинг в землищата на с. Згалево и на с. Каменец, чрез които се наблюдава дали има замърсяване на почвата на МДК с тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители (пестициди).

Замърсяване с продукти за растителна защита, устойчиви органични замърсители и нефтопродукти :

На територията на Община Пордим има 2 склада за съхранение на негодни и излезли от употреба продукти на растителна защита (ПРЗ) в землищата на с. Вълчидръм, и с. Одърне, които са кооперативна собственост. По информация на РИОСВ-Плевен, складовете са в добро състояние. Съхраняваните в тях количества ПРЗ са в следните количества:

Склад – с.Вълчитрън

- 1500кг твърди и 1500кг течни ПРЗ

Склад – с.Одърне

- 5000кг твърди и 1000л течни ПРЗ

В РИОСВ – Плевен не е постъпвала информация за замърсяване на почви с органохлорни пестициди. Съгласно утвърдената от Изпълнителния директор на ИАОС Годишна програма за мониторинг на почви по почвен мониторинг I-во ниво - широкомащабен мониторинг, през 2019 г. РЛ-Плевен е извършила пробонабиране от 8 пункта. Към 01.01.2019 г. на територията, контролирана от РИОСВ Плевен има 64 склада (5 от тях централизирани) и 54 броя Б-Б куба, в които се съхраняват негодни и излезли от употреба продукти за растителна защита (негодни ПРЗ). Няма данни за замърсяване на почви с нефтопродукти.

Ерозия

На територията на Плевенска област няма сериозни проблеми по отношение на почвената ерозия. Единствено равнинният характер на областта е причина за проява на ветрова ерозия, която нанася щети, налагащи противоерозионни мероприятия. Землището на Община Пордим попада в северно Българската лесостепна зона, в която от север на юг се изменят климатът, растителността, почвообразуващите скали, релефът и др. В РИОСВ – Плевен няма информация за значителни ерозионни процеси. Оценка на водната и ветрова ерозия за всяка година се извършва чрез математически модел в ИАОС

Засоляване и вкисляване на почвите

По почвен мониторинг II-ро ниво – “Засоляване” са определени 3 пункта, от които се извършва пробонабиране всяка година на почви и подпочвени води от близкия дренажен канал до пункта. За територията на РИОСВ – Плевен пунктовете са в землищата на с. Брест, с. Загражден и с. Дъбован – всичките в община Гулянци. През РЛ - Плевен е извършила пробонабиране от 2 пункта (с. Брест и с. Дъбован) - почвени проби.

От резултатите от почвеното изпитване се потвърждава, че няма значителна промяна спрямо базовите показатели за 2 - та пункта.

По почвен мониторинг II-ро ниво – “Вкисляване” са определени 5 пункта за

наблюдение на територията на инспекцията: землищата на с. Ракита, с. Добревци, с. Горни Дъбник, с. Гривица и с. Велчево.

През 2014 г. е взета почвена проба от РЛ - Плевен от пункта в с. Велчево съгласно утвърдената “Годишна програма за мониторинг на почви”. След анализ на резултатите от изпитването се констатира, че има незначително превишение по показател рН (KCl) в две от дълбочините спрямо базовите показатели за пункта.

Увредени територии подлежащи на рекултивация

В последните години значително е намаляло използването на минерални торове и препарати за растителна защита, което е повлияло положително за естественото възстановяване на почвите. Липсват ерозионни процеси на територията на общината. Няма земи, замърсени с тежки метали. Замърсени почви с битови отпадъци съществуват около населените места и пътните артерии.

Във всички населени места от общината депата са закрити.

ИЗВОДИ И ЗАКЛЮЧЕНИЯ:

- Общината разполага с добър почвен ресурс, създаващ предпоставки за качествена земеделска продукция.
- Няма данни за замърсяването с вредни вещества, поради което състоянието на почвите може да се определи като добро.

3.5. Зелена система и биоразнообразие

3.5.1. Защитени зони и биоразнообразие

Мрежата „Натура 2000” е най-амбициозната инициатива, която някога е предприемана за опазване на богатото природно наследство на Европа. Екомрежата е създадена през 1992 г. чрез приемането на Директивата за местообитанията, която заедно с Директивата за птиците представлява крайъгълният камък на политиката за опазване на природата в Европа. Тя е важен елемент от изпълнението на поетия ангажимент от държавните и правителствените ръководители в Европа по време на срещата им на високо равнище в Гьотеборг през 2001 г. за „спиране на загубата на биологичното разнообразие до 2010 година”. Досега в нея са включени около 20 000 обекта, които обхващат почти 20% от територията на ЕС. Целта на мрежата

„Натура 2000” е да се опазват и управляват уязвими видове и местообитания в тяхната естествена област на разпространение в Европа, без оглед на национални или

политически граници. „Натура 2000” не е просто система от строго охранявани природни резервати. Тъй като тя е неразделна част от селския пейзаж, важно е обектите да продължават да се управляват по начин, който отчита присъствието на уязвими местообитания и видове.

Принципът за управление на екомрежата е, че човек и природа работят най-добре в партньорство помежду си. Този принцип има много предимства както за опазване на природата, така и за хората, които живеят и работят в селски райони. „Натура 2000” на практика е техен съюзник, способстващ за запазване на икономическата жизнеспособност и социалната структура на много от селските райони. Тя предоставя нови възможности за икономическа диверсификация и вътрешни инвестиции.

Към 2020 г. националната мрежа от защитени зони включва: 120 защитени зони за опазване на дивите птици, покриващи 23.1% от територията на България; 234 защитени зони за опазване на природни местообитания, покриващи 30,3% от територията на България.

Обнова - Караман дол BG0000239

Категория: Защитена Зона по Директивата за местообитанията Решение No.122 от 02.03.2007 г., бр. 21/2007 на Държавен вестник 2-2-239-122-2007.

Обща площ: 10748.67 хектара. Намира се на територията на 6 общини и две области. От територията на МИГ – с. Бацова махала и с. Санадиново, община Никопол. Обхваща още: град Славяново, община Плевен, с. Тотлебен, община Пордим, гр. Левски, с. Асеновци, с. Аспарухово, с. Българене, с. Варана, с. Градище, с. Изгрев, с. Козар Белене, с. Малчика, с. Обнова, с. Стежерово, с. Трънчовица – всички в община Левски, област Плевен. От област Велико Търново – с. Сломер, община Павликени, с. Деляновци, с. Червена, община Свищов.

Цели на опазване

Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона. Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата. Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

- ***Природни местообитания***

91E0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae), Alluvial forests with *Alnus glutinosa* and *Fraxinus excelsior* (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae) - 7.74058 ха.

1530 * Панонски солени степи и солени блата (Pannonic salt steppes and salt marshes) - 806.31075ха.

3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition, Natural eutrophic lakes with Magnopotamion or Hydrocharition-type vegetation 139.76052 ха.

6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от AlyssoSedion albi (Rupicolous calcareous or basophilic grasslands of the Alysso-Sedion albi) 1.29009 ха.

6240 * Субпанонски степни тревни съобщества (Sub-continental steppic grasslands) 322.5243 ха. 6250 * Панонски льосови степни тревни съобщества (Pannonic loess steppic grasslands) 163.3048ха.

40C0 * Понто-сарматски широколистни храстчета (Ponto – sarmatic deciduous tickets) 0.0258 ха 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (Ulmenion minoris), Riparian mixed forest of *Quercus robur*, *Ulmus laevis* and *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* or *Fraxinus angustifolia* along the great rivers (Ulmenion minoris) 350.4764 ха

91H0 * Панонски гори с *Quercus pubescens* (Pannonian woods with *Quercus pubescens*) 57.62434ха.

91I0 * Евро-сибирски степни гори с *Quercus* spp. (Euro-Siberian steppic woods with *Quercus* spp.) 187.81665 ха.

91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори (Pannonian-Balkanic turkey oak-sessile oak forests) 237.80791 ха.

91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа (Moesian silver lime woods) 0.88586 ха.

*** - Приоритетно местообитание или вид от Директива 92/43/ЕЕС**

• **Видовете:**

Бозайници - Видра *Lutra lutra*, * Европейски вълк *Canis lupus*, Добруджански хомяк *Mesocricetus newtoni*, Лалугер *Spermophilus citellus*, Пъстър пор *Vormela peregusna*, Степен пор *Mustela eversmannii*, Дългокрил прилеп *Miniopterus schreibersi*, Дългопръст нощник *Myotis saraccinii*, Средиземноморски подковонос *Rhinolophus blasii*, Южен подковонос *Rhinolophus euryale*.

Земноводни и влечуги - Червенокоремна бумка *Bombina bombina*, Ивичест смок *Elaphe quatuorlineata*, Обикновена блатна костенурка *Emys orbicularis*, Шипобедрена костенурка *Testudo graeca*, Шипоопашата костенурка *Testudo hermanni*.

Риби - Распер *Aspius aspius*, Черна (балканска) мряна *Barbus meridionalis*, Обикновен щипок *Cobitis taenia*, Европейска горчивка *Rhodeus sericeus amarus*.

Безгръбначни - Бисерна мида *Unio crassus*, Обикновен сечко *Cerambyx cerdo*, Бръмбар рогач *Lucanus cervus*, Буков сечко *Morimus funereus*, *Алпийска розалия *Rosalia alpina*.

Предвидените за опазване, в Стратегия за водено от общностите местно развити(СВОМР), видове в тази зона - червенокоремната бумка и обикновената блатна костенурка.



Червенокоремна бумка



Обикновена блатна костенурка

От растенията – приоритетно за опазване е само Четирилистно разковниче (*Marsilea quadrifolia*)



Обнова-Карамандол се намира в Дунавската хълмиста равнина и представлява старата заливна равнина на река Осъм – широколистна гора с наводнени райони откъм реката, с околности от сухи склонове, покрити със степна растителност или ксерофилни дъбови гори. Преобладават асиметрични плоски ридове, със стръмни западни и полегати

източни склонове, най-честите скали са варовиците, наблюдават се мергели и пясъчници, по възвишенията над Осъм преобладават льосовите форми, а в низината – алувиални наслаги. Климатът в зоната е умерено-континентален, основната речна артерия е реката Осъм, която има дъждовно-снежен режим на подхранване, с известен принос на карстовите подземни води. Поради карстовото влияние максимумът е април - май, а маловодието е лятно-есенно. Около реката има малки мочури, които пресъхват през лятото, някои от старите корита са се затлачили и са се превърнали в блата.

В крайречната зона е създадена мрежа от рибарници и микроязовири. Доскоро през миналия век долината на река Осъм е представлявала разнообразен комплекс от заливни гори с доминацията на летен дъб *Quercus robur*, полски ясен, бяла и черни тополи, върба, а сега е силно изменена от човешката дейност.

Според формуляра на Натура 2000 зоната е едно от най-важните места за опазване на смесените крайречни гори (Habitat 91F0), които включват и една от последните оцелели гори на *Quercus robur* (Обикновен летен дъб). Тук е мястото с най-голямо значение в България за Европейското Четирилистно разковниче (*Marsilea quadrifolia*), има и един рядък запазен фрагмент (2 кв.м.) от много рядко местообитание - 40C0 (Понтосарматски широколистни храстчета) – зоната е най-важна в Северна България за неговото опазване. Тъй като зоната е ценен комплекс от солени ливади и пасища, рибарници, дъбови гори, сухи хълмове със степна растителност, тя е важна за опазването и на редица видове риби, земноводни и влечуги, както и междинна спирка за мигриращите видове птици.

Други важни видове на територията на зоната, които не са под специална защита, но са ценни за опазване са: Сивосинкав клин (*Astragalus glaucus*) – рядък вид, който се среща и в района на Балчишка тузла, в района на залив Болата (Каварненско) и около Дуранкулашкото езеро, където числеността на популациите е под 100 индивида, расте върху плитки хумусно-карбонатни почви или по мергелни варовици в отворени ксерофитни тревни съобщества; Храстовидна карагана (*Caragana frutex mollis*) палеарктично растение от рода Карагана, семейство Бобови; Елвезиевото кокиче (*Galanthus elwesii*) е вид едноседелно растение от рода Кокиче, включено в Червената книга на РБ като застрашен вид; Български жълт хедизарум (*Hedysarum grandiflorum* Pall. subsp. *Bulgaricum*) от сем. Бобови - застрашен вид, включен в Червената книга, български ендемит, който се среща по склоновете на хълмове, в състава на ксеротермни, отворени степни съобщества, върху слабо засолени мергели и варовици, също така е ендемит за Дунавската равнина; Плаваща лейка (*Salvinia natans*) – вид папратовидни растения, дребно плаващо растение с тънко хоризонтално стъбло и листа; Обикновена мехурка (*Utricularia vulgaris*) – хищен вид растение, което се развива във влажна почва и

се храни с малки насекоми като в България се срещат 3 вида хищни растения от Семейство Мехуркови - Малка мехурка (*Utricularia minor*) - застрашен вид според Червената книга на РБ; Обикновена мехурка (*Utricularia vulgaris*) - рядък вид, най-разпространен от трите вида; Незабележима мехурка (*Utricularia neglecta*) - застрашен вид. От рибите в Обнова-Караман дол важно значение имат Уклеяката (*Alburnus alburnus*) - вид ситна речна риба от семейство Шаранови. Също се нарича блескач, пръскач, плюске или терзийка), *Barbus barbus* – бяла мряна, *Carassius auratus* - златната рибка, която за пръв път е отгледана успешно в Китай преди около 1000 години, *Leuciscus cephalus* - речен кефал или клен, *Pseudorasbora parva* - вид лъчеперка.

От земноводните и влечугите - *Hyla arborea* (Дървесница), *Lacerta viridis* (Зелен гущер), *Natrix natrix* (Жълтоуха водна змия, наричана също обикновена водна змия), *Pelobates fuscus* (Обикновена чесновница или Северна чесновница – вид сухоземна жаба), *Rana esculenta* (Зелената водна жаба), *Rana ridibunda* (Голяма водна жаба) *Triturus vulgaris* (Малък гребенест тритон, наричан още Обикновен тритон). Птици – среден пъстър кълвач *Dendrocopos medius*, черен кълвач *Dryocopus martius*, черночела сврачка *Lanius minor*, градинска овесарка *Emberiza hortulana*, белоопашат мишелов, сив кълвач *Picus canus*, сирийски пъстър кълвач *Dendrocopos syriacus*, червеногърба сврачка, *Lanius colluri*, синявица *Coracias garrulus*, козодой *Caprimulgus europaeus*.

Територията на зоната обхваща 43% обработваема земеделска земя – предимно орни ниви, 38% тревни площи и степи, 11% широколистни листопадни гори, а останалата част са храстови съобщества, други земи и водни площи.

Основните заплахи за местообитанията и видовете се дължат на човешката дейност. Заливната низина е силно променена в последните 50 години - много от естествените съобщества с населяващата ги флора и фауна са заменени от обработваеми площи – ниви, пасища и тайни насаждения, значително въздействие са оказвали горскостопанските дейности, пресушаването на блатата и мочурищата - почти всички блата в поречието на Осъм са пресушени, самата река е коригирана, което е довело до промяна на нейната екосистема и дрениране на подземните води. Продължаващите заплахи са от нерегламентирана сеч и изменения в хидроложкия режим на реката. Препоръчителните общи мерки за опазване на видовете и местообитанията в Обнова Караман дол в доклада на Натура 2000:

- Общо управление на горите, за да се получи по - добро опазване на местообитанията.
- Възстановяване на старите речни легла на река Осъм.
- Спиране на незаконната сеч. Строга защита на дивите гори.

- Реинтродукция на *Marsilea quadrifolia* в други водоеми в зоната.
- План за управление на нивото на водите в равнината. Създаване на нова защитена територия - "Герена – Обнова“.

Опазването на двата вида земноводни, предвидени в СВОМР е свързано с наличието на всякакви стоящи водоеми, езерца, локви, рибарници, блата, реки, бари и потоци, заливни площи и т.н. и е съотносимо с описаните във формуляра местообитания: алувиални гори (91E0 *), панонски солени степи и солени блата (1530 *), естествени еутрофни езера (3150), крайречни смесени гори (91F0).

Мерки в границите на 33 „Обнова-Караман дол“:

В „Плана за управление на речните басейни в Дунавския регион 2016-2021“ се предвиждат три основни мерки:

- Закриване на общинските депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания с цел пречистване на BG1G0000QAL019 - Порови води в Кватернера - р. Осъм;
- Възстановяване на надлъжна и напречна свързаност на реката (меандри и странични ръкави) – за BG1OS130R1115 - р. Осъм от вливане на р. Ломя при Левски до вливане на р. Мечка при Дебово, вкл. приток - р. Мечка и BG1OS700R1011 - р. Осъм от вливане на р. Берница при Александрово до вливане на р. Ломя, вкл. приток р. Градежница;
- Възстановяване на речни корита и меандри – за BG1OS130R1115 (р. Осъм от вливането на р. Ломя), BG1OS400R010 – Бъдеще Бутово АД и BG1OS700R1011(р. Осъм от вливането на р. Берница).



33 „Обнова-Караман дол“

Обнова BG0002096

Категория: Защитена Зона по Директивата за птиците

Заповед No.РД-555 от 05.09.2008 г., бр. 84/2008 на Държавен вестник 2-1-2096-555-2008

Обща площ: 5422.21 хектара

Намира се на територията на две области: област Плевен, община Никопол – с. Бацова махала; община Плевен – град Славяново; община Пордим – с. Тотлебен; община Левски - с. Българене, с. Изгрев, с. Козар Белене, с. Малчика, с. Обнова, с. Стежерово, с. Трънчовица; област Велико Търново, община Свищов – с. Деляновци.

Цели на обявяване:

1. Опазване и поддържане на местообитанията на посочените в т. 2 видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;
2. Възстановяване на местообитания на видове птици по т. 2, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Предмет на опазване (видове и местообитания):

1. ***Съгл. чл. 6, ал. 1, т. 3 от ЗБР:*** Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*), Голям воден бик (*Botaurus stellaris*), Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), Гривеста чапла (*Ardeola ralloides*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Голяма бяла чапла (*Egretta alba*), Червена чапла (*Ardea purpurea*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*), Лопатарка (*Platalea leucorodia*), Белоока потапница (*Aythya nyroca*), Орел змияр (*Circus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Малък сокол (*Falco columbarius*), Сив жерав (*Grus grus*), Голяма пъструшка (*Porzana porzana*), Средна пъструшка (*Porzana parva*), Малка пъструшка (*Porzana pusilla*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Кокилобегач (*Himantopus himantopus*), Саблеклюн (*Recurvirostra avosetta*), Турилик (*Burhinus oedipnemos*), Златиста булка (*Pluvialis apricaria*), Бойник (*Philomachus pugnax*), Голяма бекасица (*Gallinago media*), Малък горски водобегач (*Tringa glareola*), Малка чайка (*Larus minutus*), Речна рибарка (*Sterna hirundo*), Белобуза рибарка (*Chlidonias hybridus*), Черна рибарка (*Chlidonias niger*), Бухал (*Bubo bubo*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бърбрия (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*); 2.

Съгл. чл. 6, ал. 1, т. 4 от ЗБР: Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Черногуш гмурец (*Podiceps nigricollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Бял ангъч (*Tadorna tadorna*), Фиш (*Anas penelope*), Сива патица (*Anas strepera*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Шилоопашата патица (*Anas acuta*), Лятно бърне (*Anas querquedula*), Клопач (*Anas clypeata*), Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), Качулата потапница (*Aythya fuligula*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Воден дърдавец (*Rallus aquaticus*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Лиска (*Fulica atra*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Малък брегобегач (*Calidris minuta*), Средна бекасица (*Gallinago gallinago*), Черноопашат крайбрежен бекас (*Limosa limosa*), Малък свирец (*Numenius phaeopus*), Голям свирец (*Numenius arquata*), Голям червеноног водобегач (*Tringa erythropus*), Малък червеноног водобегач (*Tringa totanus*), Малък зеленоног водобегач (*Tringa stagnatilis*), Голям зеленоног водобегач (*Tringa nebularia*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), Речна чайка (*Larus ridibundus*), Белокрыла рибарка (*Chlidonias leucopterus*), Пчелояд (*Merops apiaster*).

Режим на дейности:

1. Забранява се премахването на характеристики на ландшафта (синори, единични и групи дървета, защитни горски пояси) при ползването на земеделските земи като такива;
2. Забранява се залесяването на ливади, пасища, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;
3. Забранява се използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади;
4. Забранява се пресушаването на влажни зони;
5. Забранява се косенето на тръстика в периода от 1 март до 15 август;
6. Забранява се паленето на тръстикови масиви и крайбрежна растителност.

3.5.2. Защитени територии

Защитените територии са предназначени за опазване на биологичното разнообразие в екосистемите и на естествените процеси, протичащи в тях, както и на характерни или забележителни обекти на неживата природа. Съществуват няколко категории защитени територии, по смисъла на Закон за защита на териториите, като в община Пордим са разположени Защитена местност „Пожара” и Защитена местност „Вълчитрънска гора”

Защитена местност „Пожара”, с. Борислав

Местността е с площ 0,3 ха. в землището на с. Борислав. Обявена е като историческо място със Заповед №22 от 08.01.1981г. на председателя на Комитета за опазване на

природната среда при Министерски съвет. Основната задача е опазване на уязвимите растителни съобщества – дъбови гори.

Защитена местност „Вълчитрънска гора”, с. Вълчитрън

Местността е с площ 25 ха. в землището на с. Вълчитрън – опазване на уязвими растителни съобщества – дъбови гори.

В Програмата не се предвиждат дейности в Защитените местности, а при евентуални такива намерения, те ще бъдат допълнително съгласувани с РИОСВ – Плевени и ще бъде направена актуализация на настоящия документ.

3.5.3. Горски територии

Горите играят роля за формирането на местния климат, предпазват почвите от ерозия, регулират водния режим на реките, намаляват силата на вятъра, имат голяма естетическа стойност и важно значение за рекреация.

Най – много широколистни гори се срещат в с. Катерица, простиращи се на площ от 880,82 дка. Най – големите залесени територии се намират в границите на с. Вълчитрън и с. Згалево, съответно на площ от 2674,14 дка. и 1440,86 дка.

За подобряване на санитарно - хигиенните условия и подобряване на микроклимата на Общината е необходимо да се проведат значителни залесителни мероприятия.

На територията на общината не функционира горско стопанство.

3.5.4. Растителен и животински свят

Община Пордим спада към лесостепния район на Средноевропейската ботаникогеографска област. Горският фонд в общината е минимален и е представен предимно от маломерни горички от Келяв габър, Акация, Драка, Смрадлика и изкуствено създадени насаждения от Черен бор. Срещат се и единични представители на Летен дъб, Обикновен горун и др. Доминанти са овощните: Орех, Кайсия, Череша, Домашна ябълка, Синя слива и др. Вековните дървета са общо 13 на брой, разперделени както следва:

- Летен дъб – м. ”Брестовенски гори” – с. Борислав;
- Орех – м. ”Игрището” – с. Борислав;
- Дъб – 2бр. в м. ”Локвата” – с. Згалево;
- Бяла върба – м. ”Локвата” – с. Згалево;
- Цер – с. Згалево, ул. ”Христо Ботев” №25;
- Дива круша – м. ”Дрен” – гр. Пордим;
- Летен дъб – 6бр. в м. ”Дръмките”, с. Тотлебен.

Животинският свят е представен от :

- Бозайници: Обикновенна полевка, Полска мишка, Лалугер, Заек, Къртица, Катерица, Сърна, Дива свиня, Лисица и др.
- Птици: Чучулиги, Каменарчета, Лястовици, Сива яребица, Пъдпъдък, Фазан, Сойка, Кос, Гургулица, Обикновен мишелов, Гугутка, Бял щъркел, Домашно врабче и др.
- Влечуги: - Зелен гушер, Кримски гушер, Смок мишкар и др.
- Безгръбначни: Зелен скакалец, Майски бръмбър, Градински охлюв, Бяла овощна пеперуда и др.

От дивечовите запаси се наблюдават известни тенденции на намаление: дива свиня, сърна, див заек, лисица, фазани и яребици като брой са намалели. Намаляването на горските запаси или като цяло урбанизацията както навсякъде, така и тук, значително влияят върху популациите на дивеча, земноводни, насекоми, птици и редките видове лечебни растения.

3.5.5. Лечебни растения.

Важна част от биоразнообразието и особена категория от флората на община Пордим са лечебните растения.

България е единствената страна в ЕС, която има специализиран Закон за лечебните растения и две свързани с него наредби. Според изискванията на чл.50, т.3 от Закона за лечебните растения (ЗЛР) за опазване и устойчиво ползване на лечебните растения към общинската програма за опазване на околната среда се разработва специален раздел "Лечебни растения", което е задължение на кмета на общината.

Разделът „Лечебни растения“ към ОПООС на община Пордим е разработен на основание чл.50, т.3 от Закона за лечебните растения (ЗЛР) и чл.79, ал.1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС). Спазени са изискванията на действащото в момента законодателство по отношение на биоразнообразието и лечебните растения, в т.ч. и изискванията на чл. 55 от ЗЛР относно съдържанието на раздела.

Целта на раздел „Лечебни растения“ е да осигури опазване на биологичното разнообразие на лечебните растения и на техните ресурси на територията на община Пордим, като планира ползването, така че то да бъде екологосъобразно и устойчиво.

Съгласно националното законодателство, Кметът на общината ръководи изпълнителната дейност на общината във връзка с ползването, опазването и култивирането на лечебните растения, като: организира изпълнението на дейностите по отношение на лечебните растения, включени в общинската програма за опазване на околната среда; издава разрешителни за ползване на лечебните растения от земи, гори, води и водни обекти - общинска собственост; издава удостоверения за билките от култивираните лечебни

растения и предоставя на министъра на околната среда и водите информация за нуждите на мониторинга и кадастъра на лечебните растения за териториите, намиращи се под негова юрисдикция.

В община Пордим местообитанията на различни видове растения, определени като „лечебни” съгласно Закон за лечебните растения, обнародван в Д.В. бр. 23.02. 2000 година могат да бъдат разделени в 4 групи:

1. Обработваеми площи - ниви, лозя, зеленчукови и овощни градини
2. Влажни ливади - в поречията и долините на споменатите по - горе рекички.
3. Водоеми - тук се включват системата от микроязовири /Пордим, Одърне, Тотлебен, Борислав, Катерица, Вълчи трън, язовири /Каменец/ и рибарници /Тотлебен/.
4. Сухи /ксеротермни/ ливади. Тук влизат запазени съобщества на Садина, белизма, валезийска власатка и рудерализиранните Крайселски мери, които ги има край всички селища в района.

Ползването на лечебните растения представляващо стопанска дейност, се извършва въз основа на позволително. То се издава от Кмета на общината, когато ползването е от земеделски земи от поземления фонд и такива включени в строителните граници на населените места – общинска собственост, както и от териториите в строителните граници на населените места, независимо от предназначението им, след заплащане на такса в общината.

Начинът на ползване се определя с Наредба за правилата и изискванията за събиране на билки или генетичен материал от лечебни растения, издадена от Министъра на околната среда и водите.

Лечебните растения, срещащи се в земеделски земи и гори, собственост на община Пордим, както и в границите на населените места, са следните:

1. Acanthaceae - Страшникови

Acanthus balcanicus Heyw et Reichard - Балкански страшник. Среща се много рядко в покрайнините на горски фонд - с.Згалево, с.Вълчи трън, с.Борислав. Ресурсите му са неизползваеми.

Aceraceae - Кленови

- Acer tataricum* L. - Мекиш. Среща се много рядко в покрайнините на горски фонд - с.Згалево, с.Вълчи трън, с.Борислав. Ресурсите му са неизползваеми.

Alismataceae - Лаваницови

Alisma plantago-aquatica L. - Лаваница, жаблек. Среща се на засъхващи почви, край водоеми, най често язовири - рибарници "Тотлебен", язовирите при Вълчи трън, гара Одърне, Борислав и северно от гр.Пордим . Ресурсите му са ограничено използваеми .

Anacardiaceae - Анакардиеви

Cotinus coggygria Scop. - смрадлика . Среща се много рядко в покрайнините на горски фонд - с. Згалево, с.Вълчи трън, с.Борислав. Ресурсите му са неизползваеми.

Ariaceae - Сенникоцветни

Anethum graveolens L. - обикновен копър - култивиран навсякъде на територията на община като растение за подправка.

Angelica sylvestris L. - лечебна пицляка. Среща се нарядко край реки и потоци - р. Осъм при село Тотлебен, барата Горна Шаварна при с. Згалево, гр. Пордим, с. Одърне, с. Каменец и язовир "Каменец" Пелишатска бара при землищата на селата Вълчи трън, Одърне и с. Каменец, барата северно от гр.Пордим и южно от с.Тотлебен, барата минаваща през землищата на селата Борислав и Катерица.

Anthriscus cerefolium (L.) Hofm. - азмацуг /див кереviz/ - Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и по - рядко в обработваеми площи. Ресурсите му са максимално използваеми.

Bifora radians Bieb. – лъчисто - колендро. Видът е широко разпространен на територията на цялата общината най-често, като плевел в ниви /слънчоглед, царевица, пшеница /. Ресурсите му са максимално използваеми.

Bupleurum rotundifolium L. - кръглолистна урока. Видът е разпространен на територията на цялата община най-често край ниви /слънчоглед, царевица, пшеница/ и рядко навлиза в тях, но е много рядък с ниска численост. Ресурсите му са практически неизползваеми.

Conium maculatum L. - петнист бучиниш /цволика/. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най - често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработваеми площи. Ресурсите му са максимално използваеми.

Eryngium campestre L. - полски ветрогон. Широко разпространен като рудерал най-често по селски мери и по всички типове ливади - с.Тотлебен - м."Совата", около селото, м."Под селото" гр.Пордим - м."Чуките", м."Скандерова поляна", м. "Голяма могила", м. "Садината ", около града , с.Згалево - около селото , м."Орниче", с.Вълчи трън - над селото , м. " Каменна могила" южно от селото, с.Одърне - жп. Гара Одърне , м. "Плевенски път", с. Каменец - около селото, с. Катерица - м. "До поляната ", с. Борислав

- м."Пожари" м. "Под селото", м."Долна вървушка", м."Ашалъка". Ресурсите са максимално използвани.

Foeniculum vulgare Mill. - резене/ морач/ - култивира се нарядко и подивява .

Heracleum sibiricum L. - сибирски девеси. Среща се често по влажни места включително и в селищата - с.Тотлебен - рибарници Тотлебен , барата в селото и язовирите , край р. Голяма Шаварна при с. Згалево при гр.Пордим, при с.Одърне, край Пелишатска бара при с. Вълчи трън, с.Одърне, с.Каменец и край язовирите в землищата на тези села , барата при Катерица и Борислав . Ресурсите му са максимално използвани .

Laser triobum (L.) Borkh - загърличе . Среща се нарядко в покрайнините на горски фонд в землищата на селата Вълчи трън и Згалево. Ресурсите му са неизползвани .

Oenanthe aquatica L. - обикновен воден морач. Среща се нарядко във водоеми и язовири. Те са разположени северно от Пордим, при гара Одърне, гара Каменец и язовир Каменец. Ресурсите са му неизползвани.

Pimpinella saxifraga L. – каменоломков анасон. Среща се много рядко край с. Згалево - м. " Бяла вода " гр.Пордим - м. "Садината". Ресурсите са му неизползвани .

Tordylium maximum L. - обикновена нузла. Видът е широко разпространен на територията на цялата общината най - често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица, пшеница/ и край пътища. Ресурсите му са максимално използвани.

Torilis arvensis (Huds)Link. - полски торилис. Видът е широко разпространен на територията на цялата общината най - често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица, пшеница/. Ресурсите му са максимално използвани

***Araceae* - Змиарникови**

Arum maculatum L.. - петнист змиарник. Среща се много рядко в покрайнините на горски фонд - с.Згалево, с.Вълчи трън, с.Борислав. Ресурсите му са неизползвани.

***Aristolochaceae* - Вълчаябълкови**

Aristolochia clematilis L. - обикновена вълча ябълка. Видът е широко разпространен на територията на цялата община най - често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица, пшеница/, зеленчукови градини и лозя. Ресурсите му са максимално използвани.

***Asclepiadaceae* - Асклепиадови**

Vincetoxicum hirundinaria Medic. Лечебен устрел. Среща се нарядко - предимно в горския фонд, но и в покрайнините му - с. Згалево - м. "Бяла вода", гр.Пордим - м. "Садината". Ресурсите му са ограничени и неизползвани.

***Asteraceae* - Сложноцветни**

Achillea millefolium gr. - хлядолистен / бял / равнец. Видът е широко разпространен на територията на цялата общината, включително и в регулация на селищата, най - често като

бурен или плевел край огради, пътища и по - рядко в обработваеми площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Anthemis cotula L. - полско подрумиче /бяла рада /. Среца се по влажни и буренливи места - рибарници Тотлебен и язовирите около селото, край Пордимска бара, Горна Шаварна и Пелишатска бара. Практически се среща на територията на цялата община, но нарядко и ресурсите са му неизползвани.

Anthemis tinctoria L. - жълто подрумиче / бяла рада /. Видът е разпространен на територията на цялата община най - често по сухи рудерализирани места и в запустели ниви, на ерозирани терени. Ресурсите му са максимално използвани.

Arctium minus Bernh. - малък реней. Видът е широко разпространен на територията на цялата общината, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и по - рядко в обработваеми площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Arctium tomentosum Mill. - мъхнат реней. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и по - рядко в обработваеми площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Artemisia absinthium L. - горчив пелин. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и по - рядко в обработваеми площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Artemisia annua L. - едногодишен пелин. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради и пътища . Ресурсите му са максимално използвани.

Artemisia vulgaris L. - обикновен пелин. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и по-рядко в обработваеми площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Ellis perennis L. - паричка. Среца се на територията на цялата община, но нарядко в покрайнините на горски фонд и край водоеми по влажни поляни - язовирите и рибарниците при с. Тотлебен, край Пордимска бара, Пелишатска бара, Горна Шаварна и барата минаваща през селата Борислав и Катерица. Среца се и в регулацията на селищата. Ресурсите му са ограничено използвани.

Carduus acanthoides L. - късодръжков магареишки бодил. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най - често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработваеми площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Carlina vulgaris L. - обикновена решетка . Среща се нарядко по сухи ливади в с. Згалево - м. "Орниче" и м. "Бяла вода", гр.Пордим м. "Садината" с.Вълчи трън, с.Борислав, с. Катерица, с.Одърне - мерите около селата. Ресурсите са му неизползваеми.

Carthamus lanatus L. - вълнест аспрут . Среща се често по сухи ливади и край селски мери - с. Згалево м. "Орниче" и м. "Бяла вода" гр.Пордим, м. "Скандерова поляна", м."Голяма могила", м."Чуките", м. "Садината", с.Тотлебен - м."Под село", м. "Совата", около селото, с.Вълчи трън "Над селото" и "Каменна могила", с. Одърне м. "Плевенски път", с. Каменец - около селото, с.Борислав - м. "Пожари", "Под селото", м. "Долна вървушка", м. "Ашалъка". Ресурсите му са използвани.

Chamomilla suaveolens (Purch.) Rydb. - езичесоцветна лайка. Видът е широко разпространен на територията на цялата общината, включително и в регулация на селищата, най - често като бурен край огради и пътища. Ресурсите му са ограничено използвани, поради забележимата тенденция към намаляване през последните години.

Centaurea calcitrapa L. - дълго иглеста метличина. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и по - рядко в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Centaurea cyanus L. - полска метличина. Видът е широко разпространен на територията на цялата община най - често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица, пшеница/. Ресурсите му са максимално използвани.

Centaurea solstitialis L. - средиземноморска метличина. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най - често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Cichorium intybus L. - грапаовплодна синя жлъчка. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най - често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Echinops sphaerocephalus L. - кръглоглав челядник. Среща се нарядко предимно в горския фонд и в покрайнините му - с.Згалево, с.Вълчи трън, с.Борислав. Ресурсите му са неизползваеми.

Filago vulgaris Lam. – полска свецица / обикновена /. Среща се нарядко по сухи ливади - с.Згалево - м. "Бяла вода", м. "Орниче", гр.Пордим - м. "Садината", м. "Чуките", м. "Скандерова поляна". Ресурсите му са неизползваеми.

Inula ensifolia L. – успореднолистков / менолистен / оман . Среща се нарядко по сухи ливади с.Згалево - м."Бяла вода" гр.Пордим - м. "Садината", м. "Чуките", м. "Голяма могила". Ресурсите му са неизползваеми .

Inula germanika L. - *германски оман*. Среща се нарядко като предходния вид , по сухи каменливи места. Ресурсите му са неизползваеми.

Lactula serriola L. - *компасна салата*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработваеми площи. Ресурсите му са максимално използвани .

Leacanthemum vulgare Lam. - *обикновена маргаритка*. Среща се нарядко по влажни ливади. Практически на територията на цялата община в долините на малките рекички - край с.Тотлебен, Пордимска бара, Голяма Шаварна, Пелишатска бара. Ресурсите му са неизползваеми.

Matricaria trichophylla (Boiss.) Boiss. - *влакнеста лайкучка*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община най - често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица, пшеница /. Ресурсите му са максимално използвани.

Onopordum acaethium L. - *жълтеникав онопордум*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработваеми площи. Ресурсите му са максимално използвани .

Pulicaria dysenterica (L.) - *дизинтерийна бълхилица* . Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най- често по влажни места /край огради канавки, утайтели, чешми, водоеми / като бурен и по - рядко в обработваеми площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Senecio jacobaea L. - *якобов спореж*. Среща се доста нарядко по сухи тревни места - с. Згалево, м. "Бяла вода", гр.Пордим - м. "Чуките", м. "Садината", м."Голямата могила". Ресурсите му са неизползваеми.

Senecio vulgaris L. - *обикновен спореж*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработваеми площи /ниви, зеленчукови градини, лозя /. Ресурсите му са максимално използвани.

Scorzonera hispanica L. - *испански кокеш* .Среща се нарядко по покрайнините на горски фонд - с.Вълчи трън, с.Борислав, с.Згалево. Ресурсите му са неизползваеми.

Tanacetum vulgare L. - *обикновена вратига* . Среща се практически на територията на цялата община, по влажни места край водоеми - около рекички /Пордимска, Пелишатска, Горна шаварна, барата /и язовири / с.Одърне, гр..Пордим, с.Тотлебен, с.Каменец, с.Вълчи трън, с.Борислав/. Ресурсите му са ограничено използвани.

Taraxacum officinale Web. - *лечебно глухарче*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработваеми площи /ниви, зеленчукови градини, лозя /. Ресурсите му са максимално използвани.

Tussilago farfara L. - *подбел*. Среща се на територията на цялата община. Предимно на влажни места включително и в селищата на нарушени терени в поречията на Пордимската бара, Горна Шаварна, Пелишатска бара - рибарници Тотлебен. Среща се и край язовирите, ж.п. линията София - Варна, изкопи и баластриери. Ресурсите му са използвани.

Xanthum spinosum L. - *бодлив казашки бодил / рогачица/*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община най-често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица, пшеница/. Ресурсите му са максимално използвани.

Xanthium strumarium L. - *влакнест казашки бодил*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработвани площи /ниви, зеленчукови градини, лозя/. Ресурсите му са максимално използвани.

Xeranthemum annuum L. - *едногодишно безсмъртниче*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради и пътища. Ресурсите му са максимално използвани.

Berberidaceae - Киселдрънови

* *Berberis vulgaris* L. - *кисел трън*. Среща се много рядко /единични растения / предимно в близост до Горски фонд. Ресурсите му са неизползвани.

Betulaceae - Брезови

Alnus glutinosa (L.) - *черна елша*. Среща се много рядко /единични дървета / по влажни места - край рекичките - Пордимска, Горна Шаварна, Пелишатска. Ресурсите му са неизползвани.

Betula pendula Rothm. - *бреза*. Култивира се като Парково дърво, предимно в регулацията на селищата /гр. Пордим и др./ Ресурсите са му неизползвани.

Borraginaceae - Грапаволистни

Anchusa officinalis L. - *лечебно винче*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради и пътища и по рядко в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Buglossoides arvensis L. - *полска белоочица*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради и пътища и по рядко в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Buglossoides purpureo-coeruleum L. - *виолетова белоочица*. Среща се рядко в крайнините на горски фонд - с. Вълчи трън, с. Згалево. Ресурсите са неизползвани.

Cerinth minor L. - *малък меденик*. Среща се сравнително често по сухи ливади - с. Тотлебен - м. "Под село", около селото, с.Згалево - м. "Орниче" и около селото, м.

"Бяла вода", гр.Пордим, м. "Садината", м. "Чуките" с.Вълчи трън . Мерите около селото /м. "Каменна могила" и м. "Над селото"/ с.Борислав - м. "Пожари", м."Ашалъка" и др. Ресурсите му са използвани .

Synoglossum officinale L. - лечебна наумка . Видът е широко разпространен, но с ограничена численост на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най- често като бурен или плевел край огради и пътища и по рядко в обработвани площи. Ресурсите му са ограничено използвани.

Echium italicum L.- италианско усойниче. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради и пътища и по рядко в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Echium vulgare L. - обикновено усойниче . Видът е широко разпространен на територията на цялата общината, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради и пътища и по рядко в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Hedera helix L. – бръшлян. Вечнозелен храст с пълзящи или катерливи стъбла, по които се развиват адвентивни въздушни корени, служещи за закрепване. Листата са 3 - 10 см дълги, кожести, лъскави, но цветоносните клонки яйцевидни или елипсовидни, а по вегетативните стъбла 3—5-делни с триъгълни целокрайни дялове. Съцветията са сенниковидни, разположени по върховете на клонките. Цветовете са жълтозелени с петделна чашка и венче. Плодовете са кълбовидни, при узряване тъмновиолетови или черни, сочни, лъскави, с по 3—5 закръглени тристенни семена. Цъфти август—септември, а плодовете узряват на следващата пролет. Среща се в Общината, предимно в частните дворове на гражданите на Община Пордим.

Heliotropium europaeum L. - обикновена подсунка. Видът е широко разпространен на територията на цялата община най - често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица, пшеница/ ниви, зеленчукови градини, лозя. Ресурсите му са максимално използвани.

Symphytum officinale L. зарасличе /черен оман/. Среща се наредко по влажни места - землището на с.Тотлебен - рибарниците, край яз. "Каменец", а много вероятно и др. места край водоеми . Ресурсите му са неизползвани.

Brassicaceae -Кръстоцветни

Alliaria petiolata (Bieb) Cavata et Graub. Лъжичина. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най - често като бурен край огради, пътища и гори от всякакъв вид. Ресурсите му са максимално използвани.

Alyssum alyssoides L. игловърх . Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най- често като бурен или плевел край огради и пътища. Ресурсите му са максимално използвани .

Barbarea vulgaris R.Br. - обикновена злина. Видът не беше установен на територията на общината, но с голяма вероятност се среща по влажни ливади, край малките рекички . Ресурсите му са неизползваеми.

Brassica nigra (L.) Koch - черен синап . Видът е широко разпространен на територията на цялата община най - често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица/, зеленчукови градини лозя. Ресурсите му са максимално използваеми.

Caprsela bursa-pastoris (L.) Medic. - овчарска торбичка . Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най- често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработваеми площи /ниви, люцерна, зеленчукови градини , лозя /. Ресурсите му са максимално използваеми.

Descurainia sophia (L.) Webb. ex Prauntl. – войничца. Видът е широко разпространен на територията на цялата община най - често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица, пшеница/. Ресурсите му са максимално използваеми.

Lepidium campetre (L.)R. Br. - полска горуха. Видът е широко разпространен на територията на цялата община най- често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица, пшеница/. Ресурсите му са максимално използваеми .

Lepidium perfoliatum L. - пронизанolistна горуха . Среща се единично по влажни буренливи места - гр.Пордим, с.Каменец, с.Тотлебен, с.Одърне. Ресурсите са му неизползваеми.

Nasturtium sylvestris L.. - горска потучарка . Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често по влажни места /край огради канавки, утайтели, чешми, водоеми/ като бурен и по - рядко в обработваеми площи . Ресурсите му са максимално използваеми.

Raphanus raphanistrum L. - дива ряпа . Видът е широко разпространен, но с ограничена численост на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел в ниви и зеленчукови градини. Ресурсите му са ограничено използваеми .

Sisymbrium officinalis (L.)Scop.- лечебна мъдрица. Среща се нарядко по влажни буренливи места - включително и в регулацията на селищата - с.Тотлебен, с.Одърне, с.Каменец, с.Борислав, с. Катерица - практически е разположена на територията на цялата община. Ресурсите са му неизползваеми.

Thlaspi alliaceum L. - лукова попова лъжичка. Видът е широко разпространен на територията на цялата община най - често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица, пшеница/. Ресурсите му са максимално използваеми .

Thlaspi arvense L.. - полска попова лъжичка. Видът е широко разпространен на територията на цялата община най-често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица, пшеница /. Ресурсите му са максимално използваеми.

Витогасеае - Водолюбиви

Butomus umbellatus L. - водолуб . Среща се нарядко по крайнините на водоеми и край реки - язовирите северно от Пордим, м."Дрен" и м. "Селището", при гара Одърне, Каменец, Тотлебен и рибарници Тотлебен. Ресурсите са му ограничено използвани.

Caesalpiniceae - Цезалпиниеви

Iercis siliquastrum L.. - див рожков. Отглежда се като украсно дърво - гр.Пордим. Ресурсите са му неизползваеми.

Caprifoliaceae - Бъзови

Sambucus ebulus L. - нисък бѳз. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Sambucus nigra L. - черен бѳз. Среща се като единично дърво в низините, край малките рекички и край язовирите на територията на цялата община - Пордимска бара, Пелишатска бара, Горна и долна Шаварна, Дреновска бара р. Катерица, рибарници Тотлебен и други. Ресурсите са му ограничено използвани.

Caryophyllaceae - Карамфилови

Agrostemma githago L. - кѳклиц . Видът е широко разпространен на територията на цялата община най-често като плевел в ниви /слѳнчоглед, царевица, пшеница/. Ресурсите му са максимално използвани.

Herniaria hirsute L. - влакнесто изсипливче. Среща се нарядко по песчливи и каменисти, сухи тревисти места - гр. Пордим , с.Згалево - м. "Бяла вода", а вирее и на други подобни места. Ресурсите са му практически неизползваеми.

Lychnis coronaria L. - свиларка. Среща се нарядко в крайнините на горски фонд - с. Вѳлчи трѳн, с. Згалево. Ресурсите са му неизползваеми.

Saponaria officinalis L. - лечебно сапунче . Видът е разпространен на територията на цялата община най - често на влажни места /край реки и други водоеми/, но и в регулацията на селищата. Среща се спорадично с ниска численост. Ресурсите му са ограничено използвани.

Silene otites (L.) Wibel. - ушно плюскавиче . Среща се нарядко по сухи тревисти места - с. Згалево - м. "Бяла вода", гр.Пордим - м. "Чуките" и м. "Садината". Ресурсите му са ограничено използвани.

Stellaria graminea L. - тревна звездица. Среща се много на рядко по влажни ливади в поречията на малките рекички на територията на цялата община. Ресурсите му са ограничено използвани.

Stellaria media (L.) Vill - средна звездица. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Celastraceae - Целастрови

Euphytasia europaea L. - европейски чашкодрян. Среща се наредко в крайните на горски фонд (дъбови, салковни насаждения) по влажни места край реките включени в регулацията на селищата, на територията на цялата община. Ресурсите са му ограничено използвани.

Chenopodiaceae - Лободови

Chenopodium album L. - бяла куча лобода . Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Chenopodium botrys L. - огниче. Среща се наредко по пясъчни места, край язовирите и реките на територията на цялата община. Ресурсите му са използвани.

Chenopodium foliosum L. - гърлице. Среща се на територията на цялата община, по бурени места, включени в регулацията на селищата. Предпочита влажни места. Ресурсите му са използвани.

Chenopodium hybridum L. - хибридна куча лобода. Среща се на територията на цялата община по бурени места, включени в регулацията на селищата. Предпочита влажни места. Ресурсите му са използвани.

Chenopodium polyspermum L. - многосеменна куча лобода. Среща се на територията на цялата община, по бурени места, включени в регулацията на селищата. Предпочита влажни места. Ресурсите му са използвани.

Convolvulaceae - Поветицови

Calystegia sepium (L.) R. - Br. - дребно цветно чадърче. Видът е разпространен на територията на цялата община най - често на влажни места /край реки и други водоеми, гори, но и в регулацията на селищата. Среща се сравнително рядко с ниска численост. Ресурсите му са ограничено използвани.

Convolvulus arvensis L. - полска поветица . Видът е широко разпространен на територията на цялата общината, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Cornaceae - Дрянови

Cornus mas L. - дрян. Среща се по влажни места край малките реки на територията на цялата община, но много рядко. Ресурсите му са ограничено използвани.

Sisymbriaceae - Тиквови

Bryonia alba L. - бяла дива тиква . Среща се на рядко по влажни места, в малки крайречни горички, в долините на Пордимска бара, Горна и Долна Шаварна, Пелишатска бара. Ресурсите му са неизползвани .

Cuscutaceae - Кукувичопреждови

Cuscuta europaеа L. - европейска кукувича прежда. Широко разпространени на територията на цялата община, най-често като паразит в зеленчукови градини, но и край пътища и по диви растения. Ресурсите му са максимално използвани.

Dipsacaceae - Лугачкови

Knautia arvensis L. - полско червено главче. Среща се по влажни ливади в поречието на малките рекички в долините - край Пордимска бара, Горна и Долна Шаварна, Пелишатска бара. Ресурсите му са ограничено използвани.

Scabiosa ochroleuca L. - жълтеникава самогризк. Среща се на рядко по сухи ливади - с. Згалево - м. "Орниче", около селото, м. "Бяла вода", гр. Пордим м. "Чуките" и м. "Садината", край селските мери на с. Вълчи трън, с. Одърне, с. Каменеца, с. Тотлебен, с. Катерица и с. Борислав. Ресурсите му са ограничено използвани.

Elеagnaceae - Миризливобърбови

Eleagnus angustifolia L. - миризлива върба. Култивира се и нарядко подивява. Ресурсите му са ограничено използвани.

Equisetaceae - Хвощови

Equisetum arvense L. - полски хвощ. Среща се доста често по влажни места край водоеми- язовири (северно от Пордим - м. "Дрен", м. "Селището", м. "Садината", с. Каменеца, с. Одърне, с. Вълчи трън, с. Борислав), рекички (Катеришка, Пешатска бара, Горна и Долна Шаварна, Пордимска бара). Ресурсите му са използвани.

Euphorbiaceae - Млечкови

Euphorbia cyparissias Host. - обикновена /кипарисова/ млечка. Широко разпространен на територията на цялата община най - често по пасища, но и край селищата, като рудерал. Ресурсите му са максимално използвани.

Fabaceae - Бобови / Пеперудоцветни /

Bituminaria bituminosa (L.) Stirt. - битуминария. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулацията на селищата, най-често като бурен или плевел край огради и пътища, но е с ниска численост. Ресурсите му са ограничено използвани.

Galega officinalis L. - конски ребра /жаблек/. Среща се по влажни места на територията на цялата община - край язовирите северно от Пордим, с. Каменеца, гара Одърне, в долините на рекичките - Пордимска, Катеришка, Пелишатска бара, Горна и Долна Шаварна и Дряновска река. Ресурсите му са използвани.

Chamaecytisus hirsutus (L.) Link. - космат зановец. Среща се нарядко в покрайнините на горски фонд - с. Вълчи трън, с. Згалево и други. Ресурсите му са използвани.

Coronilla varia L. - *пъстра зайчина*. Широко разпространен на територията на цялата община най - често по пасища, но и край селищата, като рудерал. Ресурсите му са максимално използвани.

Lathyrus sativus L. - *посевно секирче*. Среща се доста на рядко като плевел в състава на сухи ливади. Ресурсите му са неизползвани .

Lathyrus sylvestris L. - *горско секирче* . Среща се подобно на преходния вид, макар, че понякога навлиза и в селищата. Ресурсите му са неизползвани.

Lotus corniculatus L. - *обикновен звездан*. Среща се често по различни типове ливади и крайселски мери - с.Тотлебен - м."Совата", м."Под селото" и около селото, с.Згалево - м. "Орниче" и м."Бяла вода", гр. Пордим – около града, м. "Скандерова поляна", м. "Чуките", м. "Садината", с.Вълчи трън - около селото, с.Одърне - около селото и при жп. Гара Одърне, с.Катерица - край барата, с.Борислав - м. "Ашалъка", м. "Пожари", с.Каменец - около селото. Ресурсите са му използвани.

Melilotus alba Medic. - *бяла комунига* . Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Melilotus officinalis(L.) Pall. - *лечебна комунига* . Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Ononis spinosa. - *бодлив гръмотрън*. Среща се често предимно по влажни ливади в поречието на рекичките - Пордимска , Катеришка, Пелишатска бара, Горна и Долна Шаварна, край язовир "Каменец" и жп. Гара Одърне. Среща се и по някои крайселски мери . Ресурсите му са използвани.

Trifolium arvense L. - *полска / плевелна / детелина*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община най - често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица, пшеница /. Ресурсите му са максимално използвани.

Trifolium pratense L. - *ливадна детелина* . Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани .

Trifolium repens L. - *пъзляща детелина* . Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани .

Vicia cracca L. - *птича глушина*. Среща се наредко по влажни места край рекичките - Пордимска, Катеришка, Пелишатска бара, Горна и Долна Шаварна, включително и в регулацията на селищата през които преминават. Ресурсите му са използвани.

Vicia grandiflora Scop. - *едроцветна глушина* . Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел

край огради, пътища и по - рядко в обработваеми площи. Ресурсите му са максимално използвани

Vicia sativa L. - *посевна глушина / фий /*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, най - често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица, пшеница/ Ресурсите му са максимално използвани.

Fagaceae - Букови

Quercus frainetto Ten. - *благун*. Срещат се единични дървета в покрайнините на горски фонд - с.Вълчи трън, с.Згалево. Ресурсите му са неизползвани.

Quercus robur L. - *лемен дъб* . Останали са единични дървета край низините на малките рекички протичащи през територията на общината. Ресурсите му са практически неизползвани.

Gentianaceae - Тинтявови

Centaureum erythraeum Rafn. *Червен кантарион*. Среща се сравнително нарядко по сухи тревисти места - с. Згалево , - м."Орниче" и м."Бяла вода" гр. Пордим - м."Чуките", м. "Голяма могила", м. "Садината", с.Катерица – м."Поляната". Ресурсите му са ограничено използвани.

Geraniaceae - Здравецови

Geranium makrorhizum L. - *обикновен здравец* - култивира се в градини като украсно растение.

Geranium pyrenaicum Burm. fill. - *пиринейски здравец* .Среща се сравнително често на територията на цялата община, предимно в покрайнините на горски фонд (салкъм), но и в регулацията на селищата, на влажни и сенчести места. Ресурсите му са използвани, но ограничено.

Geranium robertinum L.- *зловонен здравец*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради и пътища, но е с ниска численост. Ресурсите му са ограничено използвани.

Haloragaceae - Халорагови

Myriophyllum spicatum (L.) Roth - *класовиден многолистник* . Среща се по плитките места на водоеми със стояща вода - гр.Пордим, при язовирите на Пордимска и Дряновска бара, при Вълчи трън, Борилав, Катерица, гара Одърне и язовир "Каменец". Ресурсите му са използвани.

Hypericaceae - Звънникови

Hypericum perforatum L. -*жълт кантарион*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община като рудерал , край пътища обработваеми площи пасища, изоставени ниви лозя , и ресурсите му са максимално използвани .

Iridaceae - Перуникови

Iris pseudacorus L. - блатна перуника . Среща се много рядко в долините на реките - Пордимска, Дряновска, Пелишатска, Шаварна, около някои язовири - при Каменец, Тотлебен, рибарници "Тотлебен" на влажни места. Ресурсите му са неизползваеми .

Жипсасеае - Дзукови

Juncus inflexus L. - сиво-зелена дзука. Среща се доста често, навсякъде по влажни места в - микроязовири, бари, рибарници, канавки, край чешми на територията на общината, включително и в регулацията на селищата. Ресурсите му са използвани.

Латиасеае - Устоцветни

Ajuga chamaepitys (L.) Schreb. - обикновено срещниче . Среща се често на територията на цялата

община като рудерал и по рядко плевел в окопни култури, най често по крайселските мери . Ресурсите му са използвани.

Ballota nigra L. - канела. Видът е широко разпространен на територията на цялата общината, включително и в регулация на селищата, най - често като бурен или плевел край огради, пътища и по - рядко в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Calamintha nepeta (L.) Savi. Subsp. *glandulosa* (Req.) Pall. - лечебно миризливче. Среща се наредко по сухи тревисти места и крайселски мери - с. Згалево - м. "Бяла вода" и северно от селото, гр.Пордим - м."Чуките" и м."Голяма могила", а много вероятно и на други подобни места. Ресурсите му са ограничено използвани.

Clinopodium vulgare L. - обикновен черновръх. Среща се често по влажни места най-често в горски фонд, но и в покрайнините му, поляни, рядко навлиза в селищата. Среща се на територията на цялата община. Ресурсите му са използвани.

Galeopsis ladanum L.- обикновена бударица. Среща се наредко като плевел в ниви (житни, слънчогледови, царевични). Ресурсите му са неизползваеми.

Glechoma hederacea L.. - самобайка. Среща се на територията на цялата община, по влажни места. По често в регулацията на селищата край чешми на сенчести места. Сравнително рядък. Ресурсите му са използвани.

Lamium purpureum L. - червена мъртва коприва. Видът е широко разпространен на територията на цялата Община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Leonurus cardiaca L. - обикновена дяволска уста . Видът е разпространен на територията на цялата Община най-често на влажни места /край реки и други водоеми/, но и в регулацията на селищата. Среща се спорадично с ниска численост. Ресурсите му са ограничено използвани.

Marrubium peregrinum L. - сусарка. Широко разпространен на територията на цялата община най- често по пасища, но и край селищата , като рудерал . Ресурсите му са максимално използвани

Mentha arvensis L. - полска мента . Видът е широко разпространен на територията на цялата община като рудерал, край пътища обработваеми площи пасища, изоставени ниви лозя предимно на по влажни места и ресурсите му са максимално използваеми.

Mentha aquatica L. - Водна мента . Среща се често, предимно край и в течащи води, в доловете на барите - Пордимска, Пелишатска, Шаварна, Барата, Дряновска, Тотлебенска. Числеността на популациите му е ниска . Ресурсите му са ограничено използваеми .

Mentha longifolia (L.) Huds. - дълголистна мента. Масово разпространен вид навсякъде в района, по влажни места, включително и в регулацията на селищата, край рекички, вади, чешми, язовири, рибарници и други . Ресурсите му са използваеми .

Mentha pulegium L. - блатна мента . Среща се сравнително нарядко на територията на цялата община, край язовири, рибарници, край вади и потоци, по-често по засъхващи почви . Ресурсите му са ограничено използваеми.

Origanum vulgare L. - обикновен риган. Среща се на територията на цялата община, предимно по влажни места в поречията на барите - Пордимска, Шаварна Дряновска, Пелишатска и Катеришка. По - рядко се среща и по крайселски мери - с.Згалево, с.Вълчи трън, с.Борислав, с.Тотлебен и с. Каменец. На всякъде популацията му е с ниска численост и ресурсите му са ограничено използваеми.

Prunella vulgaris L. - обикновена припница . Среща се на територията на цялата община, предимно по влажни места в поречията на барите - Пордимска, Шаварна, Дряновска, Пелишатска и Катеришка. По -рядко се среща и по крайселски мери - с.Згалево, с.Вълчи трън, с.Борислав, с.Тотлебен и с.Каменец. На всякъде популацията му е с ниска численост и ресурсите му са ограничено използваеми .

Salvia aethiopis L. - бяла какула (конски босилек). Широко разпространен на територията на цялата община най-често по пасища, но и край селищата, като рудерал. Ресурсите му са максимално използваеми .

Salvia nemorosa L. - горска какула (г. конски босилек) Широко разпространен на територията на цялата община най-често по пасища но и край селищата, като рудерал, край пътища и ж.п. линии. Ресурсите му са максимално използваеми .

Sideritis montana L. - планински миризлив бурен. Среща се нарядко по сухи каменисти ливади - с.Згалево - м. "Орниче ", м."Бяла вода", гр. Пордим - м. "Садината", м."Чуките," м. "Скандерова поляна ", а вероятно и на други места . Ресурсите му са ограничено използваеми.

Stachys annua L. - едногодишен ранилист . Видът е широко разпространен на територията на цялата общината най-често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица, пшеница/. Ресурсите му са максимално използваеми .

Stachys germanica L. - германски ранилист . Широко разпространен на територията на цялата община най - често по пасища, но и край селищата, като рудерал. Ресурсите му са максимално използваеми .

Stachys recta L. - *изправен ранилист* . Среща се нарядко по сухи каменливи места и ливади . По често в покрайните на горски фонд - с.Згалево - около селото, гр. Пордим - м. "Садината," м."Чуките" и м. "Голяма могила", а вероятно и на други места . Ресурсите му са неизползваеми.

Teucrium chamaedris L. - *обикновено подъбиче* . Среща се често по сухи тревисти места с.Згалево - м. "Орниче", м. "Бяла вода", гр. Пордим - м. "Садината", м. "Чуките", м. "Скандерова поляна", "Голяма могила" с. Тотлебен - м. "Совата", м. "Под село", с.Вълчи трън, с.Катерица, с. Каменец - поляни край селата, с.Борислав - м. "Пожари", м. "Ашалъка", м. "Под села", м. "Долна вървушка". Ресурсите му са неизползваеми .

Teucrium polium L. - *бяло подъбиче* . Среща се като предходния вид, но по сухи места - с.Згалево - около селото и м. "Бяла вода", с.Тотлебен - около селото гр.Пордим м. "Садината" м."Чуките", м."Голяма могила", с.Вълчи трън м."Каменна могила", а вероятно и на други подобни места . Ресурсите му са ограничено използваеми .

Thymus callieri Borb. - *калиерова мащерка*. Среща се често по сухи тревисти места с.Згалево - м. "Орниче", м."Бяла вода", гр. Пордим - м. "Садината", м."Чуките", м."Скандерова поляна", "Голяма могила" с.Тотлебен - м. "Совата", м. "Под село", с.Вълчи трън, с.Катерица, с. Каменец - поляни край селата, с.Борислав - м. "Пожари", м."Ашалъка", м."Под села", м."Долна вървушка". Ресурсите му са неизползваеми.

Летпасеае - Воднолещови

Letna minor L. - *дребна водна леща* . Среща се по влажни места, в стоящи води, в покрайнините на язовири, вади, чешми, канавки, на територията на цялата община. Ресурсите му са ограничено използваеми.

Liliaceae - Кремови

Allium rotundum L.- *кръгъл лук*. Широко разпространен на територията на цялата община най-често по пасища но и край селищата, като рудерал. Ресурсите му са максимално използваеми .

Allium scordoprasum L. - *рокамбол*. Среща се на рядко по влажни ливади в долините на рекичките - Пордимска, Дряновска, Шаварна, Пелишатска, рибарници - Тотлебен и Тотлебенска бара. Популацията им е изключително многочислена.

Asparagus officinalis L. - *лечебна зайча сянка* . Среща се доста нарядко предимно в горския фонд и покрайнините му - с.Вълчи трън, с.Борислав, с.Згалево - м. "Бяла вода", гр.Пордим м. "Чуките" и м. "Голяма могила". Популациите му се състоят от единични растения и ресурсите му са неизползваеми.

Lythraceae - Блатиеви

Lythrum salicaria L. - *обикновена блатия*. Масово разпространен вид навсякъде в района, по влажни места, включително и в регулацията на селищата, край рекички, вади, чешми, язовири, рибарници и други. Ресурсите му са използваеми .

Lythrum virgatum L. - *пръстена блатия*. По влажни места - установен в района на рибарници - Тотлебен, но вероятно го има и на други места. Ресурсите му са неизползваеми.

Malvaceae - Слезови

Alcea pallida (W. et K.) Bess. - *бледа алцея*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община като рудерал, край пътища обработваеми площи пасища, изоставени ниви лозя, но числеността му не е висока. Ресурсите му са ограничено използваеми.

Alcea rosea L. - *градинска ружа*. Отглежда се често като декоративно растение. Подивява на територията на цялата община. Среща се като рудерално растение край ниви и пътища. Ресурсите му са ограничено използваеми.

+ *Althaea officinalis* L. – *лечебна ружа*. Среща се рядко на територията на цялата община - по влажни места предимно край бари, язовири, рибарници - Тотлебен, язовирите около / Пордим, Одърне, по течението на барите - Пелишатска, Пордимска, Шаварна, Дряновска/. Популациите му са малочислени и ресурсите му са практически неизползваеми.

Lavatera thuringiaca L. - *лаватера, тюрингска*. Среща се нарядко на територията на цялата община, край ниви, по сухите крайселски мери и като рудерал. Популациите му са малочислени. Ресурсите му са ограничено използваеми.

Malva sylvestris L. - *горски слез*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най - често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработваеми площи. Ресурсите му са максимално използваеми

Oleaceae - Маслинови

Fraxinus ornus L.. - *мъждрян*. Среща се нарядко в покрайнините на горски фонд. Ресурсите му са неизползваеми.

Ligustrum vulgare L. - *обикновена маслинка*. Среща се нарядко в покрайнините на горски фонд. Ресурсите му са неизползваеми.

Papaveraceae - Макови

Chelidonium majus L. - *змийско мляко*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработваеми площи, но предимно на влажни и сенчести места. Ресурсите му са максимално използваеми.

Fumaria officinalis L. - *лечебен росопас*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработваеми площи. Ресурсите му са максимално използваеми.

Paraver rhoeas L. - кадънка, полски мак. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като плевел край огради, пътища и в обработваеми площи / ниви /. Ресурсите му са максимално използвани.

Phytolacaceae - Лаконосови

Phytolacca Americana L. - лечебен винобой. Видът е разпространен на територията на цялата община отглеждани като декоративни растения и на много места подивява. Ресурсите му са максимално използвани и може да се отглежда в култура

Plantaginaceae - Живовлекови

Plantago lanceolata L. - ланцетовиден живовлек. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или в състава на различни типове пасищна растителност, но и като плевел край огради пътища и в обработваеми площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Plantago major L. - голям живовлек. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработваеми площи. Ресурсите му са максимално използвани

Plantago media L. - среден живовлек. Среща се наредко по сухи ливади - с.Згалево - м. "Орниче" и около селото , м."Бяла вода", гр.Пордим - м. "Чуките", м. "Голяма могила", м. "Садината" по крайселски мери и по окрайнините на горски фонд - с.Вълчи трън, с.Катерица , с.Борислав, с.Одърне. Ресурсите му са ограничено използвани.

Роасеае - Житни

Briza media L. - средна сълзица. Среща се много рядко по сухи, каменливи ливади - с.Згалево - м. "Бяла вода" и м. "Орниче", гр.Пордим - м. "Чуките" и м. "Садината ". Ресурсите му са неизползвани .

Lolium temulentum L. - пиявец (райграс) . Среща се доста рядко на територията на цялата община, като плевел в ниви .Ресурсите му са неизползвани .

Sclerochloa dura (L.) Bauch.- склерохлоа. Видът е широко разпространен на територията на цялата община главно по пътища поради специфичния начин на пренасяне на семената му (антропохория) ресурсите му са максимално използвани.

Poludalaceae - Телчаркови

Polygala major Jacq. - голяма телчарка. Среща се наредко по сухи ливади – около с.Згалево, м. "Бяла вода", гр.Пордим - м. "Садината", м. "Чуките ", с. Тотлебен -м." Под село ". Ресурсите му са практически неизползвани.

Poludopaseae - Лападови

Persicaria hydropiper(L.) Spach. - обикновено пипериче. Среща се навсякъде на територията та общината, по влажни места, край чешми, язовири, вади, потоци, рибарници, канавки. Ресурсите му са използвани.

Persicaria maculata (Raf) S. F.Gray - водно пипериче. Среща се навсякъде на територията на общината, по влажни места, край чешми, язовири, вади, потоци, рибарници, канавки. Ресурсите му са използвани.

Polygonum aviculare L. - обикновена пача трева. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Rumex crispus L. - къдрав лапад. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и по - рядко в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Rumex pulcher L. - красив лапад. Среща се по сухи ливади и край селски мери - с. Згалево - м. "Орниче" и около селото, м. "Бяла вода" гр.Пордим, около града, м. "Скадерова поляна", м."Чуките", м. "Голяма могила", с. Тотлебен - м. "Совата", около селото и м. "Под село", Крайселските мери на с.Вълчи трън, с.Катерица, с.Борислав, с.Одърне, с.Каменец. Ресурсите му са използвани.

Rumex obtusifolius L. - щитовиден лапад. Среща се наредко по влажни места в целия район, предимно в регулацията на селищата. Популациите му са с ниска численост. Ресурсите му са практически неизползвани.

Portulacaceae - Тученицови

Portulaca oleraceas L. - обикновена тученица. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен или плевел край огради, пътища и в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани.

Primulaceae - Игликови

Anagalis arvensis L. - полско огниче. Среща се много рядко, на територията на цялата община, като плевел по влажни места, предимно в зеленчукови градини. Ресурсите му са практически неизползвани.

Lysimachia nummularia L.- кръглолистно лениче. Среща се доста често по влажни места, главно край язовирите, рибарниците, вади, бари, край чешми и в регулацията на селищата. Популациите му са малочислени и ресурсите му са ограничено използвани.

Ranunculaceae - Лютикови

Adonis aestivalis L. - летен горицвет. Видът е широко разпространен на територията на цялата община най-често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица, пшеница/, но спорадично и ниска численост. Ресурсите му са ограничено използвани.

* *Adonis vernalis* L. - пролетен горицвет . Единично находище с. Тотлебен м. "Под село". Ресурсите му са неизползвани.

Clematis vitalba L. - обикновен повет. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулацията на селищата, но най-често на по-влажни места край водоеми, огради, пътища, ж.п.линии. Ресурсите му са максимално използвани.

Consolida hispanica (Costa.) Greud. et Burdet - източна ралица. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулацията на селищата, най-често като плевел в обработвани площи /ниви/. Някои негови форми се отглеждат в градини за украса. Ресурсите му са максимално използвани.

Consolida regalis S.F. Graw - обикновена ралица. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулацията на селищата, най-често като плевел в обработвани площи /ниви/. Ресурсите му са максимално използвани.

Helleborus odorus W. Et K. - миризлив кукуряк. Среща се по сухи ливади и край селски мери - с. Згалево - м. "Орниче" и около селото, м. "Бяла вода" гр.Пордим, около града, м. "Скнадерово поляна", м."Чуките", м. "Голяма могила", с. Тотлебен - м. "Совата", около селото и м."Под село", Крайселските мери на с.Вълчи трън, с.Катерица, с.Борислав, с.Одърне, с.Каменец. Ресурсите му са използвани.

Nygella arvensis L. - полска челебитка. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулацията на селищата, най-често като плевел в обработвани площи /ниви/, но сравнително рядко. Някои негови форми се отглеждат в градини за украса. Ресурсите му са ограничено използвани.

Ranunculus ficaria L. - жълтурче. Среща се на територията на цялата община, често в регулацията на селищата по влажни места, предимно в горски фонд, но и по поляни в долините на бариците в района. Ресурсите му са използвани.

Ranunculus repens L. - пълзящо лютиче. Масово разпространен вид навсякъде в района, по влажни места, включително и в регулацията на селищата, край рекички, вади, чешми, язовири, рибарници и други. Ресурсите му са използвани.

Ranunculus sceleratus L.. - отровно лютиче. Среща се по влажни места, по засъхващи почви, край всички микроязовири, рибарници, язовири в района. Ресурсите му са ограничено използвани.

Thalictrum aquilegifolium L. - кандилколистно обичниче. Среща се рядко по сухи ливади - с. Згалево - м. "Бяла вода", гр. Пордим - м. "Чуките", м. "Садината", а вероятно и на други места. Популациите му са малочислени и ресурсите му са неизползвани.

Thalictrum minus L. - дребно обичниче. Среща се като предходния вид, но по рядко. Ресурсите му са неизползвани.

Resedaceae - Резедови

Reseda lutea L.- жълта резеда. Видът е широко разпространен на територията на цялата община най-често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица/ и като рудерал по сухи тревисти места. Ресурсите му са максимално използвани.

Rosaceae - Розоцветни

Agrimonia eupatoria L. - *лечебен камшик*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен край огради, пътища и гори от всякакъв вид и много по-рядко вторично навлиза в изоставени обработваеми площи/овощни градини/. Ресурсите му са максимално използваеми.

Grataegus monogyna Jacq. - *червен глог*. Среща се предимно в горски фонд и в крайнините му, но и по сухи ливади - с.Згалево - м. "Орниче", м. "Бяла вода", гр.Пордим - м. "Чуките", м. "Садината", с. Тотлебен - м. "Под село", с."Вълчи трън", с.Борислав, с.Катерица, с.Каменец, с.Одърне - по крайселските мери и по ливади край барите в долините. Ресурсите му са използваеми.

Filipendula vulgaris Moench. - *ливадно орехче*. Среща се често по ливади главно в долините на рекичките на територията на общината, м. "Садината" - гр.Пордим, много по-рядко по крайселските мери. Ресурсите му са ограничено използваеми

Fragaria vesca L. - *горска ягода* Среща се нарядко по сухи ливади - около с.Згалево, м. "Бяла вода", гр.Пордим - м. "Садината", м. "Чуките", с.Тотлебен - м. "Под село". Ресурсите му са ограничено използваеми.

Geum urbanum L. - *градско омайниче*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен край огради, пътища и гори от всякакъв вид. Ресурсите му са максимално използваеми.

Potentilla argentea L. - *сребролистно прозорче*. Среща се често по сухи тревисти места - с.Згалево - м. "Орниче", м. "Бяла вода", гр. Пордим, м. "Скандерова поляна", м. "Чуките", м. "Садината", м. "Голяма могила", с. Тотлебен, с. Каменец, поляни край селата с.Борислав - м."Пожари" м. "Ашалъка", м. "Под село", м. "Долна вървушка". Ресурсите му са използваеми.

Potentilla reptans L. - *пълзящо прозорче*. Масово разпространен вид навсякъде в района, по влажни места, включително и в регулацията на селищата, край рекички, вади, чешми, язовири, рибарници и други. Ресурсите му са използваеми.

Prunus spinosa L. – *трънка*. Среща се предимно в горски фонд и в крайнините му, но и по сухи ливади -с.Згалево - м. "Орниче", м. "Бяла вода", гр. Пордим - м. "Чуките", м. "Садината", с. Тотлебен - м. "Под село", с.Вълчи трън, с.Борислав, с.Катерица, с.Каменец, с.Одърне - по крайселските мери и по ливади край барите в долините. Ресурсите му са използваеми.

Rosa canina L. - *шипка*. Среща се предимно в горски фонд и в крайнините му, но и по сухи ливади - с. Згалево - м. "Орниче", м. "Бяла вода", гр. Пордим - м. "Чуките", м."Садината" с.Тотлебен - м. "Под село", с.Вълчи трън, с.Борислав, с.Катерица, с.Каменец, с.Одърне - по крайселските мери и по ливади край барите в долините. Ресурсите му са използваеми.

Rubus caesius L. - полска капина . Разпространен широко на територията на цялата община, главно като рудерал и в регулацията на селищата . Край огради и по влажни места. Край барите, язовирите. Ресурсите му са използвани.

Sanguisorba minor Scop. - дребна динка . Среща се наредко по сухи ливади - около с. Згалево, м. "Бяла вода", гр.Пордим - м. "Садината", м. "Чуките", с.Тотлебен -м."Под село". Ресурсите му са практически неизползвани.

Rubiaceae - Брошови

Cruciata laevipes L. - гергевка . Среща се на територията на цялата община, често в регулацията на селищата по влажни места, предимно в горски фонд, но и по поляни в долините на баричките в района. Ресурсите му са използвани.

Galium verum L. - същинско енъовче. Видът е широко разпространен на територията на цялата община най - често като рудерал по сухи тревисти места край пътища, шосета, пасища от всякакъв тип и други. Ресурсите му са максимално използвани .

Salicaceae - Върбови

Populus nigra L. - черна топола . Среща се навсякъде в долините на територията на цялата община, край барите - Пордимска, Пелишатска, Шаварна, Дряновска и Катеришка . Ресурсите му са използвани.

Salix alba L. - бяла върба . Среща се навсякъде в долините на територията на цялата община, край барите - Пордимска, Пелишатска, Шаварна, Дряновска и Катеришка. Ресурсите му са използвани .

Salix purpurea L. - ракита (срещуположна черна върба) . Среща се наредко по крайнините на по-големи водоеми , в плитки застояли води - яз. Одърне , яз. "Дрен", яз. "Каменец", рибарници Тотлебен . Ресурсите му са ограничено използвани .

Scrophulariaceae - Живеничеви

Digitalis lanata Ehrh. - Вълнест напръстник. Среща се наредко по сухи ливади -около с. Згалево, м. "Бяла вода", гр.Пордим - м. "Садината", м. "Чуките", с. Тотлебен - м."Под село". Ресурсите му са практически неизползвани.

Linaria vulgaris Mill. - обикновена лупичка. Видът е широко разпространен на територията на цялата община най - често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица / и като рудерал по сухи тревисти места. Ресурсите му са максимално използвани.

Verbascum pholomoides - лечебен лопен. Широко разпространени на територията на цялата община, по насипи, жп. линии, сухи тревисти места край реки и язовири. Ресурсите му са максимално използвани .

Verbascum phoeniceum L.- финикийски лопен. Среща се наредко по сухи ливади -около с. Згалево, м. "Бяла вода", гр. Пордим - м. "Садината", м. "Чуките", с. Тотлебен - м."Под село". Ресурсите му са практически неизползвани.

Veronica anagalis – aquatica L. - огничевоподобно великденче. Среща се на засъхващи почви край водоеми, най често язовири - рибарници "Тотлебен", язовирите при Вълчи

трън, гара Одърне , Борислав и северно от гр.Пордим. Ресурсите му са ограничено използваеми.

Veronica arvensis L. - полско великденче. Видът е широко разпространен на територията на цялата общината най - често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица, пшеница/, но спорадично и ниска численост. Ресурсите му са ограничено използваеми .

Veronica austriaca L. - австрийско великденче. Среща се нарядко по сухи ливади - около с.Згалево, м. "Бяла вода", гр.Пордим - м. "Садината", м. "Чуките", с. Тотлебен - м."Под село". Ресурсите му са практически неизползваеми.

Veronica beccabunga L. - крайпотошно великденче. Среща се на засъхващи почви, край водоеми, най често язовири - рибарници "Тотлебен", язовирите при Вълчи трън , гара Одърне, Борислав и северно от гр. Пордим . Ресурсите му се използват, но по-рядко .

Solanaceae - Картофиви

Datura stramonium L.- матул . Видът е широко разпространен на територията на цялата община най - често като плевел в ниви / слънчоглед, царевица/. Ресурсите му са максимално използваеми .

Hyoscyamus albus L. - бял блян. Видът е широко разпространен на територията на цялата общината най- често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица, пшеница/, но спорадично и ниска численост. Ресурсите му са ограничено използваеми

Physalis alkekengi L. - мехунка. Среща се навсякъде в долините на територията на цялата община, край барите - Пордимска, Пелишатска, Шаварна, Дряновска и Катеришка . Ресурсите му са използваеми.

Solanum dulcamara L. - червено кучешко грозде . Среща се навсякъде в долините на територията на цялата община, край барите - Пордимска, Пелишатска, Шаварна, Дряновска и Катеришка . Ресурсите му са използваеми .

Solanum nigrum L. - черно кучешко грозде. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, най - често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица/, лозя, овощни градини. Ресурсите му са максимално използваеми.

Sparganiaceae - Ежоглавичкови

Sparganium erectum L. - ежова главичка . Широко разпространен по влажни места - бреговете на всички язовири, микроязовири и рибарници в района, напоителни канали и в поречията на баричките на територията на общината. Ресурсите му са максимално използваеми.

Typhaceae - Папурови

Typha angustifolia L. - теснолистен папур. Широко разпространен по влажни места - бреговете на всички язовири, микроязовири и рибарници в района, напоителни канали

и в поречието на баричките на територията на общината . Ресурсите му са използвани .

Urticaceae - Копривови

Parietaria officinalis L. - *лечебна разваленка* . Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен и по-рядко плевел - край огради, пътища и в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани .

Urtica urens L. - *гръцка коприва*. Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най- често като бурен по влажни и сенчести места и по-рядко плевел - край огради, пътища, нарушени терени и в обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани

Valerianaceae - Дилянкови

Valeriana officinalis L. . - *дилянка* . Среща се нарядко край някои от малките рекички на територията на общината - Пордимска, Дряновска, Шаварна, Пелишатска, но като единични растения. Ресурсите му са практически не използвани .

Verbenaceae - Върбинкови

Verbena officinalis L. - *лечебна върбинка* . Видът е широко разпространен на територията на цялата община, включително и в регулация на селищата, най-често като бурен по влажни места и по-рядко плевел - край огради, пътища, нарушени терени, водоеми и обработвани площи. Ресурсите му са максимално използвани

Vilaceae - Теменугови

Viola hitra L. - *влакнеста теменуга* . Среща се нарядко по територията на общината, но предимно в горския фонд и покрайнините му - с.Вълчи трън, с.Борислав, с.Згалево, по рядко по сухи ливади - гр.Пордим - м. "Чуките", м."Садината". Ресурсите му са не използвани.

Viola odorata L. - *миризлива теменуга* . Среща се предимно в горски фонд, но и в покрайнините на територията на цялата община - с.Вълчи трън, с.Згалево, с.Тотлебен, с.Борислав, гр.Пордим. Ресурсите му са практически не използвани .

Zygophyllaceae - Чифтолистникови

Tribulus terrestris L. - *трабузан (бабини зъби)* . Видът е широко разпространен на територията на цялата общината най- често като плевел в ниви /слънчоглед, царевица/, лозя, овощни градини. Ресурсите му са максимално използвани.

Hedera helix – *бръшлян*. Разпространен в регулацията на населените места в общината. Ресурсите му са използвани.

Hippocastanaceae – Конскокестенови

Aesculus hippocastanum – *конски кестен*. Широко разпространен по улиците на всички населени места на общината. Ресурсите му са максимално използвани.

Tiliaceae – Липови

Tilia cordata – дребнолистна липа. Широко разпространена на територията на общината, най – вече в регулацията на всички населени места, пътищата и в земеделските земи общинска собственост. Ресурсите му са максимално използвани.

На основание чл.10, ал.1, 2 и 3 от Закона за лечебните растения ежегодно със Заповед на Министъра на околната среда и водите се определят допустимите за събиране количества билки (в килограми сухо тегло) от естествените находища, извън територията на националните паркове на следните видове лечебни растения:

Божур червен (*Paeonia peregrina* Mill.)

Зърнастец елшовиден (*Frangula alnus* Mill.)

Иглика лечебна (*Primula veris* L.)

Катраника, пелин бял (*Artemisia alba* Turra)

Лазаркиня, Еньовче ароматно (*Galium odoratum* (L.) Scop.)

Лудо биле, старо биле (*Atropa belladonna* L.)

Ранилист лечебен (*Betonica officinalis* L.)

Решетка безстъблена (*Carlina acanthifolia* All.)

Тлъстига лютива, жълто прозориче (*Sedum acre* L.)

Кисел трън обикновен (*Berberis vulgaris* L)

Шапиче (*Alchemilla vulgaris* complex)

Не се разрешава събирането на тези билки извън определените райони, както и в количества, по големи от определените квоти.

Съгласно приложението към заповедта, за територията на област Плевен, няма ограничителна квота.

Заплахите за видовете със стопанско значение вкл. и консервационнозначимите от тях, зависят от начина на трайно ползване на общинските имоти, в които са най-важните им находища, от особеностите на растежа и развитие на всеки вид, от стопанския интерес към съответните терени, в които има находища на даден вид и др. фактори.

За видовете, които се срещат в земеделски земи, които по начин на трайно ползване са най-общо „пасища, мери” или „ливади”, основните заплахи са:

- промени в начина на трайно ползване в обработваеми земи – ниви, трайни насаждения, зеленчукови градини и свързаното с тези дейности разораване. При такива дейности напълно се унищожават находищата на лечебните видове растения.
- влошаване на качеството на местообитанията напр. на пасища и ливади. Причини за това могат да бъдат прекомерно изпасване от домашни животни, неправилни

срокове на косене, обрастване с дървета и храсти при неподдържането им и др. В тези случаи настъпва по-бързо или по-бавно намаляване на популациите на лечебните видове и постепенното им изчезване от тези местообитания.

- Като обща заплаха за всички лечебни видове и неправилната им експлоатация вкл. свръхексплоатация на ресурсите им. Заради това е много важно да се определи колкото се може по-точно възможните норми за експлоатация в резултат на обективна ресурсна оценка.

Мерки за опазване,

- Дейности по поддържане и управление на пасища и ливади, като определяне на правилната пасищна натовареност и контрол, правилни срокове за косене на ливадите, почистване на дървесна и храстова растителност и др.

- . Екологосъобразно земеделие и животновъдство.
- Екологосъобразно стопанисване на горите, така че да не се променя драстично тяхната екологична структура и оттам условията за различните

видове лечебни растения.

- Дейности по опазване и възстановяване на ресурсите на лечебни видове.

3.6. Шум

Опазването на околната среда от шум има за цел да не се допуска излъчване и разпространяване на шум над определените стойности. Законът за защита на шума в околната среда предвижда тези цели да се постигат чрез разработване и прилагане на мерки за избягване, предотвратяване или намаляване на шума. Контролът, организацията на измерването, оценката и управлението на шума излъчван в околната среда от промишлени инсталации и съоръжения се осъществява от РИОСВ – Плевен. На територията на община Пордим не се извършва мониторинг на акустичното състояние. Шумовата характеристика на общината се определя от транспортен шум и производствен шум. Най – значителен източник на транспортен шум е автомобилния транспорт. Интензивността на движението в общината е голяма, като най – засегнати от негативното шумово влияние са гр. Пордим и с. Згалево. Друг източник на транспортен шум е преминаващата през територията на общината ЖП линия. Авиационния шум от Авиобаза – с. Каменец вече не е шумов фактор поради факта, че авиобазата не се използва по предназначение, а е обявена за резервна ремонтна база на Военното училище на Долна Митрополия. ЖП линията преминава през промишления квартал на гр. Пордим и през землищата на селата Згалево, Одърне и Каменец, имайки предвид това, както и

намаления трафик на жп – композиции през последните години, може да обобщим, че шумът от ЖП транспорт не създава екологични и здравни проблеми на жителите, дори и на тези от най – близките сгради.

Шумът от производствените дейности в промишлената зона на гр. Пордим, също не създава проблеми. Такива шумови замърсители са: маслената фабрика, завода за фуражи, гарата. В самите населени места има малък брой локални източници на шум, които оказват несъществено акустично въздействие върху околната среда. По данни на РИОСВ – Плевен от 2009г. не е извършван контролен мониторинг на нивата на шум в околната среда на промишлените обекти в община Пордим.

На територията на общината няма големи тържища и търговски обекти, които да създават сериозни акустични проблеми.

Задължение за провеждане на собствен мониторинг на шум в околната среда и предоставяне на резултатите от него имат единствено предприятията с издадени комплексни разрешителни по смисъла на Закона за опазване на околната среда. На територията на община Пордим има 1 обект с издадено комплексно разрешително – инсталация за производство на биодизел в гр. Пордим, стопанисвана от „Стар 7” ЕООД. Инсталацията не се експлоатира.

Радиационният фон отговаря на средните стойности за страната. Източници на радиационно замърсяване не са установени.

ИЗВОДИ:

1. На територията на Общината няма източници на силен шум и обекти с издадени комплексни разрешителни, както и промишлени източници с дейности, създаващи риск от наднормени нива на шум в околната среда;
2. Липса на данни, отнасящи се до шумовото натоварване на околната среда;
3. Подценяване на вредното въздействие на шума върху околната среда;
4. На територията на община Пордим основен причинител на шум е транспортът.

3.7. Управленски и финансови фактори

3.7.1. Структура на управлението на дейности, свързани с ОС

Кметът на общината е местният орган на изпълнителната власт. В своята дейност кметът на общината се ръководи от законите, от актовете на общински съвет и от решенията на населението. Кметът упражнява общо ръководство и контрол на общинската администрация и представлява общината. Той е първостепенен разпоредител с бюджетни средства. Кметът на общината назначава за срока на мандата си заместник-

кметове, в съответствие с одобрената структура на общинската администрация, които подпомагат кмета при осъществяване на дейността му. Кметът на общината определя със заповед заместник - кмет, който да изпълнява функциите му при негово отсъствие от общината.

Към функциите на кметовете и кметските наместници в селата спадат: упражняване на контрол за законосъобразното използване и отговаряне за поддържането, охраната и опазването на общинската собственост на територията на населеното място; подпомагат воденето на регистъра на населението и регистрите по гражданското състояние и предоставят свързаните с тях административни услуги на населението в населеното място, изпращат актуална информация на държавните и общински органи и др.

Общинската администрация подпомага кмета при осъществяване на правомощията му и извършва дейности по административно обслужване на гражданите и юридическите лица. Правата и задълженията на Кмета на общината, свързани с опазването на околната среда са регламентирани от националното екологично законодателство.

Съгласно Закона за опазване на околната среда, кметът има следните задължения:

- да информира населението за състоянието на околната среда; да разработва и контролира заедно с другите органи планове за ликвидиране на последствията от аварийни и залпови замърсявания на територията на общината;

- да организира управлението на отпадъци на територията на общината;

- да контролира изграждането, поддържането и правилната експлоатация на пречиствателните станции за отпадъчни води в урбанизираните територии;

- да организира и контролира чистотата, поддържането, опазването и разширяването на селищните зелени системи в населените места и крайселищните територии, както и опазването на биологичното разнообразие, на ландшафта и на природното и културното наследство в тях;

- да определя и оповестява публично лицата, отговорни за поддържането на чистотата на улиците, тротоарите и други места за обществено ползване на територията на населените места, и да контролира изпълнението на техните задължения;

- да организира дейността на създадени с решение на общинския съвет екоинспекции, включително на обществени начала, които имат право да съставят актове за установяване на административни нарушения;

- да определя длъжностните лица, които могат да съставят актове за установяване на административните нарушения по Закона за опазване на околната среда;

- да определя лицата в общинската администрация, притежаващи необходимата професионална квалификация за осъществяване на дейностите по управление на околната среда.

Кметът на общината може да възлага изпълнението на изброените функции на кметовете на кметствата в общината.

Кметът на общината организира управлението на дейностите по отпадъците, образувани на нейна територия, съобразно изискванията на Закона за управление на отпадъците и общинската наредба за управление на дейностите по отпадъците.

Съгласно Закона за управление на отпадъците, кметът на общината отговаря за:

- осигуряването на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;

- събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;

- почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;

- избора на площадка, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци или на други инсталации или съоръжения за обезвреждане на битови или строителни отпадъци;

- разделното събиране на битови отпадъци, включително отпадъци от опаковки, като определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране и сортиране на отпадъците от опаковки;

- организирането и прилагането на система за разделно събиране на излезлите от употреба луминесцентни и други лампи, съдържащи живак;

- организирането на дейността по събирането и съхраняването на излезли от употреба моторни превозни средства на площадките за временно съхраняване;

- предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища;

- определянето на места за смяна на отработени моторни масла и информирание на обществеността за това;

- определянето на места за поставяне на съдове за събиране на негодни за употреба батерии.

Функциите на Общинския съвет са:

- да определя размера на такса „битови отпадъци” и таксата за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване по Закона за местните данъци и такси;

- да приема Програма за опазване на околната среда на общината и всяка последваща актуализация;

- да контролира изпълнението на програмата и ежегодното внасянето на отчети по изпълнението ѝ от кмета на общината;

- да приема наредби, касаещи управлението на околната среда на общината и др.

Кметът е длъжен да разработва и изпълнява Програма за опазване на околната среда и Програма за управление на отпадъците на територията на общината. Ежегодно в срок до 31 март, Кметът представя в Областна администрация – Плевен и РИОСВ – Плевен отчет за изпълнение на двете програми.

Защитата от шума в околната среда е уредена, чрез Закона за защита от шума, според който Кметът на общината е длъжен:

- да упражнява контрол по спазване на Закона;

- да организира и регулира движението на автомобилния транспорт;

- при необходимост от извършване на измервания на нивото на шум, контролът се осъществява съвместно с РЗИ.

Съгласно Закона за водите, Кметът на общината е длъжен:

- да осъществява контрол при изграждането, поддържането и правилната експлоатация на канализационните мрежи на битовите отпадни води;

- изграждането и поддържането на водопроводните мрежи, изграждането и регистрацията на кладенците за индивидуално ползване.

Съгласно Закона за лечебните растения Кмета на общината:

- организира изпълнението на дейностите с лечебните растения;

- издава разрешителни за бране на билки от земи общинска собственост.

Отговорни за опазване на околната среда и управлението на дейностите с отпадъците са: Кмета на общината, Общинския съвет, Заместник-кмет, Кметове на населени места и Кметски наместници, както и специалистите по екология и опазване на околната среда от Общинската администрация.

Основни структурни единици в община Пордим имащи значителна роля в процеса на реализация на политики, мерки и действия за опазване на околната среда са:

- Дирекция “Устройство на територията, общинска собственост, програми и проекти”. Дирекцията извършва периодична подготовка на документация във връзка с публикуване на обществени поръчки по смисъла на ЗОП, както в регулярната дейност на общината, така и при изпълнението на проекти с европейско финансиране.

В отдел „Устройство на територията и общинска собственост“ е ангажиран един експерт “Аграрни дейности и опазване на околната среда”.

- Дирекция “Финансово - стопански дейности и административно обслужване”. Дирекцията има ангажименти към дейностите по опазване на околната среда, при прогнозирането и планирането очакваните приходи и разходи при изпълнението на екологичната политика на Община Пордим. Генерира експертни мнения и становища по въпроси, свързани с данъчната политика, в т.ч. и при формирането на предложения за данъчни стимули и рестрикции за физически и юридически лица, по отношение опазването на околната среда.

3.7.2. Информирание на обществеността

Информирането на обществеността цели повишаване на екологичната култура на населението и по-конкретно за опазване на околната среда, намаляване на количеството на отпадъците и тяхното екологосъобразно събиране и обезвреждане. Необходима е по-широка гласност както за възникнали проблеми пред общината, така и за търсене на решението им и привличане на общественост в изпълнение на предприетите мерки.

Съгласно чл.17 от Закона за опазване на околната среда, всеки има право на достъп до налична информация за състоянието на компонентите на околната среда, както и за дейностите или мерките, включително административни мерки, планове и програми, които оказват или са в състояние да оказват въздействие върху околната среда.

Община Пордим има добре функционираща система за информиране на населението за състоянието на околната среда. Информационното обслужване се състои в събиране и

предоставяне на данни за състоянието на околната среда, информиране обществеността за включването ѝ в предстоящи екологични мероприятия, за участие при разработване и обсъждане на проекти, за изпълнение на конкретни мероприятия и резултатите от тях и т.н.

Информирането на населението на община Пордим за състоянието на околната среда, за изпълнението на мерките от Общинската програма за опазване на околната среда, както и за реализацията на проекти с екологична насоченост се осъществява чрез публикуването на информация на интернет страницата на общината. Извършва се уведомяване на населението за инвестиционни предложения и допускане изработването на проекти на ПУП.

Информацията се предоставя чрез публикуване в регионални и местни медии и на електронната страница на Община Пордим, провеждат се информационни кампании за опазване на околната среда. Уведомленията за инвестиционни предложения, които постъпват в Общината се обявяват публично с обява в областен ежедневник, поставя се обява на таблото в сградата на Общината, изпращат се писма до всички НПО-та в града, които предварително чрез анкетно проучване са заявили, че желаят да бъдат информирани.

Много ефективни форми за изграждане на екологична култура и гражданска позиция в населението са редица проекти, свързани с опазване и възстановяване на околната среда, които община Пордим разработва и/или участва под някаква форма. Стремeжът е да бъдат обхванати и ангажирани всички възрастови групи, като особено внимание се обръща на младите хора. Една от задачите за изпълнението на тази цел е добрата информираност на гражданите относно състоянието на околната среда и дейностите, които се извършват от Общинската администрация за нейното подобряване. Предоставяйки на гражданите възможността да се информират за състоянието на околната среда, те могат активно да участват в екологичната работа на администрацията и въз основа на информацията, която получават да изразява своето мнение и предложения.

ИЗВОДИ

- Изпълнението на настоящата Програма за опазване на околната среда на община Пордим за периода 2021-2027 г., изисква подобряване на институционалния капацитет и засилване на контролните функции на местно ниво.
- Анализът на институционалния капацитет показва, че в Община Пордим се изпълняват в пълен обхват правомощията и отговорностите на кмета и общинската

администрация, съгласно законовите разпоредби за опазване на околната среда и управление на отпадъците.

- Издадени са общински наредби касаещи околната среда и управление на отпадъците.
- Осигурени са услуги свързани с третиране на отпадъците, В и К, озеленяване и чистота в населените места.
- Сътрудничество с други институции и организации - Община Пордим сътрудничи по проблемите на опазване на околната среда със съседните общини участвайки във регионалната система за управление на отпадъците. По проблемите на околната среда и здравния статус на населението община Пордим поддържа информационен обмен и е партньор със следните регионални органи на централни ведомства:

- РИОСВ – Плевен;
- ИАОС и Регионална лаборатория/РЛ/ - Плевен към ИАОС;
- РЗИ – Плевен към МЗ;
- „Басейнова дирекция” - „Дунавски район“ - Плевен;
- Областна администрация – Плевен;
- „Областна дирекция земеделие и гори” – Плевен, към МЗГ;
- Отдел „Статистически изследвания - Плевен“ към НСИ;
- Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението” – Плевен;
- Други.

- За повишаване на професионалната квалификация и качествените характеристики на служителите, ангажирани с управлението на отпадъците, се препоръчва ежегодното им включване в дейност за повишаване на професионалната квалификация и осигуряване на посещения на семинари и специализирани курсове. Материално-техническата и информационна обезпеченост на персонала, пряко ангажиран с изпълнение на функциите, е достатъчна и не е необходимо да се предвиждат мерки в тази насока.

3.7.3 Финансови фактори

3.7.3.1. Общински бюджет и финансиране на дейностите по опазване на околната среда

Дейностите по опазване на околната среда и управление на отпадъците се организират и осъществяват от Общинска администрация – Пордим и назначените за целта служители.

Разходите за тези функции в общинския бюджет се покриват предимно от приходите от такса „битови отпадъци“ и други собствени приходи на Общината.

Необходимостта от изграждането на нови съоръжения и инсталации свързани с водопреносната, канализационната система, система за пречистване на отпадните води, система за третиране на отпадъците и осъществяване на дейности, свързани с предотвратяване на последиците от климатичните промени, бедствия, аварии и катастрофи, пряко свързани с опазването на природата и околната среда ще постави остро въпроса за тяхното финансиране.

Средствата от общинския бюджет се събират ежегодно от такса битови отпадъци и се разходват, съгласно приета План - сметка за приходите и разходите за извършване на услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа за битови отпадъци, както и поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места на територията на Община Пордим.

Изграждането на нови съоръжения и инсталации за третиране на отпадъците на местно ниво ще постави въпроса за организиране и финансиране на тяхното разделно събиране и предвид чувствителността на населението към увеличаването на размера на такса „битови отпадъци“ трябва да се търсят алтернативни източници на средства. Що се отнася до приходите от такса „битови отпадъци“ може да се каже, че Община Пордим се придържа към последователна политика без да прави фундаментални промени по отношение на реализирането на средства от това перо. В процеса на планиране на средствата, които ще се разходват за опазване на околната среда е необходимо да се предвиди процес на увеличение имайки предвид, че общината ще изразходва повече средства от колкото може да събере.

3.7.3.2 Външно финансиране - Оперативни програми

Външното финансиране се извършва чрез кандидатстване с проекти пред ОП „Околна среда“, ПУДООС, ПРСР, НДЕФ и други финансиращи организации.

След приемането на България в Европейския съюз през 2007 г., проектното финансиране се превърна в основен източник на средства за различни инициативи както на частните субекти, така и на публичните институции. Независимо, че и преди това се наблюдаваше подобна практика по предприеждинителни фондове и други, то тя далеч не беше в познатите днес мащаби. В този смисъл се оформи цял модел на създаване на политики, базиран на инвестирането на средства от различните фондове на ЕС. Предимствата от този модел се изразяват в това, че в голям брой от случаите за инвестициите, които определена институция иска да реализира не са необходими средства от общинския

бюджет и по този начин не натоварват данъкоплатеца директно. Това от своя страна дава възможност на местните власти (например) да насочат средства към сектори, които обикновено остават недофинансирани като водят определени политики основно през осигуряването на финансиране на различните програми. Независимо дали това само по себе си е докрай далновиден подход, то е факт че по отношение на публичното управление повечето публични институции използват европейските фондове като алтернативни източници за финансиране на своите бюджети. Създавайки синергия между тях се генерират условия и предпоставки за изграждане на по-ефективна и солидна политика във всеки един сектор в т.ч. и в този на опазването на околната среда. Друг основен плюс на тези източници на финансиране е, че не създават зависимост от централния бюджет и водят до осигуряване на възможност за по-автономно управление на локално ниво. По тази линия пред Община Пордим са открити следните основни източници на финансиране:

Програми по структурните фондове на ЕС

Основните програми от структурните фондове на ЕС за актуалния програмен период 2, които осигуряват средства за финансиране на дейности в областта на околната среда са Оперативна програма „Околна среда“ и други програми, които имат косвен принос към опазването на околната среда като Оперативна програма „Региони в растеж“, която подкрепя инфраструктурни проекти, „Програма за развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, чрез осигуряването на субсидирана заетост за уязвими групи (безработни младежи, лица с увреждания и др.). Практиката в областта показва, че общините на територията на страната се включват в осигуряване на заетост за стартиращи своята кариера младежи, които започват работа в общинските администрации (в т.ч. и в областта на екологията), докато лица с по-ниско образование биват включвани към общински звена за почистване например. Оперативна програма „Добро управление“ също подпомага общинските администрации и други публични институции, повишавайки капацитета на публичните органи, което се използва и за цели за опазването на околната среда. Доколкото тези две програми имат косвено покритие и практически неизмеримо въздействие те няма да бъдат предмет на анализ.

• Оперативна програма „Околна среда“. В процес на разработване е програма „Околна среда“ за програмен период 2021 – 2027

Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 продължава усилията на Оперативна програма „Околна среда: 2007-2013 по отношение на осигуряването на механизми и инструменти за опазване на околната среда. ОПОС 2007-2013 г. постигна солидни резултати по отношение на картирането на зоните от значение за Общността в

сухоземната територия на България, като също така благодарение на нея се определи природозащитният статус на видовете и местообитанията. Със средства от ОПОС 2007-2013 г. беше разработена Националната приоритетна рамка за действие по Натура 2000 (НПРД).

Оперативна програма „Околна среда 2014 -2020 г.“ е насочена основно към изпълнение на приоритета за устойчив растеж на стратегията „Европа 2020“ и най-вече към следните елементи от определението за устойчив растеж:

- ✿ изграждане на по-конкурентоспособна нисковъглеродна икономика, в която ресурсите се използват по ефикасен и устойчив начин, като в същото време това не отнеме от добавената им стойност;
- ✿ опазване на околната среда, намаляване на емисиите и предотвратяване на загубата на биоразнообразие;
- ✿ възползване от водещата позиция на Европа в разработването на нови екологични технологии и производствени методи.

Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г. допринася и за изпълнението на целите на „Европа за ефективно използване на ресурсите“, която е една от двете водещи инициативи (flagship initiatives) за устойчив растеж в рамките на стратегията „Европа 2020“.

Изпълнението на оперативната програма има за цел да допринесе за намаляване на емисиите на парникови газове в България, което в унисон със стратегията „Европа 2020“ за 20% намаляване на емисиите на парникови газове спрямо нивата от 1990 г. Подобни мерки са предвидени във връзка с процесите на пречистване на отпадъчни води от населените места и по-конкретно, такива които са свързани с изграждане/рехабилитация/реконструкция на съоръжения за третиране на утайки от ПСОВ и доставка на необходимо оборудване, вкл. на вече изградени ПСОВ. Програмата има пряк ефект и за намаляването емисиите на парникови газове.

Изпълнението на програмата е ситуирано в шест приоритетни оси, които са основните стълбове на програмата и дефинират различните приоритети пред нея.

1. Приоритетна ос 1 „Води“

Фокус на инвестициите по приоритетната ос:

- ✓ Изграждане на „В и К“ инфраструктура – средствата са насочени към агломерации с над 10 000 екв.ж.;
- ✓ Доизграждане и/или оптимизиране на мрежите за мониторинг на водите;

- ✓ Оборудване на лаборатории на ИАОС и органите на Държавния здравен контрол за целите на мониторинга;
- ✓ Дейности, насочени към разработване на нови и/или актуализация на съществуващи стратегически документи във връзка с прилагането на Рамковата директива за водите (РДВ) и Рамковата директива за морска стратегия (РДМС).

2. Приоритетна ос 2 „Отпадъци“

Фокус на инвестициите по приоритетната ос:

- ✓ Мерки за подобряване управлението на битовите отпадъци в съответствие с Националния план за управление на отпадъците.

3. Приоритетна ос 3 „Натура 2000 и биоразнообразие“

Фокус на инвестициите по приоритетната ос:

- ✓ Мерки и дейности съгласно Националната приоритетна рамка за действие за мрежата Натура 2000.

4. Приоритетна ос 4 „Превенция и управление на риска от наводнения и свлачища“

Фокус на инвестициите по приоритетната ос:

- ✓ Създаване на Национална система за управление на водите в реално време;
- ✓ Мерки за въвеждане на решения за превенция и управление на риска от наводнения, в т.ч. екосистемно базирани решения;
- ✓ Установяване на 6 центъра за повишаване готовността на населението за адекватна реакция при наводнения;
- ✓ Изпълнение на проучвания и оценки във връзка с втори Планове за управление на риска от наводнения (ПУРН) за периода 2021-2027 г.;
- ✓ Мерки за превенция и управление на риска от свлачища;
- ✓ Изпълнение на демонстрационни/пилотни проекти и информационни кампании, свързани с превенция и управление на риска от наводнения и свлачища.

5. Приоритетна ос 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух“

Фокус на инвестициите по приоритетната ос:

- ✓ Преглед и анализ на общинските програми за КАВ;
- ✓ Подпомагане на компетентните органи при изготвянето/преработването, изпълнението и контрола на общинските програми и развитие и оптимизиране на системите за мониторинг на КАВ;
- ✓ Мерки за намаляване на количествата ФПЧ10 и азотни оксиди от основните източници на замърсяване.

6. Приоритетна ос 6 „Техническа помощ“

✓ Дейности, насочени към осигуряване на необходимата подкрепа за управлението и изпълнението на ОП, вкл. за „затваряне“ на програмен период 2007 – 2013 г. и на програмен период 2014-2020 г.;

✓ Дейности, насочени към осигуряване на необходимата подкрепа за комуникация и популяризиране на ОП;

✓ Дейности, насочени към укрепване и повишаване капацитета на бенефициентите

В момента ОПОС има отворени процедури, които могат да бъдат използвани за кандидатстване и изпълнение на проектите в следващия програмен период 2021-2027.

Програми за трансгранично и транснационално сътрудничество

• Програма „LIFE“

Програма LIFE е разпознаваем финансов инструмент на Европейския съюз, който е предназначен да подпомага проекти за опазване на околната среда, природата и климата на територията на Съюза. Програмата е създадена с цел допринасяне за изпълнението, актуализирането и развитието на политиката и законодателството на Европейския съюз в областта на околната среда и климата.

Програмата е структурирана в две подпрограми, всяка от които обхваща по три приоритетни области:

I. Подпрограма „Околна среда“:

1. Околна среда и ресурсна ефективност;
2. Природа и биоразнообразие;
3. Управление и информация, свързани с околната среда.

II. Подпрограма „Действия по Климата“:

1. Сметчане на изменението на климата;
2. Адаптация към изменението на климата;
3. Управление и информация, свързани с климата.

Програмата отпуска финансиране за следните категории проекти:

1. „Традиционни" проекти:

➤ „Пилотни проекти“ – проекти, в които се прилага технически похвати или методи, както и неприлагани такива преди това или в друга географска област, които предлагат ползи в областта на околната среда и климата. Иновативните подходи трябва да са по-ефективни от наличните и познати такива, и които впоследствие могат да бъдат възпроизвеждани и мултиплицирани в други територии

➤ „Демонстрационни проекти“ – това са проекти, които се осъществяват на

практика, изпитват, оценяват и разпространяват действия, методики или подходи, които са непознати, неизвестни и неприлагани в различни географски, социални и икономически условия.

➤ „Проекти с най-добра практика“ – тези проекти прилагат подходящи, и икономически ефективни и съвременни практики, техники, механизми, методи и подходи, отчитайки под внимание специфичния контекст, в който се разработва и прилага проекта;

➤ „Проекти за информация, осведоменост и разпространяване“ са насочени към подкрепа на комуникацията, разпространението на информация и повишаването на осведомеността в областите на подпрограмите за околната среда и действия по климата.

2. „Интегрирани проекти“ – това са проекти за, които е характерно, че се изпълняват в голям териториален мащаб в областта на околната среда или климата, като са изисквани от специфичното законодателство на ЕС

3. „Проекти за техническа помощ“ – в същината си тези проекти имат за цел да осигуряват финансова подкрепа на кандидатите при изготвянето на интегрирани проекти посредством отпускането на безвъзмездни средства.

4. „Проекти за изграждане на капацитет“ – тези проекти представляват инструменти, които предоставят финансова подкрепа за действията, необходими за изграждане на капацитета на държавите-членки (ДЧ), включително националните или регионалните звена за контакт на програма LIFE.

5. „Подготвителни проекти“ са проекти, определени основно от Комисията в сътрудничество с държавите-членки и са насочени към конкретни нужди за разработването и изпълнението на политиката и законодателството на Съюза в областта на околната среда или климата.

Програмата е отличен инструмент за осигуряване на средства за реализирането на множество проекти в подкрепа на опазването на околната среда.

За периода 2014-2020 програмата не е финансирала проекти в областта на опазването на околната среда, в които Община Пордим участва.

Анализът на данните показва, че Община Пордим не е използвала финансиране за провеждане на екологичните си политики през посочените транснационални и трансгранични програми. В случай на отворени мерки Община Пордим ще може да кандидатства и да изпълни проекти в следващия програмен период – 2021-2027, в които горе посоченият източник на финансиране ще продължи да финансира проекти на публични институции в т.ч. и такива за опазване на околната среда.

Основните изводи сочат, че Община Пордим не се възползва в максимална степен от възможностите за външно финансиране. Те са подходящ инструмент, чрез който могат да се реализират множество проекти, които не могат да бъдат изпълнени с финансиране само от общинския бюджет.

В този смисъл може да бъде изведена силна препоръка по отношение на създаване (разширяване) на капацитет за системно проучване и идентифициране на финансиращите програми, както в национален така и в международен мащаб. Увеличаването на експертния потенциал в тази посока ще даде по-големи възможности на Община Пордим да идентифицира инструменти за провеждане на приоритетните за Общината политики, чрез подготовка и управление на проекти.

• Средства от „Предприятията за управление на дейностите по опазване на околната среда“ (ПУДООС)

ПУДООС е пълен правоприемник на правата и задълженията на Националния фонд за опазване на околната среда, който е държавно предприятие по смисъла чл. 62, ал. 3 от Търговския закон. Предприятието е самостоятелно юридическо лице, създадено със Закона за опазване на околната среда, със седалище и адрес в гр. София. ПУДООС не формира и не разпределя печалба. Основен предмет на неговата дейност е реализация на екологични проекти и дейности в изпълнение на национални и общински стратегии и програми в областта на околната среда. Предприятието отпуска заеми за финансиране на екологични проекти и дейности на общини, физически и юридически лица, а също така финансира неинвестиционни проекти и дейности, способстващи за осъществяване политиката на Министерство на околната среда и водите, в областта на опазване и възстановяване на околната среда. Именно в това си качество то се явява източник на финансиране на местните политики и проблеми свързани с околната среда.

Като основна препоръка може да се изведе като приоритетна цел продължаването на сътрудничеството с ПУДООС за целите на успешното реализиране на политиките в областта на околната среда.

РАЗДЕЛ II. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ /SWOT АНАЛИЗ.

В резултат на проведените изследвания и анализи в хода на изготвяне на настоящия документ, на констатираните факти, регистрираните тенденции и направените хипотези, в тази част от текста се извършва оценка на вътрешните за Община Пордим силни и

слаби страни, както и на външните за нея възможности и заплахи, които се разкриват в контекста на нейното развитие.

Селектираният подход за провеждането на оценката се базира на принципите, на които се основава SWOT-анализът. Неговата функционалност се състои в това, че дава възможност за създаване на условия за стратегическо планиране на развитието, както на публични, така и на частни организации. SWOT-анализът се основава на концепцията, че обектът на изследването трябва да се анализира в средите, в които функционира. В този смисъл за обекта на изследване, а именно околната среда на община Пордим, се разглеждат особеностите на вътрешната среда - характеристики, както и на външната среда - фактори.

Фокусът на анализа по отношение на вътрешната среда попада на силните и слабите страни, докато по отношение на външната среда се разглеждат възможностите и заплахите, предмет на анализ.

Целта на конкретния анализ е двупосочна. От една страна, се цели установяване на това в кои направления от дейностите по опазване на околната среда Община Пордим демонстрира високи и оптимални резултати, къде може да се търси най-голям ефект и балансирано развитие на база наличните силни страни и перспективни възможности, които се задават от външната среда. От друга страна, се цели да се установи как може да се неутрализира или намали действието и негативните ефекти, които произтичат от слабите страни и външните заплахи.

След проведените обстоятелни анализи на наличната информация по отношение на съществуващите тенденции и процеси по компоненти и фактори на околната среда, се реконструират силните и слабите страни на Община Пордим в контекста на дейностите по опазване на околната среда, а също така и на възможностите и заплахите, резултат от външни въздействия.

Между четирите квадранта съществуват зависимости, които индикират към определени организационни потребности и цели. Свързаността между силните страни и възможностите дава възможност да се проследят за механизмите, които водят до развитие. Зависимостта между слабите страни и заплахите, които произтичат от външната среда, формира основните проблеми, които могат да възпрепятстват развитието на организацията. Връзката между силните страни и заплахите определя рисковете пред развитието на организацията, докато връзката между слабите страни и възможностите извежда ограниченията на развитие.

СИЛНИ СТРАНИ (STRENGTHS)

ОБЩИ:

- Красива природа и чиста околна среда.
- Пътната мрежа на общината е добре развита, всички населени места са свързани с общинския център.

СОЦИАЛНО - ИКОНОМИЧЕСКИ:

- В общината няма недостиг на жилища, населението обитава предимно собствени жилища
- Читалищата имат изключително значение за съществуващото културно многообразие и заедно с учебните заведения са решаващ фактор за интелигентния растеж, преследван от ЕС, чрез инвестиции в образованието, творчеството и иновациите.
- Община Пордим има добри културни традиции.
- Почвените и климатичните условия в община Пордим създават добри предпоставки за развитие на селското стопанство.

ОКОЛНАТА СРЕДА

- Запазено биоразнообразие - флора и фауна, лечебни растения и диворастващи плодове.
- Чист атмосферен въздух, липса на сериозни източници на замърсяване на околната среда, на наднормен шум и йонизиращи лъчения.
- Плодородна земя и благоприятни климатични условия за биологично земеделие и животновъдство.
- Наличие на защитени зони и територии;
- Наличие на защитени територии;
- Мониторингът и контролът на замърсените обекти са съобразени с нормативната база и се извършват редовно.;
- Извършване на контрол на качеството на водата;
- Липса на големи индустриални замърсители;

- Сравнително малко източници на замърсяване на почвите;
- По отношение на почвите и почвената покривка не се открояват сериозни проблеми.;
- Нарушените терени са малко и не представляват сериозен проблем за общината;
- Старите нарушени терени са рекултивирани.
- Голямо биологично многообразие на територията на общината.
- Съществуващият разнообразен растителен и животински свят е ценност не само от локален и национален мащаб, но и световен мащаб.
- Включване в Регионална система за управление на отпадъци, със депо отговарящо на съвременните екологични изисквания.
- Добре изградена система за организирано сметосъбиране във всички населени места на общината.

УПРАВЛЕНСКИ

- Наличие на нормативна база и стратегически документи на местно ниво за разрешаване на проблемите по опазване на околната среда.
- Изграден капацитет и експертен потенциал за провеждане на успешни политики в областта на опазването на околната среда;
- Създадени мрежи с различни организации и физически лица;
- Опит при работата с ПУДООС;

СЛАБИ СТРАНИ (WEAKNESSES)

ОБЩИ

- Лошо състояние на част от елементите на техническата инфраструктура.

СОЦИАЛНО – ИКОНОМИЧЕСКИ

- Населението на община Пордим бележи трайна тенденция на застаряване.

- Естественият прираст е отрицателен, като бележи тенденция на увеличение.
- В селата по-голяма част от жителите са над 65 годишна възраст, а броят на самотно живеещите хора е преобладаващ.
- Общината е с ограничен човешки капитал, което ще бъде ограничаващ и задържащ фактор върху развитието ѝ през следващите години.
- голям брой жилища в селата са необитаеми и свободни, намират се в райони с неподдържана пътна мрежа, без отходни канали и са неблагоустроени, изоставени и полусъборени.
- Ниска екологична култура на населението.
- Слабо развито био земеделие.
- Не се отчита висока способност за създаване на местни икономически ресурси и акумулирането на капитал

ОКОЛНА СРЕДА

- Амортизирана водопроводна мрежа.
- Липса на канализация и ПСОВ в гр. Пордим и в селата.
- Заустване на отпадни води в повърхностни водни обекти.
- Основен източник на отопление в общината са твърдите горива.
- Високо ниво на депониране на различни видове отпадъци, включително биоразградими и рециклируеми.
- Липса на система за организирано събиране и оползотворяване на строителните отпадъци.
- Периодично възникване на нерегламентирани замърсявания.
- Липса на собствени финансови средства за съфинансиране на големи екологични проекти.
- Отрицателен баланс между приходите и разходите за дейностите за чистота, озеленяване и управление на отпадъците.

УПРАВЛЕНСКИ

- Липса на висок интензитет при изпълнение на инвестиционни и други проекти в областта на околната среда, финансирани с европейски средства в последните 5 години;
- Липса на обособена самостоятелна дирекция за екология;

- Липса на обособен отдел за екология;
- Слабо възползване от възможностите за финансиране, които предлага ОПОС 2014-2020;

ВЪЗМОЖНОСТИ (OPPORTUNITIES)

- Потенциал за развитие на биологично земеделие, растениевъдство и животновъдство.
- Ресурси, традиции и потенциал за развитие на екологични производства в предприятия от хранително-вкусовата промишленост.
- Изграждане на канализация и ПСОВ.
- Използване на нови технологии за възстановяването на екологичното равновесие и за третирането и оползотворяването на отпадъците.
- Съхранение на зелените системи и залесителни мероприятия.
- Намаляване използването на конвенционални източници на енергия, включително твърди горива, чрез замяната им с възобновяеми такива.
- Въвеждане на нови и интерактивни форми на екологично образование и обучение.
- Повишаване на екологичната култура на населението за опазване на околната среда.
- Усъвършенстване на партньорството с НПО, бизнеса и други общини при подготовка и реализиране на екологични проекти.
- Използване на финансови инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с опазване на околната среда.
- Обособяване на дирекция по екология;
- Обособяване на отдел по екология;

ЗАПЛАХИ (THREATS)

- Замърсяване на околната среда от антропогенни и други фактори.

- Нарастването на енергийните нужди може да доведе до неекологосъобразни решения и увеличаване използването на твърди горива.
- Незаконна сеч и браконьерство в горите.
- Риск от горски пожари и природни бедствия.
- Риск от влошаване на качеството на водата
- Риск от кратки водни ограничителни режими (спиране на водоподаването).
- Обособяване на екологичен проблем, поради невъзможност за оползотворяване на възможностите на система за разделно събиране и за цялостно обхващане на населението в общината;
- Повишаващо се натрупване на биоотпадъци;
- Нарастващи разходи за управление и депониране на отпадъците, чистота и озеленяване.
- Социална чувствителност към повишаване на такса „Битови отпадъци”.
- Недостатъчна държавна подкрепа към местната власт за изпълнение на законовите задължения в сферата на опазването на околната среда.
- Глобално изменение на климата, водещо до изместване на климатичните зони и пораждање на ресурсни проблеми.
- Риск от ускоряване на ерозионните процеси.
- Загуба на биоразнообразие от неконтролирани антропогенни дейности.
- Непокриване на ветеринарно-санитарните изисквания за производство на животновъдна продукция.
- Глобални пандемии и влошаване на епизоотичната обстановка.

На база на проведения SWOT-анализ и позициониране на обекта на анализ съобразно таблицата горе, е определена най-удачната стратегия с дейности за реализиране от Община Пордим в бъдеще, в контекста на въпросите по опазване на околната среда.

Това е най-благоприятната стратегическа позиция (в първи квадрант), която се заема от агресивната стратегия. Всеки обект на анализ се стреми да заеме максимална площ в

квадранта между силните страни и възможностите. Тази позиция е най-благоприятна и стратегията с дейности трябва да е построена така, че заеманата в нея площ само да се увеличава.

Координатна система за определяне на най-подходяща стратегия за Община Пордим, основаваща се на SWOT-анализа



От ключово значение за положителното развитие на община Пордим при реализацията на политики за опазване на околната среда е да бъдат предвидени освен дейности за укрепване на силните страни и възползване от възможностите, също и такива за намаляване на слабите страни и ограничаване на заплахите.

РАЗДЕЛ III. ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНАТА

Визията описва крайното желано състояние на околната среда на община Пордим според представите на населението и на общинското ръководство.

УСТОЙЧИВО УПРАВЛЕНИЕ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ В ОБЩИНА ПОРДИМ, ЧРЕЗ РАЦИОНАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРИРОДНИТЕ РЕСУРСИ

Визията за околната среда описва перспективите за развитие на Общината в близките 7 години. Тя дава общата представа за характеристиките на околната среда в общината в контекста на концепцията за устойчиво развитие. Крайният резултат и изводите

направени от анализите за визия са ориентирани към различните сфери на развитие на местно ниво.

РАЗДЕЛ IV. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

1. Генерална стратегическа цел

Устойчиво управление на околната среда в Община Пордим за осигуряване на добри условия за живот и работа, чрез обновяване на инфраструктурата, благоустрояване на населените места и запазване на природните ресурси“.

2. Специфични цели

Стратегическата цел на Община Пордим в областта на околната среда е да се ангажира и съдейства за опазване и предотвратяване на замърсяването на околната среда по всичките ѝ компоненти и фактори на въздействие, за намаляване на риска за здравето на населението. За постигането на генералната стратегическа цел на Общинската програма за опазване на околната среда са формулирани следните специфични стратегически цели, оценени по приоритетност:

Специфична цел № 1: Устойчиво и интегрирано управление на водните ресурси

Мярка 1.1: Обезпечаване на добро състояние и управление на водните ресурси на територията на общината.

Подобряване на водоснабдяването и качеството на питейната вода в Община Пордим. Изграждане на канализационна мрежа и осигуряване на необходимата инфраструктура за пречистване и отвеждане на отпадъчните води от населените места.

Подобряване на мониторинга и контрола върху състоянието и качеството на повърхностните и подземни води.

Мярка 1.2: Превенция и управление на риска от наводнения и други природни бедствия ***Корекция на речни корита, прочистване и укрепване на канали, дерета и др.***

Специфична цел №2: Усъвършенстване на системата за управление на отпадъците

Осигуряване на екологосъобразното управление на отпадъците, чрез предотвратяване и ограничаване на вредното им въздействие върху човешкото здраве и околната среда.

Мярка 2.1: Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци

Мярка 2.2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и Прилагане на Стратегията и плана за действие за преход към кръгова икономика на Република България за периода 2021 – 2027 г.

Мярка 2.3: Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране и екологосъобразно обезвреждане на отпадъците

Мярка 2.4: Нормативно регулиране и укрепване на административния капацитет на общината за управление на отпадъците

Мярка 2.5: Участие на обществеността и превръщането ѝ в ключов фактор при прилагане на йерархията на управление на отпадъците

Специфична цел № 3: Опазване и управление на биологичното разнообразие

Мярка 3.1: Ограничаване на негативните влияния върху биологичното разнообразие

Опазване и възстановяване на природните екосистеми, генетичното биоразнообразие и обезпечаване на биологичната сигурност, съгласно българското и международно екологично законодателство. Подобряване на контрола върху възможните негативни влияния върху биологичното разнообразие и обезпечаване постигането на устойчиво използване на биологичните ресурси в Община Пордим.

Мярка 3.2: Устойчиво управление на защитените зони по Натура 2000

Включване на териториите с природозащитна стойност в цялостната схема за устройство на територията на Община Пордим. Устройване и социализиране на защитените зони по Натура 2000 като част от рекреационния потенциал на общината.

Специфична цел №4: Опазване качеството на атмосферния въздух и подобряване чистотата на населените места в Община Пордим

Мярка 4.1: Развитие и оптимизиране на системите за мониторинг и подобряване качеството на атмосферния въздух

Поддържане на нивата на замърсителите на въздуха в населените места до нормативно определените нива в страната.

Мярка 4.2: Подобряване чистотата на населените места, облагородяване и озеленяване на площите за общественно ползване

Рехабилитация на съществуващата и изграждане на нова пътна и улична мрежа. Увеличаване и поддържане на зелените площи в населените места.

Специфична цел №5: Подобряване на административния капацитет за управление на околната среда и ангажиране на местното население

Мярка 5.1: Осигуряване на възможности за повишаване на професионалната квалификация на кадрите, компетентни по управление на околната среда в Общинска администрация - Община Пордим

Мярка 5.2: Подобряване на информационната обезпеченост и ангажиране на местното население за опазване на околната среда

Създаване на работещ механизъм за обмен на информация сред заинтересованите институции и организации работещи в сферата на околната среда. Осигуряване на

публичен достъп до информация относно състоянието на околната среда и общинските дейности по управлението ѝ чрез интернет платформа.

Формулираните по - горе цели на Общинската програма за опазване на околната среда на Община Пордим представят не само посоката на развитие на политиката на общината в тази област през следващите няколко години, но са и базиращи за бъдещата стратегия за устойчиво развитие на общината. Постигането на целите заложи в настоящата програма само по себе си е следваща стъпка към систематичното решаване на екологичните проблеми в Община Пордим.

**РАЗДЕЛ V: ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА ПОРДИМ 2021 Г.
– 2027 Г.**

Специфична цел № 1: Устойчиво и интегрирано управление на водните ресурси

Мерки	Дейности/Проекти	Бюджет (хил.лева)	Отговорна институция	Срок	Източници на финансиране
1	2	3	4	5	6
Мярка 1.1: Обеспечаване на добро състояние и управление на водните ресурси на територията на общината	1.1.1. Изграждане, разширяване и ремонт на водоснабдителните мрежи в населените места на Община Пордим	1500	Община, „В и К” ООД	2021 – 2027	МОСВ, ОПОР, ДБ, Общински бюджет, СПРЗСР, ФЛАГ, Публична инвестиционна програма на МС и др.
	1.1.2. Въвеждане на алтернативни технологии за пречистване на битови отпадъчни води в малките населени места	-	Община	2021 – 2027	МОСВ, ДБ, Общински бюджет и др.
	1.1.2.1. Изграждане на ПСОВ	Няма разчет	Община	2021-2027	
	1.1.3. Осъществяване на постоянен и периодичен мониторинг относно качествата на подаваната питейна вода на територията на Община Пордим	-	ВиК РЗИ	2021 – 2027	„В и К” ООД РЗИ

Мярка 1.2: Превенция и управление на риска от наводнения и други природни бедствия	1.2.1. Брегоукрепване, почистване и поддръжка на речните корита в общината	2000	Община	2021 – 2027	ОПОС, ПУДООС, ДБ, Общински бюджет и др.
	1.2.2. Почистване, обезопасяване и благоустрояване на дерета	1800	Община	2021 – 2027	ОПОС, МОСВ, ДБ, Общински бюджет
					Общински бюджет и др.
	1.2.3. Техническо заснемане, проектиране и ремонт на технически съоръжения на язовирите общинска собственост		Община	2021 – 2027	Общински бюджет
	1.2.4. Превенция и управление на риска от наводнения и засушаване в общината (в т.ч. екологосъобразна инфраструктура)	600	Община	2021 – 2027	ОПОС, ДБ, Общински бюджет
	1.2.5. Картиране на уязвимите от наводнения зони в общината.	70	Община	2021 – 2027	ДБ, Общински бюджет
	1.2.6. Превенция и управление на риска от горски пожари	2000	Община	2021 – 2027	ОПОС, СПРЗСР, ДБ, Общински бюджет
	1.2.7. Залесяване/създаване на нови горски насаждения за ограничаване на ерозията	200	Община, частни собственици на гори	2021 – 2027	СПРЗСР, ДБ, Общински бюджет, Частни инвестиции
	1.2.8. Актуализиране на План за действие при бедствия и аварии	20	Община	2021 – 2027	Общински бюджет

Специфична цел №2: Усъвършенстване на системата за управлението на отпадъците

Мерки	Дейности/Проекти	Бюджет (хил.лева)	Отговорна институция	Срок	Източници на финансиране
1	2	3	4	5	6
Мярка 2.1: Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци	2.1.1. Организиране на информационни кампании за ползите от разделно събиране на рециклируемите отпадъци	60	Община и медии	постоянен до 2027г.	Общински бюджет и др.
	2.1.2. Разяснителна кампания сред населението, живеещо в селата за ползите от фамиленото компостиране	60	Община и медии	постоянен до 2027 г.	Общински бюджет и др.
	2.1.3. Почистване на нерегламентирани сметища в покрайнините на селищата в общината	240	Община	постоянен до 2027 г.	Общински бюджет и др.
Мярка 2.2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и Прилагане на Стратегията и плана за действие за преход към кръгова икономика на Република България за периода 2021 – 2027 г.	2.2.1. Въвеждане на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки във всички населени места на общината	190	Община	2021-2027	Организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки, Общински бюджет и др.
	2.2.2. Закупуване на контейнери за разделно събиране на растителни и биоотпадъци	220	Община	2021-2027	Общински бюджет Отчисления по чл.64 от ЗУО или ОПОС

	2.2.3. Закупуване на компостери за домашно компостиране и реализиране на пилотни проекти по населени места с увеличаване броя на обхванатите домакинства	180	Община	2021-2027	Общински бюджет Отчисления по чл.64 от ЗУО ПУДООС и др.
	2.2.4. Отреждане и предоставяне на временни площадки в населените места на общината, на които гражданите да могат да оставят разделно събрани строителни отпадъци от малки ремонтни дейности.	45	Община	2021-2027	Общински бюджет, ПУДООС, и други
	2.2.5. Въвеждане на системи за събиране на масово разпространени и опасни отпадъци, т.ч. /луминисцентни лампи, батерии, акумулатори и отработени масла, електрически и електронни уреди, излезли от употреба МПС и др./	25	Община	2021-2027	Общински бюджет и други
Мярка 2.3: Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране и екологосъобразно обезвреждане на отпадъците	2.3.1. Участие в регионалната система за управление на отпадъците - Плевен	-	РСУО	2021-2027	РСУО „Плевен”, МОСВ
	2.3.2. Поставяне на видеонаблюдение и контрол на критичните точки за образуване на нерегламентирани сметища	60	Община	2021-2027	Общински бюджет, Държавен бюджет, МОСВ
	2.3.3. Подновяване на амортизираните съдове за смет /закупуване на нови/, обновяване и техническа поддръжка на	-	Община	2021-2027	Общински бюджет

	транспортните средства за извозване на отпадъци				
ОБЩО ЗА МЯРКА 2.3.		1960			
Мярка 2.4: Нормативно регулиране и укрепване на административния капацитет на Общината за управление на отпадъците	2.4.1. Приемане на промени в общинската нормативна уредба съобразно развитието и изискванията на европейското, националното законодателство и местните политики за отпадъци	-	-	2021-2027	-
	2.4.2. Обучения на служители в ОА и други общински звена по теми за управление на отпадъците	12	Община, МОСВ, НСОРБ	2021-2027	Общински бюджет, Държавен бюджет и др. източници
	2.4.3. Изграждане на единна информационна система за управление на отпадъците, която да осигурява възможност за събиране, съхранение и обработка на данните	800	Община	2021-2027	Общински бюджет и др. източници
Мярка 2.5: Участие на обществеността и превръщането ѝ в ключов фактор при прилагане на йерархията на управление на отпадъците	2.5.1. Публикуване на обяви за консултации, срещи, обществени обсъждания и други в процеса на вземане на решения по общински нормативни актове и документи в областта на отпадъците	-	Община	2021-2027	-

2.5.2. Провеждане на информационни и разяснителни кампании и издаване на информационни материали за разделно събиране и подобряване на управлението на битовите отпадъци като ресурси в съответствие с мерките, предвидени в общинската програма за управление на отпадъците за различни възрастови и социални групи	10	Община	2021-2027	Общински бюджет и др.
2.5.3. Провеждане на местни кампании по почистване на обществени зелени площи, паркове, градинки, площи и др.	35	Община	2021-2027	Общински бюджет и др.
2.5.4. Организиране на конкурси на екологична тематика за деца и ученици	2	Община, училища и детски градини	2021-2027	Общински бюджет и др.
2.5.5. Участие в национални кампании на ПУДООС	60	Община, кметства, училища и детски градини	2021-2027	ПУДООС

Специфична цел № 3: Опазване и управление на биологичното разнообразие

Мерки	Дейности/Проекти	Бюджет (хил.лева)	Отговорна институция	Срок	Източници на финансиране
1	2	3	4	5	6
Мярка.3.1: Ограничаване на негативните влияния върху биологичното разнообразие в община Пордим	3.1.1. Проучване на потребностите, разработка и реализация на проекти, насочени към запазване и подобряване на биологичното разнообразие в общината	50	Община РИОСВ	2021 – 2027	ПУДООС и други
	3.1.2. Изграждане на нови и поддържане на съществуващи екопътеки в общината	2500	Община	2021 – 2027	СПРЗСР, Общинския бюджет и други
	3.1.3. Подобряване икономическата стойност на горите, увеличаване на зелените системи и залесителни мероприятия	800	Община	2021 – 2027	СПРЗСР, Общински бюджет и други
					2021 – 2027
Мярка 3.2: Устойчиво управление на защитените зони по Натура 2000 в община Пордим	3.2.1. Подпомагане изпълнението на мерки по опазване и възстановяване на редки и застрашени растителни и животински видове, както и на ценни природни територии в общината	300	РИОСВ, ДГС, Община	2021 – 2027	ОПОС, ПУДООС и други финансиращи програми
	3.2.2. Изпълнение на предвидените лесоустройствени мероприятия по горскостопанските планове за горските територии	50	Община , ДГС	2021 – 2027	ДБ, Общинския бюджет и други финансиращи програми
	3.2.3. Развитие на предприятия за преработка на диворастващи плодове, билки и гъби.		Частен сектор	2021 – 2027	СПРЗСР, ОПИК и частни инвестиции

Специфична цел №4: Опазване качеството на атмосферния въздух и подобряване чистотата на населените места

Мерки	Дейности/Проекти	Бюджет (хил.лева)	Отговорна институция	Срок	Източници на финансиране
1	2	3	4	5	6
Мярка 4.1: Реализиране на проекти и дейности за ограничаване вредното въздействие от употреба на твърди горива и внедряване на щадящи околната среда производства	4.1.1. Въвеждане на ВЕИ в общинска инфраструктура	3500	Община	2021 – 2027	Общински бюджет, ДБ, Европейски фондове
	4.1.2. Реализиране на проекти за енергийна ефективност в обществени и жилищни сгради	2500	Община	2021 – 2027	Общински бюджет, ДБ, Европейски фондове
	4.1.3. Въвеждане на енергоспестяващо улично осветление в населените места на община Пордим	2000	Община	2021 – 2027	ЕИП, Общински бюджет, ДБ, Европейски фондове
	4.1.4. Провеждане на ежегодни информационни кампании за ползите от въвеждането на енергоспестяващи мерки и за вредното въздействие на изгарянето на твърди горива	10	Община	2021 – 2027	Общински бюджет
					2021 – 2027
Мярка 4.2: Подобряване чистотата на населените места, облагородяване и озеленяване на площите за общественно ползване	4.2.1. Увеличаване и поддържане на зелените площи в населените места – дървесна и храстова растителност, цветни алеи и др.	5000	Община	2021 – 2027	Общински бюджет, ПУДООС и други
	4.2.2. Организиране на ежегодни кампании за почистване на обществени зелени площи във всички	35	Община	2021 – 2027	Общински бюджет

	населени места на общината				
	4.2.3. Контрол за спазване на нормативните изисквания в областта на опазване на околната среда, включително изсичане на дървета и изгаряне на битови отпадъци	-	Община	2021 – 2027	-
	4.2.4. Намаляване на емисиите на прах от общински улици и пътища, чрез редовно почистване и поддържане	35	Община	2021 – 2027	Общински бюджет

Специфична цел №5: Подобряване на административния капацитет за управление на околната среда и ангажиране на местното

население

Мерки	Дейности/Проекти	Бюджет (хил.лева)	Отговорна институция	Срок	Източници на финансиране
1	2		3	4	5
Мярка 5.1: Осигуряване на възможности за повишаване на професионалната квалификация на кадрите, компетентни по управление на околната среда в Общинска администрация	5.1.1. Осигуряване на възможности за повишаване на професионалната квалификация на кадрите, компетентни по управление на околната среда	50	Община	2021 – 2027	НСОРБ, ДБ, Общински бюджет
	5.1.2. Създаване на общинска информационна система за мониторинг и управление на околната среда и регистър на зелени площи	150	Община	2021 – 2027	Общински бюджет
Мярка 5.2: Подобряване на информационната обезпеченост и ангажиране на местното	5.2.1. Консултации и обществени обсъждания в процеса на вземане на решения по общински нормативни	-	Община	2021 – 2027	-

население за опазване на околната среда	актове и документи в областта на опазването на околната среда				
	5.2.2. Издаване и разпространение на информационни материали, свързани с опазването на околната среда	10	Община, РИОСВ, НПО Училища	2021 – 2027	ПУДООС, Общински бюджет
	5.2.3. Провеждане на анкетни проучвания за мнението на населението за опазването на околната среда	-	Община	2021 – 2027	-
	5.2.4. Организиране на конкурси на екологична тематика и „зелени“ училища за деца и ученици от общината	-	Община, Училища, Детски градини	2021 – 2027	-

РАЗДЕЛ VI. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Организацията за изпълнението на общинската Програма за опазване на околната среда на община Пордим може да се определи като процес на системно планиране, събиране и анализ на информация и данни, разработване на проекти, кандидатстване за финансиране, реализация на одобрените проекти и редица други контролни и съпътстващи дейности. В този смисъл е целесъобразно Общината да разработи и прилага единна стройна организация за изпълнението на програмата, в която са ясно определени отговорниците за заложените проекти и дейности. За установяване на степента на изпълнение на целите на Общинската програма за опазване на околната среда се предвижда система за наблюдение и оценка, която ще работи при условията на:

- Използване на показатели за наблюдение и оценка
- Съответствие с принципите на публичност, прозрачност и равнопоставеност

Наблюдението и оценката следва да проследяват ежегодно до каква степен са изпълнени конкретните задачи (чрез показателите) за постигане целите на ОПООС и спазени ли са тези основни принципи. В случаи, че не са изпълнени задачите за съответния период или не са съблюдавани принципите на публичност, прозрачност и равнопоставеност се извършва анализ на причините за това и какви действия следва да бъдат предприети с оглед на тяхното реализиране.

За наблюдение и оценка на изпълнението на ОПООС, координиращ орган е РИОСВ.

По отношение реализацията на заложените в Програмата цели и мероприятия, основната дейност за координация, изпълнение и отчет е задължение на еколога на общината.

Периодично да се извършва актуализация на програмата, свързана с възникнали нови обстоятелства и документи.

Да се представя ежегоден отчет за изпълнението пред Общинския съвет.

Източници на финансиране на екологични проекти

Основните източници за финансиране на екологични проекти са:

- Общинския бюджет;
- Държавния бюджет;
- Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда;
- Националния доверителен екофонд;
- Публична инвестиционната програма на МС;
- Кохезионен фонд;

- Европейски фонд за регионално развитие;
- Финансови ресурси по линия на МОСВ;
- Оперативна програма „Околна среда“ 2021-2027 г.;
- Финансов механизъм на ЕИП;
- Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони 2021-2027 г. (СПРЗСР);
- Програма за иновации и конкурентоспособност 2021-2027 г.;
- Специализирани кредитни линии на банкови институции;
- Механизъм „съвместно изпълнени“ в рамките на протокола от Киото към Рамковата конвенция по изменение на климата;
- Споразуменията за двустранно сътрудничество;
- Международни организации, финансови институции и др.

РАЗДЕЛ VII. МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ

Процесът на организация на изпълнението, осъществяване на мониторинг, контрол и последваща оценка на изпълнението на политиката за опазване на околната среда, в частност на настоящата Програма за опазване на околната среда, която дефинира тази политика за периода 2021 – 2027г., се организира от Кмета на общината или от упълномощено от него друго длъжностно лице, най-често еколога на общината. Орган за контрол по изпълнение на Програмата е Общинският съвет.

Кметът на общината информира ежегодно Общинския съвет и обществеността за изпълнението на програмата през предходната календарна година. За целта се изготвя Отчет за изпълнение на Програмата за предходната година, който се представя в срок до 31 март и се публикува на Интернет страницата на общината. Копие от отчета се изпраща на РИОСВ – Плевен /ИАОС/. Препоръчва се Годишният доклад да съдържа информация за: Същността на общинската политика за опазване на околната среда; Напредъка по изпълнението на целите, приоритетите и мерките; Възникналите проблеми и предприетите мерки за тяхното решаване; Осъществяваните мероприятия за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на политиката.

За осъществяване на мониторинга се използват следните документи: Въпросници; Протокол за предаване на въпросниците; Протокол за приемане на изпълнените

въпросници; Анкетни карти; Протоколи от провеждане на публични мероприятия; Матрични карти за оценка на индикаторите; Мониторингови доклади.

Контролът като основна функция на системата за управление има за цел да създаде условия за подобряване работата на общинската администрация и за формулиране на правилни управленски решения във връзка с изпълнение на тази политика.

Предвид разпределението в обхвата на работа и функционалните задачи, присъщи на контрола, неговата основна задача е свързана с осигуряване на законосъобразност при изпълнението на политиките за опазване на околната среда, както и целесъобразност изразяваща се в процеса на детайлизирано проследяване работата по изпълнение на ангажиментите на длъжностните лица по тази политика. Същностната характеристика дефинираща обхвата и съдържанието на контролния процес във висока степен се определя от съществуващите законови изисквания за законосъобразност в публични институции и органи на местната власт.

Община Пордим има разработена и функционираща вътрешна система за финансово управление и контрол, която на практика покрива изискванията за контрол върху законосъобразността на прилаганите инструменти при изпълнение на общински политики. В този смисъл съществуващите субекти на контрол, вътрешни за общината и техните правомощия се уреждат от действащата вътрешна система за финансово управление и контрол. Формите и методите на работа за тях се предопределят от нормативните изисквания.

Реализирането на ПООС на община Пордим е непрекъснат процес на изпълнение на дейностите, наблюдение, контрол и актуализация. Отчита се натрупания опит, трудностите и неуспехите, извършват се корекции на съществуващите вече насоки за развитие в посока към адаптиране на новите обстоятелства и промени във вътрешната и външна среда.

Главните рискове за постигането на стратегическите цели са свързани с комплекс от фактори, които до голяма степен са трудно предвидими в бъдещето. Това означава, че реализацията на програмата трябва да бъде непрекъснат процес на наблюдение, контрол и актуализация, анализ и корекции при грешки, трудности и неуспехи за адаптиране на планираните дейности към новите обстоятелства и пазарни условия. Основните компоненти на Програмата за опазване на околната среда (визия, цели, приоритети и мерките в плана), имат за цел да дадат преди всичко перспективи и насоки за развитие, но нямат задължителен характер. Тези компоненти не ограничават възможността да бъдат

разработвани, предлагани и реализирани и други практически мерки, програми и дейности, стига да са финансово и организационно обезпечени.

.....
РАЗДЕЛ VIII. НОРМАТИВНА И СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА
.....

- Интегриран план в областта на енергетиката и климата в Република България 2021-2030 г.
- Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие 2030 г.
- Национален план за управление на отпадъците в Република България 2021–2028 г.
- Стратегия и план за действие за преход към кръгова икономика на Република България за периода 2021–2027 г.
- Националната програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух 2018-2024 г.
- Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха 2020-2030 г.
- Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия 2018-2030 г.
- Национална програма за развитие: България 2030
- Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.
- Национална програма за приоритетно изграждане на селищни пречиствателни станции за отпадъчни води
- Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие
- Национална програма за предотвратяване на образуването на отпадъци
- Стратегия на ЕО относно бъдещото управление на битовите отпадъци
- Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа
- Зелена книга за Европейска стратегия за пластмасовите отпадъци в околната среда
- Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. с посл. изм. (Директива (ЕС) 2018/851) относно отпадъците и за отмяна на определени директиви и Регламент (ЕО) № 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци.
- Директива (ЕС) 2019/904 Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда.

- Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори и за отмяна на Директива 91/157/ЕИО;
- Директива 2012/19/ЕС относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване;
- Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 г. относно опаковките и отпадъците от опаковки;
- Директива (ЕС) 2019/904 Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда; Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 г. относно излезлите от употреба моторни превозни средства;
- Директива 75/439/ЕИО относно отработени масла;
- Директива 2020/362/ЕС на Комисията от 17 декември 2019 г. за изменение на приложение II към Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно излезлите от употреба превозни средства;
- Директива 96/59/ЕО на Съвета от 16 септември 1996 г. за обезвреждането на полихлорирани бифенили и полихлорирани терфенили;
- Директива 86/278/ЕИО на Съвета от 12 юни 1986 г. за опазване на околната среда, и поспециално на почвата, при използване на утайки от отпадъчни води в земеделието;
- Директива 78/176/ЕИО на Съвета от 20 февруари 1978 г. относно отпадъците от производство на титанов диоксид;
- Директива за индустриални емисии 2010/75/ЕС /относно изгаряне на отпадъци и изисквания за комплексни разрешителни за определени инсталации за третиране на отпадъци/;
- Директива 91/271/ЕИО за пречистването на градските отпадъчни води;
- Директива 99/31/ЕС за депониране на отпадъци;

Директива 2004/35/ЕО от 21 април 2004 г. относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологични щети.

- Директива 85/337/ЕЕС относно оценката на въздействието върху околната среда, изменена с Директива 97/11/ЕС, изменена и допълнена с Директива 2003/35/ЕС относно участието на обществеността при изготвянето на някои планове и програми, касаещи околната среда 31985L0337 31997L0011 32003L0035.

- Директива 90/313/ЕЕС относно достъпа до информация за състоянието на околната среда, отменена с Директива 2003/4/ЕС относно достъпа на обществеността до информация 31990L0313 32003L0004.
- Директива 2001/42/ЕС за оценка на въздействието на някои планове и програми върху околната среда 32001L0042.
- Директива 2008/50/ЕО от 21 май 2008 г. относно качеството на атмосферния въздух и за по - чист въздух за Европа
- Директива 2004/107/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 Декември 2004 година относно съдържанието на арсен, кадмий, никел и полициклически ароматни въглеводороди в атмосферния въздух.
- Директива 2001/80/ЕС относно ограничаване на емисиите от определени замърсители, изпускани в атмосферния въздух от големите горивни инсталации.
- Директива 94/63/ЕС за ограничаване на емисиите от ЛОС при съхранение и превоз на бензини между терминали и бензиностанции 31994L0063.
- Директиви 98/70/ЕС , изменена и допълнена с Директива 2003/17/ЕС относно нормите за съдържание на вредни вещества в бензините, газьола за промишлени и комунални цели и дизеловото гориво 31998L007032003L0017.
- Директиви 99/32/ЕС относно намаляване съдържанието на сяра в определени течни горива 31999L0032.
- Директива 2005/33/ЕС, изменяща Директива 99/32/ЕС.
- Директива 99/13/ЕС за ограничаване на емисиите от ЛОС при определени промишлени дейности 31999L0013.
- Директива 2004/42/ЕО от 21 април 2004 година относно намаляването на емисиите от летливи органични съединения, които се дължат на използването на органични разтворители в някои лакове и бои и в продукти за преобоядисване на превозните средства и за изменение на Директива 1999/13/ЕО.
- Директива 97/68/ЕС относно мерките за ограничаване на замърсяването на атмосферния въздух с газо- и прахообразни замърсители от двигатели, инсталирани в извънпътни машини.
- Рамкова Директива 2000/60/ЕС за водите 32000L0060.
- Директива 2006/7/ЕС относно управление на качеството на водите за къпане, отменяща Директива 76/160/ЕЕС 32006L0007.
- Директива 76/160/ЕЕС относно качеството на водите за къпане:31976L0160.

- Директива 98/83/ЕС относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека 31998L0083.

- Директива 75/440/ЕЕС относно изискванията за качеството на повърхностните води, предназначени за питейно битови водоснабдяване, изменена от Директиви 79/869/ЕЕС и 91/692/ЕЕС:31975L0440 31979L0869 31991L0692.

- Директива 91/271/ЕЕС относно пречиствателните станции за отпадъчни води от населени места, изменена с Директива 98/15/ЕЕС:31991L0271 31998L0015.

- Директива 91/676/ЕЕС относно защита на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници 31991L0676.

Директива 80/68/ЕЕС за защита на подземните води от замърсяване с опасни вещества, изменена от Директива 91/692/ЕЕС:31980L0068 и 31991L0692 и Директива 2006/118/ЕО за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване на състоянието им

- Директива 2006/11/ЕС за замърсяването на водите с опасни вещества и 7 дъщерни директиви, отменяща Директива 76/464/ЕЕС 32006L0011.

- Директива 76/464/ЕЕС за замърсяването на водите с опасни вещества и 7 дъщерни към нея, всички изменени от Директива 91/692/ЕЕС 31976L0464 31991L0692.

- Директива 92/43/ЕЕС относно съхранението на природните местообитания и на дивата флора и фауна 31992L0043.

- Директива 79/409 за съхранението на дивите птици 31979L0409

- Директива 1999/22/ЕС относно отглеждането на диви животни в зоологическите градини.

- Директива 96/82/ЕЕС относно контрола на големите аварии с опасни химикали 31996L0082.

- Директива 2003/105/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 16 декември 2003 изменяща Директива на Съвета 96/82/ЕС за контрол на големите аварии с опасни вещества 32003L0105.

- Рамкова Директива 2000/14/ЕС относно шумовите емисии на съоръжения, предназначени за употреба извън сградите 32000L0014.

- Директива 2002/49/ЕС за оценка и управление на шума в околната среда 32002L0049.

- Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания (Бернска), ратифицирана на 25.01.1991 г., в сила за Р България от 01.05.1991 г., обн. ДВ, бр. 23/1995 г.

- Конвенция за биологичното разнообразие е ратифицирана на 29.02.1996 г., в сила за РБългария от 16.07.1996, обн. ДВ, бр.19/1999 г.

- Конвенция по влажните зони с международно значение, по-специално като местообитания за водолюбиви птици (Рамсарска), ратифицирана, в сила за РБългария от 24.01.1976 г., обн. ДВ, бр. 56/10.07.1992 г.

- Конвенция по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (Вашингтонска, CITES), ратифицирана през 1990 г., в сила за Р България от 16.04.1991 г., обн. ДВ, бр. 6/1992 г.

- Конвенция за защита на световното културно и природно наследство, ратифицирана и влязла в сила за България през 1976 г.

- Конвенция за защита на мигриращите видове (Бонска), ратифицирана със закон - ДВ, бр. 69/1999 г., обн. в ДВ, бр. 16/2000 г., в сила от 01.11.1999 г.

- Закон за опазване на околната среда
- Закон за водите
- Закон за управление на отпадъците
- Закон за чистотата на атмосферния въздух
- Закон за почвите
- Закон за защита от шума в околната среда
- Закон за подземните богатства
- Закон за опазване на земеделските земи
- Закон за биологичното разнообразие
- Закон за лечебните растения
- Закон за защитените територии
- Закон за защита на растенията
- Закон за защита на животните
- Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и препарати
- Закон за устройство на територията
- Закон за местните данъци и такси

Закон за ратификация на Базелската Конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане

- Наредба №7 от 22 декември 2003 г. с посл. изм. ДВ. бр.21 от 1 Март 2013 г. за правила и нормативи за устройство на отделните територии и устройствени зони;

- Наредба №7 от 3 май 1999 г. за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух;

- Наредба №12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух, с посл. изм. и доп. ДВ бр.79 от 8 октомври 2019 г.;

- Наредба №11 от 14 май 2007 г. за норми за арсен, кадмий, живак, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух, доп. и изм. ДВ бр. 25/2017 г., в сила от 24.03.2017 г.;

- Наредба №1 от 10 октомври 2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води, с посл. изм. и доп. ДВ бр.102 от 23 Декември 2016 г.;

- Наредба №2 от 13 септември 2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници, с посл. изм. и доп. ДВ бр.30 / 09.12.2011 г.;

- Наредба №3 от 16 октомври 2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди;

- Наредба №1 от 11 април 2011 г. за мониторинг на водите, с посл. изм. и доп. ДВ бр.20 от 15 март 2016 г.;

- Наредба №6 от 9 ноември 2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти, с посл. изм. и доп. ДВ бр.24 от 23 март 2004 г.;

- Наредба №9 от 16 март 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, с посл. изм. и доп. ДВ бр.6 от 16 януари 2018 г.;

- Наредба №2 от 8 юни 2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване, с посл. изм. и доп. ДВ бр.48 от 27 юни 2015 г.;

- Наредба №12 от 18 юни 2002 г. за качествените изиквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, с посл. изм. и доп. ДВ бр.15 от 21 февруари 2012 г.;

- Наредба за ползването на повърхностните води, обн. ДВ бр. 100 от 16 декември 2016 г.

- Наредба №26 (посл. изм. ДВ. бр.30 от 22 Март 2002 г.) за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт;

- Наредба № 1 от 04 юни 2014 г. (изм. и доп. ДВ. бр.30 от 31 Март 2020 г.) за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри. Наредбата определя изискванията за предоставяне на информация на НСИ и ИАОС относно отпадъците и съоръженията и инсталациите за отпадъци, вкл. информация от общините.;

- Наредба №2 от 23.07.2014 г. (изм. ДВ. бр.46 от 1 Юни 2018 г.) за класификацията на отпадъците. Наредбата въвежда европейската класификация на отпадъците, задължителна за прилагане и от общините.

- Наредба №4 от 5.04.2013 г. (изм. и доп. ДВ. бр.82 от 5 Октомври 2018 г.) за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци;

- Наредба № 6 Обн. ДВ. бр.80 от 13 Септември 2013 г. (изм. и доп. ДВ. бр.13 от 7 Февруари 2017 г.) за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци.

Наредба №7 от 24.08.2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци;

- Наредба №7 от 19.12.2013 год., посл. изм. и доп., ДВ бр. 7 от 20.01.2017 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци;

- Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци, Приета с ПМС № 20 от 25.01.2017 г., Обн. ДВ. бр.11 от 31 Януари 2017 г.

- Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, Обн. ДВ.. бр.98 от 8 Декември 2017 г.;

- Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки Обн. ДВ. бр.85 от 6 Ноември 2012г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018 г.;

- Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци Обн. ДВ. бр.29 от 30 Март 1999 г.;

- Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието Обн. ДВ. бр.63 от 12 Август 2016 г., изм. ДВ. бр.55 от 7 Юли 2017 г.;

- Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти - 08.01.2013 г.;

- Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства, Обн. ДВ. бр.7 от 25 Януари 2013 г. (посл. изм. и доп. ДВ. бр.37 от 21 Април 2020 г.);

- Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване, Обн. ДВ. бр.100 от 19 Ноември 2013 г., изм. ДВ. бр.30 от 15 Април 2016 г., изм. и доп. ДВ. бр.47 от 5 Юни 2018 г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018 г.;

- Наредба за батерии и акумулатори и за негодните за употреба батерии и акумулатори, Обн. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2013 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018 г.;

- Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми, Обн. ДВ. бр.73 от 25 Септември 2012 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018 г.;

- Наредба №3 от 1 август 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите;

- Наредба за инвентаризацията и проучванията на площи със замърсена почва, необходимите възстановителни мерки, както и поддържането на реализираните възстановителни

мероприятия, обн. ДВ бр. 15 от 16 февруари 2007 г.;

- Наредба №4 от 12 януари 2009 г. за мониторинг на почвите;

- Наредба №2 от 20 януари 2004 г. за привалата и изискванията за събиране на билки и генетичен материал от лечебни растения, обн. ДВ бр. 14 от 29 февруари 2004 г.;

- Наредба №5 от 19 юли 2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят билкозаготвителните пунктове и складовете за билки, посл. изм. ДВ бр.66 от 10.08. 2018 г.;

- Наредба за разработване на планове за управление на защитени територии с посл. изм. ДВ бр.55 от 7 юли 2017 г.;

- Наредба №54 от 13 декември 2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда, обн. ДВ бр.3 от 11 януари 2011 г.;

- Наредба №6 от 26 юни 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението, с посл. изм. и доп. ДВ.

бр.26 от 29 Март 2019 г.;

Наредба за изграждане, експлоатация и развитие на национална автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон в Република България, изм. ДВ бр.40 от 16 Май 2006 г.;

- Наредба за радиационна защита при дейности с източници на йонизиращи лъчения;

- Наредба №9 от 14 март 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти, изм. ДВ. бр.8 от 22 Януари 2002 г.;

- Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, Обн. ДВ. бр.57 от 2 Юли 2004 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.67 от 23 Август 2019 г.;

- Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, Обн. ДВ. бр.25 от 18 Март 2003 г., посл. изм. ДВ. бр.67 от 23 Август 2019 г.;

- Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони Приета с ПМС № 201 от 31.08.2007 г., обн., ДВ, бр. 73 от 11.09.2007 г., в сила от 11.09.2007 г., посл. изм. и доп., бр. 94 от 30.11.2012 г., в сила от 30.11.2012 г.

- Указания на Министерството на околната среда и водите относно структурата и съдържанието на общинските програми за опазване на околната среда

- Интегрирана териториална стратегия за развитие на Северозападен район 2021-2027 г.

СПИСЪК НА ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

БД	Басейнова дирекция
ВиК	Водоснабдяване и канализация
ВЕЕС	Висш експертен екологичен съвет
ПСОВ	Пречиствателни станции за отпадни води
ДБ	Държавен бюджет
ДЛС/ДГС	Държавно ловно/горско стопанство
ЕРЕВВ	Европейския регистър на емисиите на вредни вещества
ЕРИПЗ	Европейски регистър за изпускане и пренос на замърсители
ЕО	Екологична оценка
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗВ	Закон за водите
ЗЗВВХВПП	Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества, препарати и продукти
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗЗТ	Закон за защитени територии
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗЧАВ	Закон за чистотата на атмосферния въздух
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИЕО	Индивидуални емисионни ограничения
ИУЕЕО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КР	Комплексни разрешителни
ЛУП	Лесоустройствен план
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
НДНТ	Най-добри налични техники
НПОБР	Национален план за опазване на биологичното разнообразие
НПО	Неправителствени организации
НПУО	Национален план за управление на отпадъците
НСОБР	Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие

НСОСПД	Национална стратегия по околна среда и План за действие
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОБ	Общински бюджет
ПДК	Пределно допустими концентрации
ПООС	Програма за опазване на околната среда
ПУО	Програма за управление на отпадъците
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
РИОСВ	Регионална инспекция за околна среда и води
СЦР	Северен централен район
СКОС	Стандарти за качество на околната среда
СПРЗСР	Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони
ТБО	Твърди битови отпадъци/такса „битови отпадъци“
dka	Декар
ха	Хектар
t	Тон

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБС: _____
/КАТЯ ДИМИТРОВА/